
PRIJEDLOG ZAKONA O VATROGASTVU

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o vatrogastvu sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

-

- Na snazi je Zakon o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 106/99, 117/01, 36/02 – Odluka Ustavnog suda, 96/03, 139/04 – pročišćeni tekst, 174/04, 38/09 i 80/10) koji se primjenjuje od 1. siječnja 2000. godine (u daljnjem tekstu: važeći Zakon).

Primjena važećeg Zakona pokazala je da postoje problemi u pogledu dvojne nadležnosti za vatrogastvo što je bila zapreka za detaljnije normativno reguliranje vatrogasne djelatnosti te za uspostavljanje jedinstvenog sustava obrazovanja i osposobljavanja vatrogasaca. Neujednačeno financiranje vatrogastva iz državnog proračuna doprinijelo je neravnomjernom razvoju vatrogasne službe na području Republike Hrvatske.

Slijedom navedenog, u svrhu otklanjanja uočenih nedostataka i poboljšanja učinkovitosti cjelokupnog vatrogasnog sustava potrebno je donijeti novi Zakon o vatrogastvu (u daljnjem tekstu: Zakon) koji bi otklonio navedene nedosljednosti i koji bi postavio pravne temelje za jedinstvenost cjelokupnog vatrogasnog sustava.

Ocjena stanja

Vatrogasna djelatnost, kao značajan dio sustava zaštite od požara, od neprijepornog je interesa za svaku društvenu zajednicu, pa tako i za Republiku Hrvatsku. Ovo je područje u Republici Hrvatskoj po prvi puta cjelovito uređeno Zakonom o vatrogastvu ("Narodne novine" br. 58/93. u daljnjem tekstu: Zakon/93.) koji je izmjenjen i dopunjen 1996. godine. Zatim je 1999. godine donesen novi Zakon o vatrogastvu koji je izmjenjen, odnosno dopunjen šest puta. Nadalje, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave ("Narodne novine" broj 116/18.) utvrđena je obveza donošenja posebnog zakona kojim će se cjelovito urediti vatrogasna djelatnost kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku najkasnije godinu dana od njegovog stupanja na snagu (članak 23. stavak 8.). S obzirom na brojne izmjene i dopune te kompleksnost materije koju je potrebno urediti pri tome poštujući jedinstvenost pravnog poretka Republike Hrvatske, bilo je potrebno pripremiti novi cijeloviti prijedlog zakona.

Izmjenama i dopunama Zakona o vatrogastvu ("Narodne novine", broj 87/96) započeo je proces povezivanja profesionalnog i dobrovoljnog vatrogastva te osnaživanje dobrovoljnih vatrogasnih društava i njihovih zajednica, koji treba nastaviti. Navedenim izmjenama i dopunama ustrojena je Hrvatska vatrogasna zajednica, dobrovoljni vatrogasci ušli su u zapovjednu strukturu s profesionalnim vatrogascima, te je Hrvatska vatrogasna zajednica

postala predstavnik hrvatskog vatrogastva te je uspostavljeno financiranje iz državnog proračuna.

Zakonom o vatrogastvu ("Narodne novine", broj 106/99) izvršena je decentralizacija profesionalnog vatrogastva iz Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: MUP) u jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: JLS) i to samo u one JLS u kojima je bilo sjedište vatrogasne postrojbe – postaje i ispostave MUP-a.

Prema Zakonu o vatrogastvu iz 1999. godine osnovno financiranje redovne djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi općina, gradova i Grada Zagreba osigurava se u proračunu općine, grada ili Grada Zagreba, a financiranje redovne djelatnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava te vatrogasnih zajednica JLS osiguravaju se u proračunu općine, grada i Grada Zagreba čije područje pokrivaju. Pored ovog sredstva za financiranje djelatnosti vatrogasnih zajednica županija i Grada Zagreba osiguravala su se u proračunima županija, odnosno Grada Zagreba.

Navedeni način financiranja izmjenjen je 2004. godini dopunama Zakona o vatrogastvu („NN“ 174/04.) kada su se javne vatrogasne postrojbe nastavile financirati uz pomoć državnog proračuna kao i ostale decentralizirane funkcije (zdravstvo, školstvo, socijalna skrb, domovi za starije i nemoćne).

Bitno je za istaknuti kako je izmjenama i dopunama Zakona o vatrogastvu ("Narodne Novine", broj 96/03) došlo do promjena u odredbama koje reguliraju donošenje propisa kojima se pobliže razrađuju zakonske odredbe te je dana ovlast za veći broj podzakonskih propisa.

U naprijed navedenom razdoblju, u uspostavljenom sustavu zapovijedanja u vatrogastvu došlo je do reduciranja samostalnosti u odlučivanju glavnog vatrogasnog zapovjednika, a hitnost posupanja u okolnostima neposredne ugroze ljudi i imovine zahtijeva brzinu odlučivanja, potpuno razumijevanje sustava kao i davanje jasnih naloga svim uključenim vatrogasnim zapovjednicima i postrojbama.

Slijedom navedenog te radi otklanjanja navedenih nedostataka i poboljšanja učinkovitosti cjelokupnog vatrogasnog sustava potrebno je donijeti novi Zakon o vatrogastvu.

Osnovna pitanja koja se namjeravaju riješiti ovim zakonom

Ovim Prijedlogom Zakona žele se otkloniti određene poteškoće na koje se naišlo u primjeni trenutno važećeg Zakona, a kao najvažnije namjeravaju se urediti slijedeća glavna pitanja:

1. Prema važećem Zakonu do županijske razine vatrogasna služba je ustrojena u okviru Hrvatske vatrogasne zajednice, a na državnoj razini su bile podijeljene nadležnosti između Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Hrvatske vatrogasne zajednice. Zbog te činjenice bilo je otežano donošenje podzakonskih propisa, a u mnogome je i otežan rad vatrogasnih postrojbi, posebice dobrovoljnih.

Nadalje, prilikom predlaganja državnih dokumenata (Strategija zaštite od požara, Strategija nacionalne sigurnosti, i sl.) stajališta Hrvatske vatrogasne zajednice i Državne uprave za zaštitu i spašavanje bila su često po nekim pitanjima različita.

Zbog dvojne nadležnosti, povlačenje sredstava iz Europske unije za vatrogastvo bilo je u proteklom razdoblju nezadovoljavajuće.

Slijedom navedenog, kod donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave ("Narodne novine" broj

116/18.) intencija je bila da Hrvatska vatrogasna zajednica ustrojena kao središnji državni ured uspostavi nadležnost nad vatrogasnim organizacijama, u operativnom i provedbenom smislu.

Tako je u prijelaznom razdoblju od 1. siječnja 2019. godine poslove vatrogastva, iz djelokruga Državne uprave za zaštitu i spašavanje preuzela Hrvatska vatrogasna zajednica osnovana Zakonom o vatrogastvu ("Narodne novine" broj 58/93. i 87/96.) koja je nastavila s radom sukladno Zakonu o vatrogastvu ("Narodne novine" broj 6/99., 117/01., 36/02., 96/03., 174/04., 38/09 i 80/10.), a od 1. siječnja 2020. godine, ustrojen je središnji državni ured pod istovjetnim nazivom Hrvatska vatrogasna zajednica te je propisan djelokrug središnjeg državnog ureda.

2. Glavni vatrogasni zapovjednik čelnik je Hrvatske vatrogasne zajednice, središnjeg državnog ureda te zapovijeda vatrogasnim sustavom prilikom velikih požara kada se u gašenje požara uključuju Zrakoplovne protupožarne snage i Namjenski organizirane snage Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Nadalje, namjera je uspostaviti sustav davanja suglasnosti nadređenog zapovjednika na imenovanja podređenih vatrogasnih zapovjednika te otkloniti paralelne zapovjedne nadležnosti na lokalnoj razini.

Prijedlogom zakona propisuje se za gradove u kojima je osnovana profesionalna vatrogasna postrojba da je njezin zapovjednik po dužnosti zapovjednik vatrogasne zajednice grada, odnosno područja, ako je profesionalnu vatrogasnu postrojbu osnovalo više jedinica lokalne samouprave.

3. Ovim Prijedlogom zakona propisano je osnivanje vatrogasne mreže na temelju koje se iz državnog proračuna osiguravaju sredstva za redovno djelovanje profesionalnih vatrogasnih postrojbi te se osiguravaju sredstva za financiranje troškova vatrogastva u onim jedinicama lokalne samouprave koje nemaju osnovane profesionalne vatrogasne postrojbe.

Ovdje valja napomenuti da svaki gradonačelnik ili općinski načelnik ima istu odgovornost u pogledu ustrojavanja vatrogasne službe bez obzira ima li jedinica lokalne samouprave osnovanu profesionalnu vatrogasnu postrojbu ili vatrogasnu djelatnost provodi putem dobrovoljnih vatrogasnih društava.

Ovakvim modelom bi svim čelnicima lokalnih samouprava, koji po važećem Zakonu i po Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi imaju istu obvezu za zaštitu od požara i vatrogastvo, osigurali ista polazišta ustrojavanja učinkovite vatrogasne službe te ispunili odredbu iz članka 137. stavka 3. Ustava Republike Hrvatske.

4. Uz sve navedeno Prijedlogom zakona uredit će se i druga pitanja kojima će se doprinijeti uređivanju sustava vatrogastva i to:

- uvjeti za obavljanje vatrogasne djelatnosti, način obavljanja vatrogasne djelatnosti i sudjelovanje u vatrogasnoj intervenciji, provedba vatrogasne djelatnosti na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini, te obavljanje gospodarske djelatnosti vatrogasnih zajednica, profesionalnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava,
- sustav vatrogastva u Republici Hrvatskoj, njegovo ustrojstvo, zadaće i način rada, subjekti sustava vatrogastva, značaj vatrogasnih zajednica, profesionalnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava za Republiku Hrvatsku
- osnivanje, ustrojstvo, nadležnost i sjedište Hrvatske vatrogasne zajednice, vatrogasnih zajednica županija/Grada Zagreba te vatrogasnih zajednica općina, gradova i područja kao nadležnih tijela za sve poslove vatrogastva na državnoj, područnoj i lokalnoj razini, s pripadajućim javnim ovlastima,

- nadležnosti i odgovornosti te trajanje mandata predsjednika i vatrogasnih zapovjednika, vatrogasnih zajednica županija/Grada Zagreba, vatrogasnih zajednica općina, gradova i područja te profesionalnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava, s točno propisanim nadležnostima, sastavom, načinom izbora, imenovanja i razrješenja, djelokrugom rada, načinom donošenja odluka i odgovornostima članova i javnim ovlastima,
- uvjeti za obavljanje poslova vatrogasaca, uvjeti za zapošljavanje profesionalnih vatrogasaca i vatrogasaca s posebnim ovlastima i odgovornostima, uvjeti za obavljanje poslova dobrovoljnog i sezonskog vatrogasca, način utvrđivanja tjelesne i duševne sposobnosti profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca, vatrogasne iskaznice, računalna aplikacija Hrvatske vatrogasne zajednice za evidenciju vatrogasaca, tehnike, opreme i intervencija, regulira se staž osiguranja s povećanim trajanjem, propisuje se organizacija rada zaposlenih vatrogasaca, sudjelovanje dobrovoljnih vatrogasaca koji su u radnom odnosu na vatrogasnim intervencijama te prava profesionalnog vatrogasca
- način zapovijedanja vatrogasnom intervencijom, javne ovlasti vatrogasne postrojbe, sudjelovanje vatrogasnih postrojbi u vatrogasnim intervencijama izvan svog područja djelovanja, sudjelovanje vatrogasnih postrojbi pravnih osoba izvan svog područja djelovanja, naplata troškova vatrogasne intervencije
- prava i obveze tijela državne vlasti, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, način donošenja Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku i Plana intervencija kod velikih požara otvorenog prostora na teritoriju Republike Hrvatske
- financiranje vatrogasnog sustava
- školovanje, osposobljavanje i usavršavanje u sustavu vatrogastva i
- upravni, inspekcijski i stručni nadzor, subjekti u sustavu nadzora, predmet i provedba nadzora te poduzimanje mjera u postupku nadzora.

-

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

- Donošenjem ovog Zakona uredit će se sustav vatrogastva u nadležnosti Hrvatske vatrogasne zajednice, kao tijela državne uprave, što će omogućiti nesmetani razvoj vatrogasnog sustava u pogledu normativnog reguliranja, predlaganje dokumenata državne razine (strategije i sl.), učinkovitije osposobljavanje i obuka vatrogasaca, učinkovitiju inspekciju nad vatrogasnim postrojbama te uspješno povlačenje sredstava iz fondova Europske unije.

Uspostavit će se sustav zapovijedanja na temelju kojeg će se čvršće povezati zapovjedna vertikalna na državnoj i lokalnoj razini što će pozitivno utjecati na djelotvornost vatrogasnog sustava prilikom intervencija na izvanrednim događajima (požari na priobalju, poplave, i sl.) gdje sudjeluju vatrogasna snage iz više jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.

Glavni vatrogasni zapovjednik preuzima odgovornost za osposobljenost, organiziranost i opremljenost vatrogasaca te za provedbu inspekcijskog nadzora.

Propisat će se jedinstveni sustav obrazovanja profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca te vatrogasnih zapovjednika što će posljedično utjecati na strukovni napredak ukupnog vatrogastva.

Sve navedeno će unaprijediti ukupni vatrogasni sustav i omogućiti djelotvorniju provedbu vatrogasne djelatnosti.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona potrebno je osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA

PRIJEDLOG ZAKONA O VATROGASTVU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom uređuje se sustav vatrogastva u Republici Hrvatskoj, a osobito uvjeti i način ustrojavanja vatrogasnih tijela i organizacija na nacionalnoj, područnoj i lokalnoj razini, njihove obveze u području vatrogastva, osnivanje, način upravljanja i djelovanja vatrogasnih postrojbi, radno pravni status profesionalnih vatrogasaca i pravni status dobrovoljnih vatrogasaca, vatrogasne intervencije, prava i obveze kod vođenja vatrogasnih intervencija te zaštitu na radu pri vatrogasnim intervencijama, školovanje, osposobljavanje i usavršavanje u sustavu vatrogastva, financiranje vatrogastva na svim razinama te nadzor nad provedbom ovog Zakona.

(2) Vatrogasna djelatnost je sudjelovanje u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i tehnoloških eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i tehnološkom eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanje drugih poslova u nesrećama, ekološkim i inim nesrećama, a provodi se na kopnu, moru, jezerima i rijekama.

(3) Vatrogasna djelatnost je neprofitna, stručna i humanitarna djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku.

(4) Vatrogasnu djelatnost obavljaju vatrogasne postrojbe i vatrogasne organizacije.

(5) Odredbe ovog Zakona ne primjenjuju se na osnivanje, ustroj i djelovanje vatrogasnih postrojbi u Oružanim snagama Republike Hrvatske i za zaštitu zračnih luka, koje je uređeno posebnim propisom.

Članak 2.

(1) Pojedini izrazi i pojmovi korišteni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

1. **član dobrovoljnog vatrogasnog društva** je fizička osoba, učlanjena u dobrovoljno vatrogasno društvo, koja je sukladno svojim sposobnostima i obvezama svrstana u odgovarajuću kategoriju članstva

2. **dobrovoljni vatrogasac** je osposobljeni punoljetni član vatrogasne postrojbe dobrovoljnog vatrogasnog društva, koji udovoljava uvjetima iz ovog Zakona i propisa donesenih na temelju njega za obavljanje poslova dobrovoljnog vatrogasca
3. **dojava** je primitak informacije u nadležni vatrogasni operativni centar o nastalom izvanrednom događaju
4. **intervencijska spremnost** je sposobnost vatrogasne postrojbe da intervenira na određeni izvanredni događaj sukladno vatrogasnom planu
5. **izvanredni događaj** je situacija nastala zbog tehničko-tehnološke ili prirodne nepogode i nesreće za čije saniranje je potrebno žurno djelovanje vatrogasnih snaga
6. **katastrofa** je stanje izazvano prirodnim ili tehničko-tehnološkim događajem koji opsegom, intenzitetom i neočekivanošću ugrožava zdravlje i živote većeg broja ljudi, imovinu veće vrijednosti i okoliš, a čiji nastanak nije moguće unaprijed spriječiti ili posljedice otkloniti djelovanjem svih operativnih snaga sustava civilne zaštite jedinice područne (regionalne) samouprave na čijem je području događaj nastao te posljedice nastale terorizmom i ratnim djelovanjem
7. **koordinacije vatrogasnih zajednica** su Koordinacija Središnje Hrvatske, Koordinacija Istočne Hrvatske, Koordinacija Sjeverozapadne Hrvatske, Koordinacija Dalmacije i Koordinacija Istra, Lika i Primorje
8. **Koordinaciju Središnje Hrvatske** čine Vatrogasna zajednica Sisačko-moslavačke županije, Vatrogasna zajednica Karlovačke županije, Vatrogasna zajednica Zagrebačke županije, Vatrogasna zajednica Bjelovarsko-bilogorske županije i Vatrogasna zajednica Grada Zagreba
9. **Koordinaciju Sjeverozapadne Hrvatske** čine Vatrogasna zajednica Krapinsko-zagorske županije, Vatrogasna zajednica Međimurske županije, Vatrogasna zajednica Varaždinske županije i Vatrogasna zajednica Koprivničko-križevačke županije
10. **Koordinaciju Istočne Hrvatske** čine Vatrogasna zajednica Vukovarsko-srijemske županije, Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije, Vatrogasna zajednica Brodsko-posavske županije, Vatrogasna zajednica Požeško-slavonske županije i Vatrogasna zajednica Virovitičko-podravske županije
11. **Koordinaciju Istra, Lika i Primorje** čine Vatrogasna zajednica Primorsko-goranske županije, Vatrogasna zajednica Istarske županije i Vatrogasna zajednica Ličko-senjske županije
12. **Koordinaciju Dalmacije** čine Vatrogasna zajednica Dubrovačko-neretvanske županije, Vatrogasna zajednica Splitsko-dalmatinske županije, Vatrogasna zajednica Šibensko-kninske županije i Vatrogasna zajednica Zadarske županije
13. **kvalifikacija** je stjecanje stručne spreme iste obrazovne razine za novo zanimanje
14. **nesreća** je stanje koje osim djelovanja prirodnih sila ili tehničko – tehnoloških čimbenika može biti uzrokovana drugim događajima s posljedicom ugrožavanja zdravlja i života ljudi, imovine, okoliša te kulturnih i drugih dobara
15. **nadležnost u provedbenom smislu** je organizacija preventivne zaštite, organizacija i koordiniranje vatrogasnih natjecanja, vatrogasnih sudaca i suđenja te sudjelovanje u vatrogasnim olimpijadama i suradnja s Međunarodnom zajednicom vatrogasnih i spasilačkih službi (CTIF)
16. **obrazovanje u sustavu vatrogastva** je organizirano stjecanje stručnih znanja, vještina i sposobnosti iz vatrogasne djelatnosti i provodi se sukladno posebnim propisima
17. **osposobljavanje** je stjecanje stručnih znanja, vještina i sposobnosti sa svrhom podizanja spremnosti operativnih snaga sustava vatrogastva. Provodi se za jednu ili manji broj radnih operacija
18. **područje djelovanja** je dio područja jedinice lokalne samouprave na kojem djeluje jedna vatrogasna postrojba sukladno Vatrogasnom planu

19. **područje odgovornosti** je dio ili cijelo područje jedne ili više jedinica lokalne samouprave, odnosno područje više jedinica lokalne samouprave na kojem obvezu interveniranja ima vatrogasna postrojba, na temelju Vatrogasnog plana grada, općine, područja, županije, Grada Zagreba odnosno Republike Hrvatske, a sukladno ovom Zakonu i podzakonskim propisima

20. **područna vatrogasna zajednica** je zajednička vatrogasna zajednica, koju mogu osnovati jedinice lokalne samouprave, odlukom predstavničkog tijela, kada na području iste jedinice područne (regionalne) samouprave za to postoji interes

21. **profesionalni vatrogasac** je fizička osoba zaposlena, odnosno raspoređena na radno mjesto na temelju ustrojstvenih akata u javnoj vatrogasnoj postrojbi, profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi u gospodarstvu, dobrovoljnom vatrogasnom društvu, vatrogasnoj zajednici općine, grada, područja, županije, Grada Zagreba, Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici ili drugoj pravnoj osobi, a udovoljava uvjetima ovog Zakona i propisa donesenih na temelju njega za obavljanje poslova profesionalnog vatrogasca

22. **rad u smjenama** je svakodnevni redovni rad prema utvrđenom radnom vremenu poslodavca koji se obavlja naizmjenično tijekom tjedna ili mjeseca u prijedpodnevnom (I. smjena), poslijepodnevnom (II. smjena) ili noćnom (III. smjena) dijelu dana.

23. **rad u turnusima** je rad prema utvrđenom radnom vremenu poslodavca koji se obavlja naizmjenično tijekom tjedna ili mjeseca u smjenama od po 12 sati rada dnevno u ciklusima 12-24-12-48; 12 radnih sati pa 24 sata dnevnog odmora, pa 12 radnih sati pa 48 sati dnevnog odmora.

24. **središnja postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva** je ona kojoj je Vatrogasnim planom utvrđeno područje odgovornosti

25. **stručni nadzor** je skup mjera i postupaka koje se provode u svrhu provjere rada vatrogasnih postrojbi i djelovanja vatrogasnih organizacija

26. **tehnoška eksplozija** je eksplozivno izgaranje gorivih plinova, para, maglica i organske prašine u određenoj koncentraciji sa zrakom prilikom čega dolazi do pojave visokih temperatura, udarnog vala i svjetlosti

27. **temeljno osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca** je stjecanje temeljnih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za operativno djelovanje u sustavu vatrogastva

28. **usavršavanje** je proširivanje dosad stečenog znanja, vještina i sposobnosti za poslove višeg stupnja složenosti

29. **vatrogasac** je zajednički pojam za profesionalnog i dobrovoljnog vatrogasca

30. **vatrogasne aktivnosti** su aktivnosti u funkciji obavljanja vatrogasne djelatnosti koje obuhvaćaju vježbe, školovanja, osposobljavanja, usavršavanja, seminare, sastanke, natjecanja i rad s vatrogasnom mladeži

31. **vatrogasna intervencija** je skup mjera, radnji i postupaka koje provode vatrogasne snage u vremenu od zaprimljene dojave do povratka u vatrogasnu postaju, na temelju zaprimljene dojave ili zapovjedi nadležnog vatrogasnog zapovjednika, uslijed nastalog izvanrednog događaja

32. **vatrogasna tehnika** obuhvaća vatrogasna vozila, plovila, letjelice, vatrogasne armature, vatrogasne cijevi i pripadajuću opremu te druge uređaje za gašenje požara i spašavanje unesrećenih koji se koristi uz vatrogasnu tehniku prilikom vatrogasne intervencije

33. **vatrogasne organizacije** su dobrovoljna vatrogasna društva, javne vatrogasne postrojbe kao ustanova, profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu kao organizacijska cjelina u pravnoj osobi ili samostalna pravna osoba, dobrovoljna vatrogasna društva u gospodarstvu, vatrogasne zajednice svih razina

34. **vatrogasne postrojbe** su javna vatrogasna postrojba, vatrogasna postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva, profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu, vatrogasna postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva u gospodarstvu, županijska

vatrogasna postrojba i intervencijska vatrogasna postrojba, koje neposredno obavljaju vatrogasnu djelatnost.

35. **vatrogasne snage** su profesionalni i dobrovoljni vatrogasci te vatrogasna zapovjedništva s pripadajućom vatrogasnom tehnikom

36. **vatrogasni operativni centar** je komunikacijsko središte za prijem dojava o izvanrednim događajima, koordiniranje, vođenje vatrogasnih intervencija, analiziranje i statističko obrađivanje vatrogasnih intervencija, ustrojen na državnoj, županijskoj i lokalnoj razini

37. **vatrogasno spremište** je mjesto gdje je smještena vatrogasna tehnika i oprema

38. **vatrogasna služba** je javna služba kojom se obavlja vatrogasna djelatnost, a obavlja se profesionalno i dobrovoljno

39. **vođenje** su aktivnosti planiranja, organiziranja, zapovijedanja i nadzora vatrogasnog sustava

40. **vatrogasni početnik** je osoba koja nema stručnu spremu vatrogasnog smjera, ali ima srednju stručnu spremu, a obavlja poslove u vatrogasnoj djelatnosti u vatrogasnim organizacijama i s kojom se posebnim ugovorom regulirati međusobna prava i obveze za vrijeme dok traje obrazovni program predviđen ovim Zakonom za školovanje vatrogasaca

41. **zapovijedanje** je oblik vođenja postavljen na principima hijerarhijske nadređenosti i podređenosti u dodjeljivanju zadaća vatrogasnim organizacijama i vatrogasnim postrojbama.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 3.

(1) Dan Svetog Florijana je dan vatrogastva i u Republici Hrvatskoj obilježava se 4. svibnja.

(2) Tijekom mjeseca svibnja, u svrhu promicanja vatrogastva i zaštite od požara, provodi se manifestacija „Mjesec zaštite od požara“.

II. USTROJSTVO VATROGASTVA NA DRŽAVNOJ RAZINI

1. Hrvatska vatrogasna zajednica

Članak 4.

(1) Hrvatska vatrogasna zajednica je središnji državni ured nadležan za vatrogastvo, kojem je na čelu glavni vatrogasni zapovjednik.

(2) Glavni vatrogasni zapovjednik odgovoran je Vladi Republike Hrvatske za zakonitost rada Hrvatske vatrogasne zajednice te za opremljenost, organiziranost, osposobljenost i intervencijsku spremnost vatrogasnih organizacija, vatrogasnih postrojbi i vatrogasaca na području Republike Hrvatske.

(3) Vatrogasne zajednice županija i vatrogasna zajednica Grada Zagreba pod nadležnošću su Hrvatske vatrogasne zajednice u operativnom i provedbenom smislu.

(4) Hrvatska vatrogasna zajednica je proračunski korisnik državnog proračuna te se na proračunske procese primjenjuju proračunski propisi.

(5) Hrvatska vatrogasna zajednica:

- izrađuje prijedlog Nacionalne strategije razvoja vatrogastva
- oblikuje vatrogasni sustav Republike Hrvatske
- potiče aktivnosti u pogledu poboljšanja stanja zaštite od požara i provedbe vatrogasne djelatnosti
- izrađuje Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara za Republiku Hrvatsku i upućuje ga u postupak donošenja
- provodi i koordinira provođenje Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku
- izrađuje izvješće o provedbi Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara za Republiku Hrvatsku
- koordinira aktivnosti oko uključivanja vatrogasnih postrojbi u sustav civilne zaštite
- ustrojava državni vatrogasni operativni centar 193
- usmjerava djelovanje vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi u obavljanju vatrogasne djelatnosti te nadzire njihov stručni rad
- sudjeluje u radu međunarodnih vatrogasnih organizacija, zastupa interese vatrogastva na teritoriju Republike Hrvatske, vodi i redovito obnavlja baze podataka, upisnika i drugih podataka koje Hrvatska vatrogasna zajednica prikuplja u skladu s odredbama ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona
- provodi međunarodnu suradnju u području vatrogastva te sudjeluje u radu radnih tijela nadležnih europskih i međunarodnih vatrogasnih organizacija
- donosi upute za provedbu izbora u vatrogasnim zajednicama županija, vatrogasnoj zajednici Grada Zagreba, vatrogasnim zajednicama gradova, općina, područja, dobrovoljnim vatrogasnim društvima i javnim vatrogasnim postrojbama
- organizira vatrogasne aktivnosti
- izrađuje analize vatrogasnih intervencija te predlaže poboljšanja nedostataka utvrđenih analizom
- izrađuje standarde operativnih postupaka te ih implementira u sustav vatrogastva
- obavlja stručni nadzor nad vatrogasnim organizacijama utvrđenim ovim Zakonom
- izrađuje planove nabave vatrogasne opreme i tehnike
- obavlja i druge poslove koji su joj stavljeni u nadležnost zakonom.

Glavni vatrogasni zapovjednik

Članak 5.

(1) Glavni vatrogasni zapovjednik državni je dužnosnik i ostvaruje sva prava iz tog statusa.

(2) Glavnog vatrogasnog zapovjednika imenuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog predsjednika Vlade Republike Hrvatske.

(3) Glavni vatrogasni zapovjednik ima zamjenika kojeg imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog glavnog vatrogasnog zapovjednika, a na temelju javnog natječaja.

(4) Zamjenik glavnog vatrogasnog zapovjednika je državni službenik koji je za svoj rad odgovoran glavnom vatrogasnom zapovjedniku i Vladi Republike Hrvatske.

(5) Glavni vatrogasni zapovjednik:

- donosi godišnji plan rada
- predlaže financijski plan, projekciju plana rada i financijskog plana za naredne dvije godine
- podnosi financijsko izvješće
- može preuzeti zapovijedanje svakom vatrogasnom intervencijom kada ocijeni da je to potrebno
- vodi vatrogasne intervencije na izvanrednim događajima na kojima sudjeluju vatrogasne organizacije i vatrogasne postrojbe iz dviju ili više županija uključujući i Grad Zagreb, a izvanredni događaj je zahvatio područje samo jedne županije ili Grad Zagreb
- zapovijeda vatrogasnim intervencijama kada je izvanredni događaj zahvatio područje dvije ili više županija uključujući i Grad Zagreb
- odgovoran je za provedbu Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku
- odgovoran je za provedbu Plan intervencija kod velikih požara otvorenog prostora
- rukovodi stožerom i zapovjedništvom Hrvatske vatrogasne zajednice
- imenuje i razrješava pomoćnike te voditelja vatrogasnog operativnog centra
- daje suglasnost na zahtjev županijskih vatrogasnih zapovjednika odnosno vatrogasnog zapovjednika Grada Zagreba za uključivanje zračnih snaga za gašenje požara
- daje stručna mišljenja i objašnjenja u primjeni ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona
- donosi Pravila vatrogasne službe
- sklapa provedbene sporazume iz područja vatrogastva
- obavlja i druge poslova utvrđene ovim Zakonom i Uredbom Vlade Republike Hrvatske.

(6) Glavni vatrogasni zapovjednik operativne i zapovjedne ovlasti iz stavka 5. ovog članka može posebnom odlukom prenijeti na državne službenike s posebnim položajem iz stavka 9. ovog članka i/ili na županijskog vatrogasnog zapovjednika odnosno vatrogasnog zapovjednika Grada Zagreba.

(7) Glavni vatrogasni zapovjednik odgovoran je za intervencijsku spremnost, opremljenost, organiziranost i osposobljenost vatrogasnih organizacija, vatrogasnih postrojbi i vatrogasaca sukladno vatrogasnom planu Republike Hrvatske te može zapovjediti svakoj vatrogasnoj postrojbi, odnosno vatrogasnoj snazi da intervenira na izvanrednom događaju na teritoriju Republike Hrvatske i zatražiti pomoć Oružanih snaga Republike Hrvatske.

(8) Glavni vatrogasni zapovjednik je o izdanoj zapovjedi iz stavka 7. ovog članka dužan obavijestiti zapovjednika vatrogasne organizacije, odnosno vatrogasne postrojbe.

(9) Vlada Republike Hrvatske će uredbom o unutarnjem ustrojstvu Hrvatske vatrogasne zajednice utvrditi posebne položaje na koje se raspoređuju državni službenici zaduženi za zračne snage, logistiku, operativu, priobalje i kontinent.

Predsjedništvo Hrvatske vatrogasne zajednice

Članak 6.

(1) Predsjedništvo Hrvatske vatrogasne zajednice je savjetodavno tijelo, koje čine predsjednici županijskih vatrogasnih zajednica i predsjednik Vatrogasne zajednice Grada Zagreba.

(2) Predsjedništvo Hrvatske vatrogasne zajednice ima predsjednika.

(3) Predsjedništvo Hrvatske vatrogasne zajednice glavnom vatrogasnom zapovjedniku daje mišljenje na:

- godišnji plan rada
- prijedlog financijskog plana
- projekciju plana rada i financijskog plana za naredne dvije godine

- financijsko izvješće.

(5) Predsjedništvo donosi poslovnik o radu kojim se uređuje način biranja predsjednika i druga pitanja od značaja za rad predsjedništva, skrbi o razvoju i promidžbi vatrogastva na području Republike Hrvatske, organizira i provodi vatrogasna natjecanja te obavlja i druge savjetodavne poslove određene ovim Zakonom.

Vatrogasni stožer Hrvatske vatrogasne zajednice

Članak 7.

(1) Vatrogasni stožer je savjetodavno strukovno tijelo glavnog vatrogasnog zapovjednika, a čine ga glavni vatrogasni zapovjednik, njegov zamjenik i županijski vatrogasni zapovjednici te vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba.

(2) Vatrogasnim stožerom rukovodi glavni vatrogasni zapovjednik, a u njegovoj odsutnosti njegov zamjenik.

(3) Vatrogasni stožer:

- sudjeluje u izradi prijedloga propisa koji se donose na temelju ovog Zakona
- sudjeluje u davanju prijedloga za izradu plana sudjelovanja vatrogasnih snaga u aktivnostima i zadaćama iz sustava domovinske sigurnosti
- sudjeluje u pripremi i provedbi Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara za Republiku Hrvatsku
- sudjeluje u organizaciji pokaznih vježbi, vatrogasnih natjecanja i rada s vatrogasnom mladeži
- sudjeluje u analizama vatrogasnih intervencija te predlaže poboljšanja
- sudjeluje u analizama tehničke opremljenosti vatrogasnih postrojbi te predlaže poboljšanja
- utvrđuje potrebe za osposobljavanjem u sustavu vatrogastva
- sudjeluje u predlaganju godišnjeg programa rada i financijskog plana.

Vatrogasno zapovjedništvo Hrvatske vatrogasne zajednice

Članak 8.

(1) Vatrogasno zapovjedništvo je izvršno operativno tijelo Hrvatske vatrogasne zajednice, a čine ga glavni vatrogasni zapovjednik, njegov zamjenik i državni službenici s posebnim položajem zaduženi za zračne snage, operativu, logistiku, priobalje i kontinent te pripadnik Oružanih snaga Republike Hrvatske - zapovjednik zračnih protupožarnih snaga.

(2) Glavni vatrogasni zapovjednik rukovodi vatrogasnim zapovjedništvom i odgovoran je za njegov rad.

(3) Vatrogasno zapovjedništvo:

- zapovijeda na vatrogasnim intervencijama kada zapovijedanje preuzme glavni vatrogasni zapovjednik

- organizira pokazne vježbe, može sudjelovati u vatrogasnim natjecanjima i rad s vatrogasnom mladeži

- obavlja druge stručne i operativne poslove potrebne za organiziranost i osposobljenost vatrogastva na području Republike Hrvatske.

(4) Vatrogasno zapovjedništvo u obavljanju vatrogasnih intervencija ima ovlasti propisane ovim Zakonom.

Evidencija vatrogasaca, tehnike, opreme i intervencija

Članak 9.

(1) Hrvatska vatrogasna zajednica u računalnim aplikacijama, u elektroničkom obliku vodi evidencije vatrogasnih organizacija, vatrogasnih postrojbi, vatrogasaca i vatrogasne tehnike utvrđenih ovim Zakonom.

(2) Vatrogasne postrojbe i organizacije utvrđene ovim Zakonom dužne su koristiti računalne aplikacije iz stavka 1. ovog članka za evidenciju članstva, vatrogasaca, tehnike, opreme i intervencija te istu redovito ažurirati, po nastaloj promjeni.

(3) Vatrogasci su dužni omogućiti upis osobnih podataka u računalnu aplikaciju Hrvatske vatrogasne zajednice.

(4) Osobne podatke iz stavka 3. ovog članka upisivat će operateri vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi koje ovlasti Hrvatska vatrogasna zajednica.

(5) Sadržaj osobnih podataka iz stavka 3. ovog članka, svrhu prikupljanja, rok čuvanja evidencije i način ovlašćivanja za korištenje podataka pravilnikom propisuje glavni vatrogasni zapovjednik.

2. Obrazovanje u sustavu vatrogastva

Vatrogasna škola

Članak 10.

- (1) Za potrebe obrazovanja u sustavu vatrogastva Republika Hrvatska osniva Državnu vatrogasnu školu.
- (2) Državnom vatrogasnom školom upravlja upravno vijeće koje ima pet članova, a čine ga glavni vatrogasni zapovjednik, dva predstavnika Hrvatske vatrogasne zajednice, predstavnik ministarstva nadležnog za obrazovanje te predstavnik zaposlenika.
- (3) Predsjednik upravnog vijeća je glavni vatrogasni zapovjednik.
- (4) Škola iz stavka 1. ovog članka je proračunski korisnik u nadležnosti Hrvatske vatrogasne zajednice, a sredstava za financiranje djelatnosti osiguravaju se u državnom proračunu.
- (5) Škola iz stavka 1. ovog članka za ostvarivanje ciljeva i zadataka koristi sredstva iz državnog proračuna, školarine koje su isključivo namjenski prihod, donacije, vlastite prihode i druge prihode.
- (6) Državna vatrogasna škola može osiguravati smještaj polaznicima Državne vatrogasne škole, a prihod po osnovi smještaja je namjenski prihod.
- (7) Vlada Republike Hrvatske će uredbom osnovati Državnu vatrogasnu školu te propisati unutarnje ustrojstvo i način rada.

Članak 11.

- (1) Obrazovanje za vatrogasnu djelatnost temelji se na načelu cjeloživotnog obrazovanja.
- (2) Obrazovanje za vatrogasnu djelatnost je:
 - stjecanje kvalifikacije na:
 - razini 4.1 HKO-a: trogodišnje strukovno obrazovanje u sustavu vatrogastva
 - razini 4.2 HKO-a: četverogodišnje strukovno obrazovanje u sustavu vatrogastva
 - usavršavanje na razini 5 HKO-a: strukovno specijalističko usavršavanje uz najmanje dvije godine vrednovanog radnog iskustva
 - neformalno obrazovanje koje obuhvaća:
 - osposobljavanje u sustavu vatrogastva,
 - temeljno osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca i
 - stjecanje vatrogasnih zvanja.
- (3) Za potrebe sustava vatrogastva te podizanja svijesti građana i djece provode se i drugi oblici obrazovanja putem seminara, tečajeva, radionica, vježbi.
- (4) Stjecanje kvalifikacija iz stavka 2. podstavka 1. i 2. ovog članka provodi Državna vatrogasna škola u suradnji s Hrvatskom vatrogasnom zajednicom, sukladno statutu i zakonu kojim se uređuje obrazovanje odraslih.
- (5) Državna vatrogasna škola izrađuje i predlaže donošenje programa trogodišnjeg i četverogodišnjeg strukovnog obrazovanja te program strukovnog specijalističkog usavršavanja.
- (6) Programe iz stavka 5. ovog članka donosi ministar nadležan za obrazovanje uz suglasnost glavnog vatrogasnog zapovjednika i uz prethodno pozitivno stručno mišljenje agencije nadležne za obrazovanje odraslih.

Članak 12.

- (1) Programe neformalnog obrazovanja iz članka 11. stavka 2. podstavka 3. ovog Zakona izrađuje i donosi Državna vatrogasna škola.
- (2) Programe neformalnog obrazovanja iz stavka 1. ovog članka i ostale oblike obrazovanja građana i djece provodi Državna vatrogasna škola.
- (3) Vatrogasne organizacije, uz odobrenje Državne vatrogasne škole, mogu provoditi programe neformalnog obrazovanja iz stavka 1. ovog članka, a nadzor nad provođenjem istog provodi Hrvatska vatrogasna zajednica.

Članak 13.

- (1) Obrazovanje se provodi u skladu s potrebama sustava vatrogastva, općim propisima iz područja obrazovanja i propisima donesenim na temelju ovog Zakona

Članak 14.

- (1) Programe obrazovanja za sustav vatrogastva izvode andragoški djelatnici: nastavnici, profesori i predavači.
- (2) Programe obrazovanja za sustav vatrogastva mogu provoditi i stručnjaci za pojedina strukovna područja te stručni suradnici koji moraju ispunjavati uvjete propisane programom.

3. Muzej hrvatskog vatrogastva

Članak 15.

U svrhu sakupljanja, istraživanja, očuvanja te stručnog i znanstvenog obrađivanja predmeta i dokumenata o povijesnom razvoju vatrogastva, a posebno na području Republike Hrvatske, osniva se Muzej hrvatskog vatrogastva kao ustrojstvena jedinica Hrvatske vatrogasne zajednice.

4. Nacionalni odbor za preventivnu zaštitu i gašenje požara

Članak 16.

- (1) Nacionalni odbor za preventivnu zaštitu i gašenje požara (u daljnjem tekstu: Nacionalni odbor) prati stanje zaštite od požara, organiziranosti, opremljenosti i osposobljenost vatrogastva, skrbi o unaprjeđenju zaštite od požara, ustroju i strukovnom napretku vatrogastva Republike Hrvatske.
- (2) Nacionalni odbor donosi poslovnik kojim se uređuje način rada i ostala pitanja od interesa za njegovo djelovanje.
- (3) Nacionalni odbor, pored navedenog u stavku 1. ovog članka, ostvaruje suradnju s Međunarodnim tehničkim odborom za preventivnu zaštitu i gašenje požara (CTIF).

(4) Nacionalni odbor ima 9 članova, od kojih je 6 predstavnika Hrvatske vatrogasne zajednice, te po 1 predstavnik ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, ministarstva nadležnog za obranu i ministarstva nadležnog za poljoprivredu.

(5) Predstavnike Hrvatske vatrogasne zajednice čine pet predsjednika koordinacija vatrogasnih zajednica županija i vatrogasne zajednice Grada Zagreba te Predsjednik predsjedništva Hrvatske vatrogasne zajednice koji je ujedno i predsjednik Nacionalnog odbora.

(6) Članove Nacionalnog odbora imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Hrvatske vatrogasne zajednice.

III. USTROJSTVO VATROGASTVA U ŽUPANIJAMA I GRADU ZAGREBU

Vatrogasna zajednica županije i Grada Zagreba

Članak 17.

(1) Vatrogasna zajednica županije odnosno Grada Zagreba, nadležno je tijelo za vatrogastvo, a koje u okviru svog djelokruga i nadležnosti propisanih ovim Zakonom, odgovara županu odnosno gradonačelniku Grada Zagreba.

(2) Vatrogasne zajednice osnivaju se, djeluju i prestaju s djelovanjem sukladno odredbama Zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje udruga, ako ovim Zakonom za pojedina pitanja nije drugačije određeno.

(3) Vatrogasna zajednica županije odnosno Grada Zagreba:

- potiče aktivnosti u pogledu poboljšanja stanja zaštite od požara i provedbe vatrogasne djelatnosti
- koordinira aktivnosti oko uključivanja vatrogasnih postrojbi u sustav civilne zaštite
- priprema i provodi zadaće iz Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku
- ustrojava vatrogasni operativni centar županije odnosno Grada Zagreba
- zastupa interese vatrogastva na području županije odnosno Grada Zagreba
- vodi i redovito obnavlja baze podataka te očevidnika koje prikuplja u skladu s odredbama ovog Zakona i propisa donesenih na temelju ovog Zakona
- sudjeluje u izradi prijedloga strategija, studija, smjernica, programa i provedbenih planova
- organizira javna savjetovanja i stručne skupove
- provodi prekograničnu suradnju u području vatrogastva
- obavlja i druge poslove koji su joj stavljani u nadležnost posebnim propisima.

(4) Unutarnje ustrojstvo i poslovanje vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba uređuje se statutom kao temeljnim aktom vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba.

(5) Članice vatrogasne zajednice županija su vatrogasne zajednice gradova, područja odnosno općina, s područja županije. Ako na području grada, područja odnosno općine, nije osnovana vatrogasna zajednica grada, područja odnosno općine, dobrovoljna vatrogasna društva, profesionalne vatrogasne postrojbe, profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu i dobrovoljna vatrogasna društva u gospodarstvu članice su vatrogasne zajednice županije.

(6) Članice Vatrogasne zajednice Grada Zagreba su dobrovoljna vatrogasna društva, javne vatrogasne postrojbe, profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu i dobrovoljna vatrogasna društva u gospodarstvu s područja Grada Zagreba.

(7) Odnos vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba i njezinih članica uredit će se statutom.

(8) Vatrogasna zajednica županije odnosno Grada Zagreba ima sljedeća tijela :

- skupštinu
- županijskog vatrogasnog zapovjednika odnosno vatrogasnog zapovjednika Grada Zagreba
- predsjednika vatrogasne zajednice
- predsjedništvo odnosno upravni odbor Vatrogasne zajednice Grada Zagreba
- zapovjedništvo.

Skupština

Članak 18.

(1) Vatrogasnom zajednicom županije odnosno Vatrogasnom zajednicom Grada Zagreba upravlja skupština kao najviše tijelo upravljanja, a njene nadležnosti, način rada i izbor članova propisat će se statutom vatrogasne zajednice županije odnosno Vatrogasne zajednice Grada Zagreba.

(2) Skupština vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba donosi statut uz prethodnu suglasnost Hrvatske vatrogasne zajednice.

Županijski vatrogasni zapovjednik, vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba i zapovjedništvo

Članak 19.

(1) Županijskog vatrogasnog zapovjednika na prijedlog predsjedništva vatrogasne zajednice županije, sukladno uvjetima propisanim ovim Zakonom, uz suglasnosti glavnog vatrogasnog zapovjednika imenuje župan na pet godina. Ako se promjene razlozi na temelju kojih je izdana suglasnost ili imenovanje, ista uz obrazloženje razloga može biti povučena, a time i županijski zapovjednik razriješen dužnosti. Ako dođe do različitih stavova odlučujući je stav glavnog vatrogasnog zapovjednika.

(2) Vatrogasnog zapovjednika Grada Zagreba na prijedlog upravnog odbora Vatrogasne zajednice Grada Zagreba, sukladno uvjetima propisanim ovim Zakonom, uz suglasnosti glavnog vatrogasnog zapovjednika imenuje gradonačelnik Grada Zagreba na pet godina. Ako se promjene razlozi na temelju kojih je izdana suglasnost ili imenovanje, ista uz obrazloženje razloga može biti povučena, a time i vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba razriješen dužnosti. Ako dođe do različitih stavova odlučujući je stav glavnog vatrogasnog zapovjednika.

(3) Razrješenje zapovjednika prije isteka mandata je moguće ako:

- sam zatraži razrješenje
- trajno izgubi zdravstvenu sposobnost obavljati dužnost
- mu je pravomoćnom presudom izrečena kazna zatvora
- povrijedi obvezu čuvanja službene tajne u svezi s obavljanjem dužnosti
- ako svojim nesavjesnim radom prouzroči Vatrogasnoj zajednici županije odnosno Grada Zagreba veću štetu ili veće smetnje u njenom radu.

(4) Županijski vatrogasni zapovjednik ima zamjenika kojeg imenuje županijski vatrogasni zapovjednik sukladno uvjetima propisanim ovim Zakonom.

(5) Vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba ima dva zamjenika, jednog, na prijedlog vatrogasnog zapovjednika imenuje gradonačelnik Grada Zagreba, a drugog zamjenika za dobrovoljno vatrogastvo, koji je zaposlenik javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba, bira Vatrogasna zajednica Grada Zagreba, sukladno Statutu zajednice.

(6) Županijski vatrogasni zapovjednik odnosno vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba zaposlenik je vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba te predstavlja i zastupa vatrogasnu zajednicu.

(7) Ovlasti i odgovornosti vatrogasnog zapovjednika uređuju se statutom vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba.

(8) O svome radu i radu vatrogasnog zapovjedništva, vatrogasni zapovjednik jednom godišnje podnosi izvješće predsjedništvu vatrogasne zajednice županije odnosno upravnom odboru Vatrogasne zajednice Grada Zagreba i županu odnosno gradonačelniku Grada Zagreba, a o stanju vatrogastva i zaštite od požara županijskoj skupštini odnosno Gradskoj skupštini Grada Zagreba.

(9) Županijski vatrogasni zapovjednik odnosno vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba odgovoran je za intervencijsku spremnost, organiziranost i osposobljenost vatrogastva na razini županije, Grada Zagreba, a može zapovjediti svakoj vatrogasnoj postrojbi s područja županije odnosno Grada Zagreba sukladno županijskom vatrogasnom planu odnosno planu Grada Zagreba da intervenira na izvanrednom događaju na području županije odnosno Grada Zagreba.

(10) Vatrogasni zapovjednik obavlja i sljedeće poslove:

- postupa u skladu s vatrogasnim planom županije odnosno Grada Zagreba

- provodi stručni nadzor nad vatrogasnim organizacijama na području županije odnosno Grada Zagreba

- vodi vatrogasne intervencije na području županije kada vatrogasne snage jedinice lokalne samouprave nisu u mogućnosti sanirati nastali događaj, odnosno kada ocijeni da je događaj od interesa za županiju odnosno Grada Zagreb

- donosi operativni plan vatrogasnih intervencija na području županije odnosno Grada Zagreba

- sukladno vatrogasnom planu predviđa vatrogasne snage i sredstva koje se stavljaju na raspolaganje glavnom vatrogasnom zapovjedniku

- zajedno s predsjednikom vatrogasne zajednice predlaže predsjedništvu vatrogasne zajednice županije odnosno upravnom odboru Vatrogasne zajednice Grada Zagreba financijski plan i opće akte

- obavlja analizu većih vatrogasnih intervencija na području županije odnosno Grada Zagreba

- obavlja druge stručne i operativne poslove bitne za dobru organiziranost i osposobljenost vatrogastva na području županije odnosno Grada Zagreba.

(11) Županijska vatrogasna zajednica odnosno Vatrogasna zajednica Grada Zagreba ima vatrogasno zapovjedništvo koje je operativno tijelo vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba na čelu kojeg je županijski vatrogasni zapovjednik odnosno vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba.

(12) Članovi vatrogasnog zapovjedništva županija su zapovjednici vatrogasnih zajednica gradova, općina odnosno područja županije odnosno zapovjednici središnjih dobrovoljnih vatrogasnih društava i zapovjednici javnih vatrogasnih postrojbi ako nema osnovanih vatrogasnih zajednica, sukladno statutu zajednice odnosno vatrogasnom planu županije kojeg donosi županijski vatrogasni zapovjednik

(13) Članovi vatrogasnog zapovjedništva Vatrogasne zajednice Grada Zagreba su vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba, zamjenik vatrogasnog zapovjednika Grada Zagreba za dobrovoljno vatrogastvo, jedan zapovjednik smjena i jedan zapovjednik postaje javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba, a ostale članove izabrat će Upravni odbor zajednice sukladno statutu.

(14) Postupak izbora županijskog vatrogasnog zapovjednika i njegovog zamjenika odnosno vatrogasnog zapovjednika Grada Zagreba propisat će glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom.

Predsjednik i Predsjedništvo vatrogasne zajednice županije

Članak 20.

(1) Predsjednik vatrogasne zajednice županije na čelu je predsjedništva vatrogasne zajednice županije odnosno predsjednik Vatrogasne zajednice Grada Zagreba na čelu je upravnog odbora Vatrogasne zajednice Grada Zagreba, predstavlja i zastupa istu te ju predstavlja u Predsjedništvu Hrvatske vatrogasne zajednice, a sve ostale ovlasti, odgovornosti i nadležnosti Predsjednika utvrđuju se statutom vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba.

(2) Vatrogasnom zajednicom županije upravlja predsjedništvo, kojeg čine predsjednici vatrogasnih zajednica gradova, općina odnosno područja županije.

(3) Vatrogasnom zajednicom Grada Zagreba upravlja upravni odbor kojeg čine predstavnici sukladno statutu Vatrogasne zajednice Grada Zagreba.

(4) Djelokrug rada i izbor predsjednika te zamjenika predsjednika predsjedništva vatrogasne zajednice županije odnosno upravnog odbora Vatrogasne zajednice Grada Zagreba utvrđuje se statutom.

(5) Opće akte kojima se uređuje organizacija rada, uvjeti zapošljavanja te druga pitanja važna za zaposlenike, u skladu sa Zakonom o radu, donosi predsjedništvo vatrogasne zajednice županije odnosno upravni odbor Vatrogasne zajednice Grada Zagreba.

(6) Predsjedništvo vatrogasne zajednice županije odnosno upravni odbor Vatrogasne zajednice Grada Zagreba predlaže županu odnosno gradonačelniku Grada Zagreba kandidata za županijskog vatrogasnog zapovjednika odnosno vatrogasnog zapovjednika Grada Zagreba.

(7) Predsjedništvo vatrogasne zajednice županije, odnosno upravni odbor Vatrogasne zajednice Grada Zagreba na prijedlog županijskog vatrogasnog zapovjednika i predsjednika vatrogasne zajednice županije odnosno vatrogasnog zapovjednika i predsjednika Vatrogasne zajednice Grada Zagreba:

- donosi godišnji program rada
- donosi godišnji financijski plan

- donosi projekciju programa rada i financijskog plana za naredne dvije godine
- usvaja godišnje izvješće o radu
- usvaja financijsko izvješće
- obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i statutom vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba.

(8) Ako predsjedništvo vatrogasne zajednice županije odnosno upravni odbor Vatrogasne zajednice Grada Zagreba ne usvoji predloženi financijski plan koji je predložen od strane županijskog vatrogasnog zapovjednika i predsjednika vatrogasne zajednice županije odnosno vatrogasnog zapovjednika i predsjednika Vatrogasne zajednice Grada Zagreba, donosi se odluka o privremenom financiranju na rok od 3 mjeseca te ako se u tom roku ne usvoji financijski plan, isti donosi župan odnosno gradonačelnik Grada Zagreba.

(9) Ako predsjedništvo vatrogasne zajednice županije odnosno upravni odbor Vatrogasne zajednice Grada Zagreba ne usvoji predloženi akt od strane županijskog vatrogasnog zapovjednika i predsjednika vatrogasne zajednice županije odnosno vatrogasnog zapovjednika i predsjednika Vatrogasne zajednice Grada Zagreba ili ne usuglasi isti u roku 30 dana od dana kada je predložen, odluku o aktu donosi župan odnosno gradonačelnik Grada Zagreba.

(10) Postupak donošenja odluka predsjedništva odnosno upravnog odbora te međusobni odnosi predsjednika i zapovjednika vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba, koji nije uređen ovim Zakonom, uredit će se statutom.

Vatrogasni operativni centar vatrogasne zajednice županije i Grada Zagreba

Članak 21.

(1) Vatrogasni operativni centar vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba je operativno, komunikacijsko i koordinacijsko tijelo vatrogasnog zapovjedništva županije odnosno Grada Zagreba preko kojeg se vode vatrogasne intervencije, pruža pomoć u tehnici i ljudstvu, obavljaju pripreme za vatrogasne intervencije na području županije odnosno Grada Zagreba te isti obavlja i sljedeće poslove:

- ustrojava i vodi evidenciju o stanju, opremljenosti i osposobljenosti vatrogasnih postrojbi na području županije odnosno Grada Zagreba
- ustrojava i vodi evidenciju te statistiku o obavljenim intervencijama na području županije odnosno Grada Zagreba
- obavlja operativnu komunikaciju između vatrogasnih operativnih centara vezano za obavljanje vatrogasne djelatnosti i angažiranje vatrogasnih organizacija, vatrogasnih postrojbi i vatrogasaca
- obavlja komunikaciju između zemaljskih vatrogasnih snaga, organizacija, postrojbi, vatrogasaca i zračnih snaga na vatrogasnoj intervenciji te druge poslove u vezi s vatrogasnim intervencijama;
- svakodnevno izmjenjuje podatke s vatrogasnim operativnim centrom.

(2) Vatrogasni operativni centar vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba u svom radu koristi broj 193 te sustav komunikacije u vatrogastvu, a sva telefonska i druga komunikacija koja se obavlja u sklopu centra mora se snimati i pohranjivati na razdoblje ne kraće od 48 sati.

(3) Standardne operativne postupke vatrogasnog operativnog centra propisat će županijski vatrogasni zapovjednik odnosno vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba uz suglasnost glavnog vatrogasnog zapovjednika.

Imovina vatrogasne zajednice županije i Grada Zagreba

Članak 22.

- (1) Sredstva za rad koja su pribavljena od osnivača vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba stečena pružanjem usluga ili su pribavljena iz drugih izvora čine imovinu vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba.
- (2) Ako u obavljanju svoje djelatnosti vatrogasna zajednica županije odnosno Grada Zagreba ostvari dobit, ta se dobit upotrebljava isključivo za obavljanje i razvoj vatrogasne djelatnosti u skladu s aktom o osnivanju i statutom vatrogasne zajednice.
- (3) Vatrogasna zajednica županije odnosno Grada Zagreba ne može bez suglasnosti skupštine odnosno organa kojeg je ona odredila, steći, opteretiti ili otuđiti nekretninu i drugu imovinu čija je vrijednost veća od vrijednosti utvrđene aktom o osnivanju ili statutom vatrogasne zajednice županije.

IV. USTROJSTVO VATROGASTVA U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE

Vatrogasna zajednica jedinice lokalne samouprave

Članak 23.

- (1) Vatrogasna zajednica grada, područja odnosno općine nadležno je tijelo za vatrogastvo na razini jedinice lokalne samouprave, a osniva se u jedinicama lokalne samouprave gdje postoje dvije ili više članica vatrogasne zajednice.
- (2) Vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine osnivaju se, djeluju i prestaju s djelovanjem sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje udruga, ako ovim Zakonom za pojedina pitanja nije drugačije određeno.
- (3) Unutarnje ustrojstvo i poslovanje vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine uređuje se Statutom kao temeljnim aktom vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine.
- (4) Ako na području jedinice lokalne samouprave nema dvije ili više članica iz stavka 1. ovog članka, niti dvije ili više jedinica lokalne samouprave koje žele osnovati zajedničku vatrogasnu zajednicu, sporazumom o osnivanju, predstavnička tijela jedinice lokalne samouprave, na temelju suglasnosti županijskog vatrogasnog zapovjednika, mogu osnovati vatrogasnu zajednicu područja kao pravnu osobu, koja je nadležno tijelo za vatrogastvo na području osnivača s javnim ovlastima propisanim ovim Zakonom.
- (5) Iznimno, za područje otoka, odlukom predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave na otoku mogu osnovati jedinstvenu područnu vatrogasnu zajednicu za cijeli otok kao pravnu osobu, koja je nadležno tijelo za vatrogastvo na području otoka s ovlastima propisanih ovim Zakonom.
- (6) Predstavnika jedinice lokalne samouprave, u vatrogasne zajednice iz stavka 4. i 5. ovog članka imenuje općinski načelnik odnosno gradonačelnik.

(7) Na području na kojem je osnovana javna vatrogasna postrojba za više jedinica lokalne samouprave može se osnovati i vatrogasna zajednica područja koja je nadležna za iste jedinice lokalne samouprave kao i javna vatrogasna postrojba.

(8) Članice vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine su dobrovoljna vatrogasna društva, javne vatrogasne postrojbe, profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu i dobrovoljna vatrogasna društva u gospodarstvu s područja grada, područja odnosno općine.

(9) Ako na području jedinice lokalne samouprave djeluju najmanje dva dobrovoljna vatrogasna društva i/ili vatrogasne postrojbe osnovat će se vatrogasna zajednica općine odnosno grada.

(10) Ako na području jedinice lokalne samouprave djeluje jedno dobrovoljno vatrogasno društvo ono ima sva prava i obveze vatrogasne zajednice.

(11) Odnos vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine i njezinih članica uredit će se Statutom.

Članak 24.

(1) Vatrogasna zajednica grada, područja odnosno općine nadležna je za sljedeće poslove:

- oblikuje vatrogasni sustav grada, područja odnosno općine sukladno vatrogasnom planu
- potiče aktivnosti u pogledu poboljšanja stanja zaštite od požara i provedbe vatrogasne djelatnosti
- priprema i provodi zadaće iz Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku
- zastupa interese vatrogastva grada, područja odnosno općine
- vodi i redovito obnavlja baze podataka te očevidnika koje vatrogasna zajednica grada, područja odnosno općine prikuplja u skladu s odredbama ovog Zakona i propisa donesenih temeljem ovog Zakona
- sudjeluje u izradi prijedloga strategija, studija, smjernica, programa i provedbenih planova
- organizira javna savjetovanja i stručne skupove
- provodi prekograničnu suradnju u području vatrogastva
- obavlja i druge poslove koji su joj stavljeni u nadležnost posebnim propisima.

(2) Vatrogasna zajednica grada, područja odnosno općine ima sljedeća tijela:

- skupštinu
- gradskog, područnog odnosno općinskog vatrogasnog zapovjednika
- predsjednika vatrogasne zajednice
- predsjedništvo
- zapovjedništvo.

Skupština

Članak 25.

(1) Vatrogasnom zajednicom grada, područja odnosno općine upravlja skupština kao najviše tijelo upravljanja, a njene nadležnosti, način rada i izbor članova propisat će se statutom Vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine osim izbora predstavnika jedinice lokalne samouprave.

(2) Skupština vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine donosi statut uz prethodnu suglasnost vatrogasne zajednice županije.

Vatrogasni zapovjednik i zapovjedništvo

Članak 26.

(1) Gradskog, područnog odnosno općinskog vatrogasnog zapovjednika na prijedlog predsjedništva vatrogasne zajednice grada, općine, samostalnog dobrovoljnog vatrogasnog društva odnosno područne vatrogasne zajednice, sukladno uvjetima propisanim ovim Zakonom, uz suglasnost županijskog vatrogasnog zapovjednika imenuje gradonačelnik, načelnik odnosno odlukom o osnivanju zajedničke vatrogasne zajednice utvrđeni čelnik jedinice lokalne samouprave, na pet godina. Ako se promjene razloži na temelju kojih je izdana suglasnost ili imenovanje, ista uz obrazloženje razloga može biti povučena, a time i gradski, općinski, odnosno područni zapovjednik razriješen dužnosti. Ako dođe do različitih stavova odlučujući je stav županijskog vatrogasnog zapovjednika.

(2) Razrješenje zapovjednika prije isteka mandata moguće je ako:

- sam zatraži razrješenje
- trajno izgubi zdravstvenu sposobnost obavljati dužnost
- mu je pravomoćnom presudom izrečena kazna zatvora
- povrijedi obvezu čuvanja službene tajne u svezi s obavljanjem dužnosti
- ako svojim nesavjesnim radom prouzroči Vatrogasnoj zajednici grada, područja odnosno općine veću štetu ili veće smetnje u radu .

(3) U jedinici lokalne samouprave odnosno udruženih jedinica lokalne samouprave gdje je osnovana javna vatrogasna postrojba zapovjednik te postrojbe je i zapovjednik vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine, osim ako to nije drugačije određeno statutom.

(4) Gradski, područni odnosno općinski vatrogasni zapovjednik predstavlja i zastupa vatrogasnu zajednicu, odgovoran je za organiziranost i osposobljenost vatrogastva na razini jedinice lokalne samouprave ili područja te može zapovjediti svakoj vatrogasnoj postrojbici s područja vatrogasne zajednice da sudjeluju u vatrogasnoj intervenciji na području vatrogasne zajednice.

(5) O svojem radu i radu vatrogasnog zapovjedništva, gradski, područni odnosno općinski vatrogasni zapovjednik jednom godišnje podnosi izvješće predsjedništvu vatrogasne zajednice te osnivačima vatrogasne zajednice.

(6) Gradski, područni odnosno općinski vatrogasni zapovjednik obavlja i sljedeće poslove:

- organizira vatrogastvo na području jedinice lokalne samouprave uz suradnju s jedinicama lokalne samouprave na temelju prethodno izrađenog vatrogasnog plana na županijskoj razini
- provodi stručni nadzor nad vatrogasnim organizacijama na području jedinice lokalne samouprave
- vodi vatrogasne intervencije na području jedinice lokalne samouprave kada vatrogasne snage postrojbe koja je prva izašla na intervenciju nisu u mogućnosti sanirati nastali događaj
- donosi operativni plan vatrogasnih intervencija na području jedinice lokalne samouprave
- sukladno vatrogasnom planu predviđa vatrogasne snage i sredstva koje se stavljaju na raspolaganje županijskom vatrogasnom zapovjedniku odnosno vatrogasnom zapovjedniku Grada Zagreba

- zajedno s predsjednikom predlaže predsjedništvu vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine financijski plan
 - obavlja analizu većih vatrogasnih intervencija na području jedinice lokalne samouprave
 - obavlja druge stručne i operativne poslove bitne za dobru organiziranost i osposobljenost vatrogastva na području jedinice lokalne samouprave.
- (7) Vatrogasna zajednica grada, područja odnosno općine ima vatrogasno zapovjedništvo koje je operativno tijelo vatrogasne zajednice na čelu kojeg je gradski, područni odnosno općinski vatrogasni zapovjednik.
- (8) Način rada i donošenja odluka vatrogasnog zapovjedništva utvrdit će se statutom.
- (9) Postupak izbora gradskog, područnog odnosno općinskog vatrogasnog zapovjednika i njegovog zamjenika propisati će glavni vatrogasni zapovjednik Pravilnikom.

Predsjednik i Predsjedništvo vatrogasne zajednice jedinice lokalne samouprave

Članak 27.

- (1) Predsjednik vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine na čelu je predsjedništva vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine, predstavlja i zastupa vatrogasnu zajednicu te predstavlja istu u predsjedništvu vatrogasne zajednice županije, a sve ostale nadležnosti predsjednika utvrđuju se statutom vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine.
- (2) Vatrogasnom zajednicom grada, područja odnosno općine upravlja predsjedništvo kojeg čine predsjednici dobrovoljnih vatrogasnih društava, zapovjednici javnih vatrogasnih postrojbi te ovlašteni odnosno izabrani predstavnik vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu s područja vatrogasne zajednice, koji se biraju na mandat od pet godina.
- (3) Djelokrug rad i izbor predsjednika i zamjenika predsjednika predsjedništva vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine utvrđuje se statutom kojeg donosi skupština vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine uz suglasnost nadležne županijske vatrogasne zajednice.
- (4) Predsjedništvo vatrogasne zajednice jedinice lokalne samouprave:
- donosi godišnji program rada
 - donosi godišnji financijski plan
 - donosi projekciju programa rada i financijskog plana za sljedeće dvije godine
 - usvaja godišnje izvješće o radu
 - usvaja financijsko izvješće
 - obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i statutom vatrogasne zajednice.
- (5) Ako predsjedništvo vatrogasne zajednice jedinice lokalne samouprave ne usvoji predloženi financijski plan ili drugi akt koji je predložen od strane vatrogasnog zapovjednika i predsjednika vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine, odnosno ne usuglasi iste u roku 30 dana odluku o usvajanju financijskog plana donosi gradonačelnik ili načelnik ili sporazumom o osnivanju zajedničke vatrogasne zajednice utvrđeni čelnik jedinice lokalne samouprave.

Vatrogasni operativni centar

Članak 28.

- (1) Vatrogasna zajednica grada, područja odnosno općine može ustrojiti vatrogasni operativni centar samostalno ili u okviru javne vatrogasne postrojbe koji je operativno, komunikacijsko i koordinacijsko tijelo gradskog, područnog odnosno općinskog vatrogasnog zapovjednika.
- (2) Vatrogasni operativni centar u svom radu koristi broj 193 te sustav komunikacije u vatrogastvu, a sva komunikacija koja se obavlja u centru mora se snimati i pohranjivati na razdoblje ne kraće od 48 sati.
- (3) Ako vatrogasna zajednica grada, područja odnosno općine nema ustrojen vatrogasni operativni centar te poslove za nju će obavljati vatrogasni operativni centar vatrogasne zajednice županije ili Grada Zagreba uz naknadu troškova koje povodom tog imaju.
- (4) Standardne operativne postupke vatrogasnog operativnog centra propisat će županijski vatrogasni zapovjednik odnosno vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba uz suglasnost glavnog vatrogasnog zapovjednika.

Imovina vatrogasne zajednice

Članak 29.

- (1) Sredstva za rad koja su pribavljena od osnivača vatrogasne zajednice, stečena pružanjem usluga ili su pribavljena iz drugih izvora čine imovinu vatrogasne zajednice.
- (2) Ako u obavljanju svoje djelatnosti vatrogasna zajednica ostvari dobit, ta se dobit upotrebljava isključivo za obavljanje i razvoj vatrogasne djelatnosti u skladu s aktom o osnivanju i statutom vatrogasne zajednice.
- (3) Vatrogasna zajednica ne može bez suglasnosti osnivača, odnosno tijela kojeg je on odredio, steći, opteretiti ili otuđiti nekretninu i drugu imovinu čija je vrijednost veća od vrijednosti utvrđene aktom o osnivanju ili statutom vatrogasne zajednice.

V. VATROGASNE POSTROJBE

Članak 30.

- (1) Vatrogasne postrojbe koje neposredno obavljaju vatrogasnu djelatnost su:

1. javna vatrogasna postrojba
2. postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva
3. profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu
4. postrojba dobrovoljnoga vatrogasnog društva u gospodarstvu

5. vatrogasna postrojba vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba

6. intervencijska vatrogasna postrojba.

(2) Vatrogasne postrojbe iz stavka 1. točke 1., 2., 5. i 6. ovog članka vatrogasnu djelatnost obavljaju korištenjem ovlasti utvrđenih ovim Zakonom.

(3) Vatrogasne postrojbe iz stavka 1. točke 3. i 4. ovog članka, kada sudjeluju u vatrogasnoj intervenciji po zapovijedi glavnog ili županijskoga vatrogasnog zapovjednika, izvan svog područja djelovanja, vatrogasnu djelatnost obavljaju korištenjem ovlasti utvrđenih ovim Zakonom.

(4) Vatrogasne postrojbe iz stavka 1. točka 3. ovog članka koje su osnovane za zaštitu javnih cesta i tunela, vatrogasnu djelatnost obavljaju korištenjem ovlasti utvrđenih ovim Zakonom.

(5) Na području jedinice lokalne samouprave mora djelovati onoliko javnih vatrogasnih postrojbi ili postrojbi dobrovoljnih vatrogasnih društava koliko je utvrđeno vatrogasnim planom županije.

1. Javna vatrogasna postrojba

Osnivanje javne vatrogasne postrojbe

Članak 31.

(1) Javna vatrogasna postrojba je nadležno tijelo za provedbu vatrogasne djelatnosti na području jedne ili više jedinica lokalne samouprave, s pripadajućim ovlastima utvrđenim ovim Zakonom.

(2) Javnu vatrogasnu postrojbu, sukladno vatrogasnom planu grada, područja odnosno općine osniva jedinica lokalne samouprave na temelju odluke predstavničkog tijela, sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje ustanova, kao neprofitnu pravnu osobu.

(3) Javna vatrogasna postrojba proračunski je korisnik svog osnivača.

(4) Dvije i više jedinica lokalne samouprave radi zadovoljavanja potreba iz ovog Zakona mogu osnovati javnu vatrogasnu postrojbu kao tijelo za vatrogastvo na području jedinica lokalne samouprave koje su osnivači, ako zadovoljava propisane uvjete za obavljanje vatrogasne intervencije što se utvrđuje vatrogasnim planom grada, područja odnosno općine te zajedničkom procjenom ugroženosti od požara.

(5) Javnu vatrogasnu postrojbu osnivaju više jedinica lokalnih samouprava odlukom o osnivanju predstavničkih tijela, a sporazumom na temelju odluka utvrđuju se međusobna prava i obveze sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje ustanova i odredbama ovog Zakona te istovremeno mogu osnovati i područnu vatrogasnu zajednicu

(6) Na prijedlog tijela jedinice lokalne samouprave za osnivanje javne vatrogasne postrojbe suglasnost daje glavni vatrogasni zapovjednik ako je osnivač osigurao financijska sredstva, vatrogasnu tehniku s prostorom za smještaj i za rad te predviđen broj profesionalnih vatrogasaca prema vatrogasnom planu županije te izrađenoj procjeni ugroženosti.

(7) Nakon ispunjenja uvjeta iz stavka 5. ovog članka osnivač/i imenuje/u privremenog zapovjednika javne vatrogasne postrojbe, koji je ovlašten pod nadzorom osnivača obaviti pripreme za početak rada javne vatrogasne postrojbe, a osobito osigurati dozvole potrebne za početak rada.

Upravljanje javnom vatrogasnom postrojbom

Članak 32.

- (1) Javnom vatrogasnom postrojbom upravlja vatrogasno vijeće, a čiji članovi se biraju na mandat od pet godina.
- (2) Vatrogasno vijeće obavlja poslove utvrđene Zakonom, aktom o osnivanju i statutom.
- (3) Unutarnje ustrojstvo javne vatrogasne postrojbe uređuje se statutom i aktom o osnivanju javne vatrogasne postrojbe, a sukladno ovom Zakonu te podzakonskim aktima.
- (4) Vatrogasno vijeće javnih vatrogasnih postrojbi koje imaju sjedište u županijskim sjedištima (odnosno najveća postrojba u jedinici regionalne (područne) samouprave) broji pet članova, a čine ga predstavnik Hrvatske vatrogasne zajednice, predstavnik vatrogasne zajednice županije, predstavnik vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine (odnosno dva predstavnika vatrogasne zajednice Grada Zagreba), predstavnik radnika i predstavnik osnivača, svi s jednakim pravom glasa.
- (5) Sastav vatrogasnih vijeća ostalih javnih vatrogasnih postrojbi broji tri člana i to predstavnik vatrogasne zajednice županije, predstavnik radnika i predstavnik osnivača, svi s jednakim pravom glasa.
- (6) Način rada i odlučivanja vatrogasnog vijeća utvrđuje se statutom.
- (7) Članovi vatrogasnih vijeća nemaju pravo na naknadu.

Zapovjednik javne vatrogasne postrojbe

Članak 33.

- (1) Zapovjednik javne vatrogasne postrojbe predstavlja i zastupa vatrogasnu postrojbu, poduzima sve pravne radnje u ime i za račun vatrogasne postrojbe, zastupa vatrogasnu postrojbu u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima te pravnim osobama s javnim ovlastima, organizira i vodi rad i poslovanje vatrogasne postrojbe. Zapovjednik je odgovoran za zakonitost, operativnost i stručnost rada javne vatrogasne postrojbe.
- (2) Zapovjednik ne može bez posebne ovlasti vatrogasnog vijeća ili osnivača, nastupati kao druga ugovorna strana, sklapati ugovore u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime, a za račun drugih osoba, ili u ime i za račun drugih osoba.
- (3) Zapovjednik može dati punomoć drugoj osobi da zastupa vatrogasnu postrojbu u pravnom prometu.
- (4) Punomoć iz stavka 3. ovog članka zapovjednik može dati samo u granicama svojih ovlasti, a daje se sukladno odredbama zakona kojim se uređuju obvezni odnosi.
- (5) Zapovjednik javne vatrogasne postrojbe ima zamjenika koji ga mijenja u slučaju njegove odsutnosti.

Članak 34.

- (1) Za zapovjednika i zamjenika zapovjednika javne vatrogasne postrojbe može se imenovati osoba koja ispunjava uvjete utvrđene ovim Zakonom, aktom o osnivanju te statutom vatrogasne postrojbe.
- (2) Zapovjednika javne vatrogasne postrojbe, uz prethodne suglasnosti županijskog vatrogasnog zapovjednika odnosno zapovjednika javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba i glavnog vatrogasnog zapovjednika imenuje i razrješava općinski načelnik odnosno gradonačelnik, odnosno odlukom o osnivanju zajedničke javne vatrogasne postrojbe utvrđeni čelnik jedinice lokalne samouprave, na mandat od pet godina. Ako se promjene razloži na temelju kojih je izdana suglasnost ili imenovanje, ista uz obrazloženje razloga može biti povučena, a time i zapovjednik javne vatrogasne postrojbe razriješen. Ako dođe do različitih stavova odlučujući je stav glavnog vatrogasnog zapovjednika.
- (3) Zamjenika i pomoćnike zapovjednika javne vatrogasne postrojbe imenuje i razrješava zapovjednik.
- (4) Razrješenje zapovjednika prije isteka mandata je moguće ako:
 - sam zatraži razrješenje
 - trajno izgubi zdravstvenu sposobnost obavljati dužnost
 - mu je pravomoćnom presudom izrečena kazna zatvora
 - povrijedi obvezu čuvanja službene tajne u svezi s obavljanjem dužnosti
 - ako svojim nesavjesnim radom prouzroči javnoj vatrogasnoj postrojbi veću štetu ili veće smetnje u radu.
- (5) Postupak izbora zapovjednika javne vatrogasne postrojbe i njegovog zamjenika propisat će glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom.

Članak 35.

- (1) Javna vatrogasna postrojba može imati i stručnu službu koja obavlja stručne i administrativne poslove.
- (2) Na radne odnose zaposlenih u stručnoj službi primjenjuju se opći propisi o radu, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.
- (3) Zapovjednik javne vatrogasne postrojbe aktom o unutarnjem ustroju propisuje uvjete koje moraju ispunjavati zaposleni u stručnoj službi.

2. Dobrovoljno vatrogasno društvo

Članak 36.

- (1) Dobrovoljno vatrogasno društvo s pripadajućom vatrogasnom postrojbom nadležno je tijelo za vatrogastvo, odgovorno za provedbu vatrogasne djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave sukladno vatrogasnom planu grada odnosno općine, koje u okviru svog djelokruga i nadležnosti propisanih ovim Zakonom, odgovara gradonačelniku odnosno općinskom načelniku.

(2) Dobrovoljno vatrogasno društvo osniva se, djeluje i prestaje s djelovanjem sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje udruga, ako ovim Zakonom za pojedina pitanja nije drugačije određeno i samostalna je pravna osoba s ovlastima propisanim ovim Zakonom.

(3) Dobrovoljne vatrogasne društvo, sukladno vatrogasnom planu općine odnosno grada, s jedinicom lokalne samouprave utvrđuje prava i obveze u provođenju vatrogasne djelatnosti.

(4) Tijela dobrovoljnog vatrogasnog društva su:

- skupština
- zapovjedništvo
- zapovjednik
- predsjednik
- upravni odbor.

Skupština društva

Članak 37.

(1) Dobrovoljnim vatrogasnim društvom upravlja Skupština kao najviše tijelo upravljanja, a njene nadležnosti, način rada i biranja članova uređuje se statutom dobrovoljnog vatrogasnog društva.

(2) Skupština dobrovoljnog vatrogasnog društva donosi statut uz suglasnost vatrogasne zajednice grada, područja odnosno općine.

Postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva

Članak 38.

(1) Postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva djeluje unutar dobrovoljnog vatrogasnog društva kao operativna snaga koja obavlja vatrogasnu djelatnost na području koje joj je dodijeljeno na temelju vatrogasnog plana grada odnosno općine, a može biti:

- središnja vatrogasna postrojba društva
- vatrogasna postrojba društva.

(2) Središnja vatrogasna postrojba društva intervenira na području odgovornosti sukladno vatrogasnom planu grada odnosno općine i Grada Zagreba.

(3) Vatrogasna postrojba društva intervenira na području djelovanja sukladno vatrogasnom planu grada, odnosno općine i Grada Zagreba.

(4) Prilikom obavljanja vatrogasne djelatnosti vatrogasna postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva koristi ovlasti utvrđene ovim Zakonom i podzakonskim aktima.

(5) Način rada i nadležnosti tijela, odluke koje zapovjednik dobrovoljnog vatrogasnog društva može donositi samostalno, a koje uz suglasnost upravnog odbora dobrovoljnog vatrogasnog društva te djelovanje dobrovoljnog vatrogasnog društva uređuje se statutom kao temeljnim aktom.

(6) Vatrogasnom postrojbom dobrovoljnog vatrogasnog društva zapovijeda zapovjednik koji ima zamjenika.

(7) Glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom propisuje kriterije za određivanje područja odgovornosti i područja djelovanja postrojbi dobrovoljnog vatrogasnog društva, vatrogasne intervencije te načine određivanja vatrogasne opreme i broja vatrogasaca koji moraju biti u vatrogasnoj postrojbi.

Zapovjednik i zapovjedništvo vatrogasne postrojbe društva

Članak 39.

(1) Zapovjednik dobrovoljnog vatrogasnog društva zastupa i predstavlja dobrovoljno vatrogasno društvo u okviru ovlasti utvrđenih statutom, odgovoran je za organiziranost i osposobljenost vatrogastva na području za koje je odgovorno dobrovoljno vatrogasno društvo, odgovoran je za operativni rad dobrovoljnog vatrogasnog društva gradskom, područnom odnosno općinskom vatrogasnom zapovjedniku, obavlja sve poslove utvrđene ovim Zakonom, statutom dobrovoljnog vatrogasnog društva i odlukama nadležnih tijela dobrovoljnog vatrogasnog društva.

(2) Zapovjednik dobrovoljnog vatrogasnog društva jednom godišnje podnosi izvješće o svom radu skupštini društva te općinskom, gradskom odnosno područnom vatrogasnom zapovjedniku.

(3) Zapovjednik dobrovoljnog vatrogasnog društva odgovoran je za svoj rad upravnom odboru dobrovoljnog vatrogasnog društva i gradskom, općinskom odnosno županijskom vatrogasnom zapovjedniku.

(4) Ako je na području jedinice lokalne samouprave osnovano samo jedno dobrovoljno vatrogasno društvo, zapovjednik dobrovoljnog vatrogasnog društva za svoj rad odgovoran je upravnom odboru dobrovoljnog vatrogasnog društva, gradonačelniku odnosno općinskom načelniku te gradskom odnosno područnom vatrogasnom zapovjedniku.

(5) Zapovjednika postrojbe dobrovoljnog vatrogasnog društva koji ispunjavaju uvjete određene ovim Zakonom, na mandat od pet godina imenuje nadležno tijelo društva sukladno statutu, uz suglasnost gradskog, područnog odnosno općinskog vatrogasnog zapovjednika. Ako se promjene razloži na temelju kojih je izdana suglasnost ili imenovanje, ista uz obrazloženje razloga može biti povučena, a time zapovjednik razriješen. Ako dođe do različitih stavova odlučujući je stav općinskog, odnosno gradskog vatrogasnog zapovjednika.

(6) Razrješenje zapovjednika prije isteka mandata moguće je ako:

- sam zatraži razrješenje
- trajno izgubi zdravstvenu sposobnost obavljati dužnost
- mu je pravomoćnom presudom izrečena kazna zatvora
- povrijedi obvezu čuvanja službene tajne u svezi s obavljanjem dužnosti ili
- ako svojim nesavjesnim radom prouzroči javnoj vatrogasnoj postrojbi veću štetu ili veće smetnje u njenom radu.

(7) Zapovjedništvo dobrovoljnog vatrogasnog društva je strukovno tijelo kojim rukovodi zapovjednik dobrovoljnog vatrogasnog društva, a u njegovoj odsutnosti njegov zamjenik ili pomoćnici.

(8) Zapovjedništvo dobrovoljnog vatrogasnog društva čine zapovjednik, njegov zamjenik, pomoćnici i članovi čiji broj i imenovanje je propisano statutom.

(9) Zapovjedništvo dobrovoljnog vatrogasnog društva u obavljanju vatrogasnih intervencija ima ovlasti propisane ovim Zakonom.

(10) Zapovjednik:

- u dogovoru s predsjednikom sudjeluje u predlaganju godišnjeg programa rada i financijskog plana
- provodi odluke i zaključke skupštine
- sudjeluje u pripremi i provedbi Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara za Republiku Hrvatsku
- ustrojava i vodi evidenciju o obavljenim intervencijama dobrovoljnog vatrogasnog društva
- prati i koordinira poslove preventivne zaštite i gašenja požara dobrovoljnog vatrogasnog društva
- organizira pokazne vježbe, vatrogasna natjecanja i rad s vatrogasnom mladeži
- daje prijedloge poboljšanja operativne pripravnosti i uvježbanosti vatrogasne postrojbe
- analizira vatrogasne intervencije i predlaže poboljšanja
- analizira tehničku opremljenost vatrogasnih vozila te predlaže poboljšanja
- utvrđuje potrebe za osposobljavanjem
- obavlja i druge poslove određene statutom i drugim propisima.

Predsjednik i Upravni odbor

Članak 40.

(1) Predsjednik dobrovoljnog vatrogasnog društva predstavlja i zastupa dobrovoljno vatrogasno društvo, skrbi o razvoju i promidžbi vatrogastva na području djelovanja dobrovoljnog vatrogasnog društva, po dužnosti je predsjednik skupštine i predsjednik upavnog odbora.

(2) Predsjednik i članovi upavnog odbora biraju se na mandat od pet godina.

(3) Način izbora, ovlasti i odgovornosti predsjednika i članova upavnog odbora društva uređeni su statutom dobrovoljnog vatrogasnog društva, ako ovim Zakonom nije što drugačije uređeno.

(4) Nadležnosti upavnog odbora su:

- predlaganje statuta i izmjena i dopuna
- verificiranje mandata članova zapovjedništva
- biranje, imenovanje i razrješavanje članova statutom utvrđenih tijela

- odlučivanje o udruživanju u saveze, zajednice, mreže i druge oblike povezivanja
- donošenje godišnjeg program rada i financijskog plana, na prijedlog zapovjednika i predsjednika
- obavljanje i drugih poslove određenih Zakonom i statutom.

Dobrovoljni i sezonski vatrogasac

Članak 41.

- (1) Dobrovoljni vatrogasac u vatrogasnim postrojbama može biti osoba s navršениh osamnaest godina do navršениh šezdeset i pet godina života, koja ima propisanu psihičku i tjelesnu zdravstvenu sposobnost za obavljanje vatrogasne djelatnosti, koja je osposobljena sukladno odredbama ovog Zakona, koja nije kažnjavana za kaznena djela protiv života i tijela, kaznena djela protiv opće sigurnosti, kaznena djela protiv imovine i kaznena djela protiv službene dužnosti te koja je osposobljena za obavljanje tih poslova.
- (2) Sezonski vatrogasac u vatrogasnim postrojbama može biti osoba koja udovoljava uvjetima iz stavka 1. ovog članka ili osoba koja udovoljava uvjetima za poslove profesionalnog vatrogasca.
- (3) Program i način temeljnog osposobljavanja dobrovoljnih vatrogasca propisuje glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom.

Popratne djelatnosti društva

Članak 42.

- (1) Dobrovoljna vatrogasna društva mogu, osim vatrogasne djelatnosti, obavljati gospodarske, ugostiteljske i društvene djelatnosti sukladno odredbama posebnih propisa, ako se time ne umanjuje intervencijska spremnost vatrogasne postrojbe dobrovoljnoga vatrogasnog društva.
- (2) Za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovog članka dobrovoljna vatrogasna društva ne moraju imati stalno zaposlene djelatnike.
- (3) Ako u obavljanju djelatnosti iz stavka 1. ovog članka dobrovoljno vatrogasno društvo ostvari dobit, ta se dobit upotrebljava isključivo za obavljanje i razvoj vatrogasne djelatnosti u skladu sa statutom dobrovoljnog vatrogasnog društva.
- (4) U dobrovoljnim vatrogasnim društvima sukladno vatrogasnom planu grada, područja odnosno općine koji se temelji na planu zaštite od požara odnosno na procjeni ugroženosti od požara jedinice lokalne samouprave mogu se zapošljavati profesionalni vatrogasci sukladno

odredbama ovog Zakona, ali u svrhu obavljanje vatrogasne djelatnosti na području koje pokriva postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva.

3. Profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu

Članak 43.

(1) Pravna osoba koja upravlja građevinama razvrstanim u prvu kategoriju ugroženosti od požara, prema posebnom propisu, u svrhu obavljanje vatrogasne djelatnosti za svoje potrebe, osniva profesionalnu vatrogasnu postrojbu u gospodarstvu kao ustrojstvenu jedinicu ili kao društvo u većinskom vlasništvu koja ima zapovjednika i zamjenika vatrogasne postrojbe.

(2) Profesionalnu vatrogasnu postrojbu u gospodarstvu sačinjava određeni broj profesionalnih vatrogasaca utvrđen prema posebnom propisu i/ili na temelju procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija izrađene sukladno posebnom propisu na koju je pribavljeno pozitivno mišljenje Hrvatske vatrogasne zajednice.

(3) Pravne osobe razvrstane u drugu kategoriju ugroženosti od požara koje svoju redovitu djelatnost obavljaju kontinuirano 24 sata za zaštitu javnih cesta i tunela, osnivaju profesionalnu vatrogasnu postrojbu u gospodarstvu kao ustrojstvenu jedinicu koja ima zapovjednika postrojbe, a broj vatrogasaca u smjeni određuje se na temelju procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija izrađene sukladno posebnom propisu.

(4) Vatrogasna postrojba iz stavka 1. ovog članka može za obavljanje vatrogasne djelatnosti na građevinama i/ili prostoru osnivača ustrojiti vatrogasne postaje ili ispostave, a koje mogu biti i vatrogasne postrojbe iz stavka 3. ovog članka, što se utvrđuje procjenom ugroženosti od požara, a definira planom zaštite od požara te pravne osobe.

(5) Na osnivanje profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu iz stavka 1. i 3. ovog članka te ustrojavanje vatrogasne postaje ili ispostave iz stavka 4. ovog članka suglasnost daje glavni vatrogasni zapovjednik.

(6) Profesionalni vatrogasci iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovog članka moraju biti zaposlenici pravne osobe koja osniva profesionalnu vatrogasnu postrojbu u gospodarstvu.

(7) Pravna osoba čije su građevine i prostori razvrstani u prvu ili drugu kategoriju ugroženosti od požara, čiji se objekti nalaze na području djelovanja javne vatrogasne postrojbe, mogu sklopiti ugovor o obavljanju vatrogasne djelatnosti s tom postrojbom ili s drugom profesionalnom vatrogasnom postrojbom u gospodarstvu po prethodno pribavljenoj suglasnosti glavnog vatrogasnog zapovjednika, pod uvjetom da ukupni kapacitet te javne vatrogasne postrojbe ili zajedničke profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu zadovoljavaju zbroj svih potrebnih kapaciteta, sukladno planu zaštite od požara jedinice lokalne samouprave za tu javnu vatrogasnu postrojbu i planu zaštite od požara svih korisnika usluga te postrojbe.

(8) Postupak koji prethodi izdavanju suglasnost za obavljanje vatrogasne djelatnosti te kapacitete profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu koja mora zadovoljiti potrebne kapaciteta svih korisnika usluga na području za koje se osniva profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu prema ovom Zakonu propisuje glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom.

Povezivanje sustava za dojavu požara na vatrogasnu postrojbu

Članak 44.

- (1) Pravna osoba koja koristi sustav za dojavu požara, a osnovala je vatrogasnu postrojbu sukladno ovom Zakonu dužna je informacije sa sustava za dojavu požara prosljeđivati u tu vatrogasnu postrojbu.
- (2) Pravna osoba koja koristi sustav za dojavu požara, a nema osnovanu vatrogasnu postrojbu sukladno ovom Zakonu, sustav za dojavu požara povezuje s nadležnom javnom vatrogasnom postrojbom ili središnjom postrojbom dobrovoljnog vatrogasnog društva čije područje odgovornosti uključuje tu pravnu osobu ili s vatrogasnim operativnom centrom vatrogasne zajednice županije ili Grada Zagreba koji uzbunjuje tu javnu vatrogasnu postrojbu ili središnju postrojbu dobrovoljnog vatrogasnog društva.
- (3) Troškove povezivanja te održavanja veze s nadležnom javnom vatrogasnom postrojbom ili središnjom postrojbom dobrovoljnog vatrogasnog društva snosi pravna osoba koja koristi sustav za dojavu požara.
- (4) Korisnici sustava za dojavu požara dužni su obavijestiti vlasnika i/ili korisnika sustava za dojavu požara ukoliko zaprime signal greške iz sustava za dojavu požara.
- (4) Svaka lažna dojava na temelju koje je intervenirala vatrogasna postrojba iz stavka 2. ovog članka naplaćuje se od pravne osobe koja koristi sustav za dojavu požara sukladno jedinstvenom cjeniku kojeg u obliku naputka donosi glavni vatrogasni zapovjednik.

4. Postrojba dobrovoljnoga vatrogasnog društva u gospodarstvu

Članak 45.

- (1) Na postrojbu dobrovoljnog vatrogasnog društva u gospodarstvu smisleno se primjenjuju sve odredbe ovog Zakona koje se odnose na dobrovoljna vatrogasnih društava, a u vezi s osnivanjem, ustrojem i prestankom djelovanja, ovlastima i odgovornostima predsjednika i zapovjednika te trajanju njihova mandata i primjenu ovlasti propisanih ovim Zakonom.
- (2) Prijedlog za osnivanje dobrovoljnog vatrogasnog društva u gospodarstvu daje ovlašteni zakonski zastupnik te pravne osobe.
- (3) Troškovi koji nastanu u obavljanju vatrogasne djelatnosti i vatrogasnih aktivnosti dobrovoljnog vatrogasnog društva u gospodarstvu terete pravnu osobu za koju su osnovani.

5. Vatrogasna postrojba vatrogasne zajednice županije i Grada Zagreba

Članak 46.

- (1) Na temelju vatrogasnog plana županije odnosno Grada Zagreba može se ustrojiti vatrogasna postrojba vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba koju sačinjavaju postojeće dobrovoljne vatrogasne postrojbe i javne vatrogasne postrojbe s područja županije odnosno Grada Zagreba.

(2) Pripadnicima vatrogasne postrojbe, prilikom intervencija te sudjelovanja u osposobljavanju, pripadaju sva prava i obveze kao i pripadnicima javnih vatrogasnih postrojbi, a nastali troškovi podmirit će se sukladno raspodjeli utvrđenoj vatrogasnim planom županije odnosno Grada Zagreba kojim je uređen i ustroj, zadaće i područje djelovanja vatrogasne postrojbe.

(3) Vatrogasna postrojba vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba djeluje bez pravne osobnosti, unutar županijske vatrogasne zajednice odnosno vatrogasne zajednice Grada Zagreba.

Sustav radio-komunikacija u vatrogastvu

Članak 47.

Vlada Republike Hrvatske uredbom propisuje način ostvarivanja prava na neovisni i besplatni sustav radio komunikacija u sustavu vatrogastva.

VI. STRATEŠKI DOKUMENTI

Članak 48.

(1) Strateškim dokumentima se uređuje organizacija i mjere u sustavu vatrogastva na prostoru za koji se donose.

(2) Strateški dokumenti državne razine su:

- Nacionalna strategija razvoja vatrogastva
- Vatrogasni plan Republike Hrvatske
- Izvješće o stanju vatrogastva u Republici Hrvatskoj
- Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku.

(3) Strateški dokumenti lokalne i područne (regionalne) razine, sukladno smjernicama Hrvatske vatrogasne zajednice su:

- Vatrogasni plan županije odnosno Grada Zagreba te grada, područja ili općine
- provedbeni planovi unapređenja vatrogastva.

(4) Nacionalna strategija razvoja vatrogastva sadrži opisa i analize postojećeg stanja vatrogastva u Republici Hrvatskoj, glavne ciljeve, prioritete, međunarodne obveze, pravni okvir te instrumente i mjere provedbe kao i nositelje i odgovornosti i elemente ocjene.

(5) Nacionalna strategija razvoja vatrogastva donosi se za razdoblje od najmanje 10 godina.

(6) Strateški dokumenti ne mogu biti u suprotnosti s Nacionalnom strategijom razvoja vatrogastva.

Vatrogasni planovi

Članak 49 .

(1) Vatrogasni plan Republike Hrvatske donosi Vlada Republike Hrvatske, a izrađuje ga i predlaže glavni vatrogasni zapovjednik.

(2) Vatrogasni plan županije odnosno Grada Zagreba donosi predstavničko tijelo županije odnosno Grada Zagreba, a izrađuje ga i predlaže županijski vatrogasni zapovjednik odnosno vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba, uz prethodnu suglasnost glavnog vatrogasnog zapovjednika.

(3) Vatrogasni plan grada, područja odnosno općine donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno predstavnička tijela udruženih jedinica lokalne samouprave, a izrađuje ga i predlaže gradski, područni odnosno općinski zapovjednik, uz prethodnu suglasnost županijskog vatrogasnog zapovjednika.

Članak 50.

(1) Vatrogasnim planom se razrađuju principi djelovanja vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi u provedbi vatrogasne djelatnosti, upravljanje vatrogasnim sustavom u slučaju izvanrednih događaja, nesreća i katastrofa, definiraju se odnosi, suradnja i usklađuje planiranje i provođenje vatrogasnih mjera od lokalne do državne razine.

(2) Vatrogasni plan obavezno sadrži vatrogasnu mrežu.

(3) Vatrogasnim planom Republike Hrvatske određuje se:

- organizacija vatrogastva prema očekivanim rizicima od izvanrednih događaja u Republici Hrvatskoj, osobito tijekom požarne sezone i izvanrednih događaja uzrokovanih poplavama potresima i drugim rizicima u pogledu broja vatrogasaca, obrazovanja, broja i rasporeda vatrogasnih postrojbi, međusobnog odnosa istih, pravila rada i opremanja vatrogasnom tehnikom
- organiziranje vatrogasne djelatnosti u izvanrednim događajima koji se protežu na dvije ili više županija uključujući i Grad Zagreb

- provedba vatrogasne djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku
- organiziranje uključivanja vatrogastva u sustav djelovanja civilne zaštite
- popis i područje odgovornosti vatrogasnih postrojbi od državnog interesa
- potrebe u vatrogastvu za područje Republike Hrvatske.

(4) Vatrogasnim planom županije i vatrogasnim planom Grada Zagreba u skladu s vatrogasnim planom Republike Hrvatske, određuje se:

- organizacija vatrogastva prema očekivanim rizicima od izvanrednih događaja u županiji odnosno Gradu Zagrebu, osobito tijekom požarne sezone i izvanrednih mjera (poplave, potresi i drugo) u pogledu broja vatrogasaca, obrazovanja, broja i rasporeda vatrogasnih postrojbi, međusobnog odnosa istih, pravila rada i opremanja vatrogasnom tehnikom
- organiziranje vatrogasne djelatnosti u izvanrednim događajima koji se protežu na dvije ili više jedinica lokalne samouprave
- provedba vatrogasne djelatnosti u jedinicama lokalne samouprave u kojima nije osnovano dobrovoljno vatrogasno društvo odnosno javna vatrogasna postrojba;
- interveniranje vatrogasnih postrojbi izvan područja odgovornosti, a ovisno o blizini izvanrednog događaja
- sjedište, način djelovanja i financiranje vatrogasnog operativnog centra vatrogasne zajednice županije te vatrogasnog operativnog centra Grada Zagreba
- provedba vatrogasne djelatnosti od interesa za županiju i Grad Zagreb
- popis i područje odgovornosti vatrogasnih postrojbi od županijskog interesa i interesa za Grad Zagreb
- potrebe u vatrogastvu za područje županija i Grad Zagreb.

(5) Vatrogasnim planom jedinice lokalne samouprave, u skladu s vatrogasnim planom Republike Hrvatske i vatrogasnim planom županije, određuje se:

- organizacija vatrogastva prema očekivanim rizicima od izvanrednih događaja u jedinici lokalne samouprave, osobito tijekom požarne sezone i izvanrednih mjera (poplave, potresi i drugo) u pogledu broja vatrogasaca, obrazovanja, broja i rasporeda vatrogasnih postrojbi, međusobnog odnosa istih, pravila rada i opremanja vatrogasnom tehnikom

- zadaće, područja odgovornosti i djelovanja svih javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava na području jedinice lokalne samouprave

- potrebe u vatrogastvu za područje jedinice lokalne samouprave.

(6) Glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom propisuje sadržaj i metodologiju izrade vatrogasnih planova.

VII. PROFESIONALNI I DOBROVOLJNI VATROGASCI

Uvjeti za obavljanje poslova vatrogasca, zapošljavanje profesionalnih vatrogasaca te vatrogasci s posebnim ovlastima i odgovornostima

Članak 51.

(1) Osoba koja se prima na radno mjesto profesionalnog vatrogasca, pored općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa, mora ispunjavati i sljedeće posebne uvjete:

- mora imati hrvatsko državljanstvo
- da je mlađa od trideset godina prilikom prvog zaposlenja
- da ima minimalno srednju stručnu spremu ili završenu srednju školu vatrogasnog smjera
- da ima posebno zdravstveno stanje i psihičku sposobnost za obavljanje vatrogasne djelatnosti što dokazuje potvrdom ovlaštene zdravstvene ustanove
- ispunjavati posebno propisanu razinu tjelesne i motoričke sposobnosti
- da nije kažnjavana za kaznena djela protiv života i tijeka, kaznena djela protiv opće sigurnosti, kaznena djela protiv imovine i kaznena djela protiv službene dužnosti.

(2) Na radno mjesto vatrogasnog početnika može se primiti kandidat koji nema stručnu spremu vatrogasnog smjera, ako ne postoje kandidati koji ispunjavaju uvjete iz stavka 1. ovog članka pod uvjetom da u roku od jedne školske godine završi obrazovni program predviđen ovim Zakonom za školovanje vatrogasca.

(3) Uvjeti iz stavka 1. podstavka 2. i 3 ovog članka odnose se samo na osobe koje će obavljati poslove profesionalnog vatrogasca u razini srednje školske ili stručne spreme.

(4) Prednost pri zapošljavanju, pod jednakim uvjetima ima osoba koja je najmanje dvije godine obavljala poslove dobrovoljnog vatrogasca te druge osobe sukladno propisima koji uređuju prednost pri zapošljavanju.

(5) Vatrogasci s posebnim ovlastima i odgovornostima, u smislu ovog Zakona su:

- na državnoj razini: glavni vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik, zapovjednik intervencijske vatrogasne postrojbe i njegov zamjenik
- na županijskoj razini i razini Grada Zagreba: županijski vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik, vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba i njegov zamjenik

- na lokalnoj razini: gradski, područni i općinski vatrogasni zapovjednik te njihovi zamjenici, zapovjednici javnih vatrogasnih postrojbi i njihovi zamjenici, zapovjednici profesionalnih vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu i njihovi zamjenici, zapovjednici središnje vatrogasne postrojbe dobrovoljnog vatrogasnog društva i njihovi zamjenici, zapovjednici postrojbi dobrovoljnih vatrogasnih društava koji sudjeluju na intervencijama i njihovi zamjenici te zapovjednici koji su aktom vatrogasne postrojbe, javne vatrogasne postrojbe i profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu određeni da samostalno zapovijedaju vatrogasnom intervencijom prilikom koje koriste javne ovlasti utvrđene ovim Zakonom.

(6) Glavni vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik moraju imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili završeni integrirani preddiplomski i specijalistički diplomski stručni studij te najmanje deset godina iskustva na poslovima vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima odnosno stručni dodiplomski studij ili preddiplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od tri godine i petnaest godina iskustva na poslovima vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima glavnog vatrogasnog zapovjednika, njegovog zamjenika ili pomoćnika te županijskog vatrogasnog zapovjednika ili zamjenika županijskog vatrogasnog zapovjednika odnosno vatrogasnog zapovjednika Grada Zagreba ili zamjenika vatrogasnog zapovjednika Grada Zagreba.

(7) Državni službenici zaduženi za zračne snage, logistiku, operativu, priobalje i kontinent moraju imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili završeni integrirani preddiplomski i specijalistički diplomski stručni studij te najmanje deset godina iskustva na poslovima vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima, glavnog vatrogasnog zapovjednika odnosno njegovog zamjenika ili pomoćnika te županijskog vatrogasnog zapovjednika.

(8) Županijski vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik moraju imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili završeni integrirani preddiplomski i specijalistički diplomski stručni studij te najmanje deset godina iskustva na poslovima vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima na državnoj, županijskoj ili lokalnoj razini odnosno stručni dodiplomski studij ili preddiplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od tri godine i petnaest godina iskustva na poslovima vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima.

(9) Područni, gradski odnosno općinski vatrogasni zapovjednik, zapovjednik intervencijske postrojbe i njihovi zamjenici koji profesionalno obavljaju te poslove, a nije ujedno i zapovjednik javne vatrogasne postrojbe, moraju imati završen najmanje stručni dodiplomski studij ili preddiplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od tri godine ili preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili završeni integrirani preddiplomski i specijalistički diplomski stručni studij te najmanje pet godina iskustva na poslovima vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima.

(10) Područni, gradski ili općinski vatrogasni zapovjednik i njihov zamjenik koji dobrovoljno obavljaju te poslove moraju imati najmanje srednju stručnu spremu, zvanje vatrogasnog časnika te najmanje pet godina iskustva na poslovima vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima.

(11) Zapovjednik javne vatrogasne postrojbe i njegov zamjenik te zapovjednik profesionalne postrojbe u gospodarstvu i njegov zamjenik koji u postrojbi imaju više od 42 zaposlena profesionalna vatrogasca moraju imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili završeni integrirani preddiplomski i specijalistički diplomski stručni studij te najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima profesionalnog vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima.

- (12) Iznimno od stavka 11. ovog članka zapovjednik javne vatrogasne postrojbe i njegov zamjenik te zapovjednik profesionalne postrojbe u gospodarstvu i njegov zamjenik koji imaju manje od 42 zaposlena profesionalna vatrogasca moraju imati najmanje stručni dodiplomski studij ili preddiplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski sveučilišni studij čijim završetkom su stekli od 180 do 240 ECTS bodova te najmanje pet godina iskustva na poslovima profesionalnog vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima.
- (13) Zapovjednici koji su unutarnjim aktom javne vatrogasne postrojbe i profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu određeni da samostalno zapovijedaju vatrogasnom intervencijom prilikom koje koriste ovlasti utvrđene ovim Zakonom, moraju imati najmanje srednju stručnu spremu vatrogasnog smjera i pet godina radnog iskustva na poslovima profesionalnog vatrogasca u vatrogasnoj postrojbi.
- (14) Zapovjednik središnje vatrogasne postrojbe dobrovoljnog vatrogasnog društva i njegov zamjenik moraju imati najmanje zvanje vatrogasnog časnika ili zanimanje vatrogasnog smjera i najmanje pet godina iskustva u radu vatrogasne postrojbe.
- (15) Zapovjednici vatrogasnih postrojbi ostalih dobrovoljnih vatrogasnih društava i njihovi zamjenici moraju imati najmanje zvanje vatrogasca ili zanimanje vatrogasnog smjera.
- (16) Osobe iz stavka 5. ovog članka, pored ispunjenja uvjeta stručne sprede propisane ovim člankom i uvjeta iz stavka 1. podstavka 3. i 4. ovog članka, moraju imati položen stručni ispit za vatrogasce s posebnim ovlastima i odgovornostima.
- (17) Osobe iz stavka 5. ovog članka mogu obnašati dužnost odnosno obavljati poslove u dobi od 18 godina do 65 godina života odnosno 67 godina života ako su na mandat imenovani prije navršetka 65 godina života.

Stručni ispit za vatrogasce s posebnim ovlastima i odgovornostima

Članak 52.

- (1) Stručni ispit za vatrogasce s posebnim ovlastima i odgovornostima polaže se pred ispitnim povjerenstvom kojeg imenuje glavni vatrogasni zapovjednik.
- (2) Nakon položenog stručnog ispita vatrogascu s posebnim ovlastima i odgovornostima izdaje se uvjerenje.
- (3) Program i način polaganja stručnog ispita iz stavka 1. ovog članka, način izdavanja i izgled uvjerenja, ovlaštenja nosioca iskaznice, vođenje očevidnika izdanih uvjerenja, način imenovanja članova ispitnog povjerenstva s utvrđenim naknadama te ostala pitanja u svezi s tim, pravilnikom propisuje glavni vatrogasni zapovjednik.

Utvrđivanje zdravstvene sposobnosti

Članak 53.

- (1) Zdravstveno stanje i psihičku sposobnost osobe koja se prima u vatrogasnu službu, sukladno propisanim mjerilima, utvrđuju zdravstvene komisije u zdravstvenim ustanovama koje na to ovlasti ministar nadležan za zdravstvo.

- (2) Posebnu razinu tjelesne i motoričke sposobnosti osobe koja se prima u vatrogasnu službu te provjeru ove sposobnosti u utvrđenim rokovima, sukladno propisanim mjerilima, utvrđuje posebno stručno povjerenstvo pri Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici.
- (3) Mjerila za utvrđivanje posebne razine tjelesne i motoričke sposobnosti kojima moraju udovoljiti osobe pri provjeri, rokove u kojima se navedene sposobnosti moraju provjeriti, sastav i način rada stručnog povjerenstva za provjeru sposobnosti iz stavka 2. ovog članka e ostala pitanja vezana uz ovu provjeru propisuje glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom.
- (4) Mjerila iz stavka 1. ovog članka te sastav i način rada zdravstvenih komisija pravilnikom će propisati ministar nadležan za zdravstvo.

Organizacija rada zaposlenih vatrogasaca

Članak 54.

- (1) Profesionalni vatrogasac dužan je u obavljanju vatrogasne djelatnosti raditi po rasporedu radnog vremena koji određuje poslodavac odnosno nadležni zapovjednik, a koji uključuje: rad u smjenama, rad u turnusu, rad subotama, nedjeljama, blagdanima i drugim neradnim danima, prekovremeni rad, noćni rad, pripravnost i rad organiziran na drugačiji način.
- (2) Radi održavanja operativne pripravnosti vatrogasaca i vatrogasne tehnike na visokoj razini te gašenja požara, spašavanja ljudi i imovine, dužina trajanja rada profesionalnih vatrogasaca može biti duža od osam sati u razdoblju od dvadeset četiri sata u kojem radi noću ali ne duže od 12 sati.
- (3) Poslodavac je pri organizaciji noćnog rada, rada u smjenama i rada u turnusu dužan osigurati profesionalnim vatrogascima iz stavka 2. ovog članka dnevni odmor u neprekidnom trajanju od minimalno dvanaest sati.
- (4) Poslodavac je pri organizaciji noćnog rada, rada u smjenama ili rada u turnusima dužan voditi osobitu brigu o organizaciji rada prilagođenoj profesionalnom vatrogascu te o sigurnosnim i zdravstvenim uvjetima u skladu s naravi posla koji se obavlja noću, u smjeni ili turnusu.
- (5) Poslodavac je dužan profesionalnim vatrogascima iz stavka 2. ovog članka osigurati sigurnost i zdravstvenu zaštitu u skladu s naravi posla koji se obavlja, kao i sredstva zaštite i prevencije koje odgovaraju i primjenjuju se na sve profesionalne vatrogasce te su dostupne u svako doba.
- (6) Kod organizacije rada u smjenama koje uključuju i noćni rad, mora se osigurati izmjena smjena tako da profesionalni vatrogasac u noćnoj smjeni radi uzastopce najduže jedan tjedan.
- (7) Poslodavac je dužan prema utvrđenom radnom vremenu organizirati smjenski rad odnosno rad u turnusu na način da se osigura operativna spremnost vatrogasne postrojbe u redovnom smjenskom radu odnosno redovnom radu u turnusu.
- (8) U vrijeme izvanrednog događaja, nesreće, katastrofe kada je potrebno neprekidno djelovanje vatrogasne postrojbe, nakon razdoblja od 24 sata djelovanja potrebno je osigurati minimalni dnevni odmor pripadnicima vatrogasne postrojbe u trajanju od 24 sati te smjenu vatrogasne postrojbe.
- (9) Glavni vatrogasni zapovjednik i županijski vatrogasni zapovjednik ovlašteni su u slučaju mogućeg nastanka izvanrednog događaja, nesreće, katastrofe odnosno proglašenje

elementarne nepogode pozvati vatrogasce koji su u pripravnosti, nalagati prekovremeni rad, poduzimati druge mjere i aktivnosti, organizirati drugačiji raspored rada i radnog vremena te mjesto rada službenicima i namještenicima Hrvatske vatrogasne zajednice, profesionalnim vatrogascima zaposlenima u javnim vatrogasnim postrojbama i dobrovoljnim vatrogasnim društvima.

(10) U slučaju izvanrednog događaja, nesreće odnosno katastrofe na službenike i namještenike Hrvatske vatrogasne zajednice, vatrogasnih zajednica županija, vatrogasne zajednice Grada Zagreba, vatrogasnih zajednica općina, gradova i područja te profesionalnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava ne primjenjuju se odredbe općih propisa o radu o ograničenju trajanja prekovremenog rada.

(11) U slučaju iz stavka 1. ovog članka profesionalnom vatrogascu pripada pravo na povećanu plaću, sukladno općim propisima o radu i kolektivnom ugovoru, a prava na slobodne dane sukladno kolektivnom ugovoru.

Specifičnosti radnopravnog položaja vatrogasca

Članak 55.

(1) Pored uvjeta propisanih općim propisom o radu, profesionalnom vatrogascu prestaje služba odnosno radni odnos:

1. utvrđivanjem prava na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti, danom izvršnosti rješenja nadležne službe
2. kada je pravomoćno osuđen za kazneno djelo koje je prepreka za zasnivanje radnog odnosa profesionalnog vatrogasca, danom zaprimanja obavijesti o pravomoćnosti presude
3. ako se sazna da u vrijeme prijama u vatrogasnu službu nije ispunjavao uvjete propisane ovim Zakonom, danom zaprimanja obavijesti
4. kad se sazna da je u vrijeme prijama u vatrogasnu službu postojala zapreka propisana ovim Zakonom, danom zaprimanja obavijesti
5. ako odbije raspored na drugo radno mjesto sukladno svojoj stručnoj spremi i radnoj sposobnosti, danom kada je trebao početi raditi na novom radnom mjestu.
6. ako odbije raspored na drugo radno mjesto sukladno svojoj stručnoj spremi i utvrđenoj tjelesnoj i motoričkoj sposobnosti u ponovljenom izvanrednom pregledu, danom kada je trebao početi raditi na novom radnom mjestu

(2) Iznimno od stavka 1. točke 2. ovog članka, vatrogascu neće prestati služba odnosno radni odnos po sili zakona iako je kažnjen za kazneno djelo za koje se postupak pokreće po službenoj dužnosti, ako je kazneno djelo počinio u krajnjoj nuždi i to ako je kazneno djelo počinjeno prilikom primjene ovlasti ili za kazneno djelo koje se odnosi na sigurnost prometa pod uvjetom da za to kazneno djelo nije osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora – danom pravomoćnosti presude.

Članak 56.

(1) Odredbe ovog Zakona odnose se i na vatrogasne početnike i osobe koje se obrazuju u sustavu vatrogastva, a zaposlene su kao profesionalni vatrogasci te sezonske vatrogasce.

(2) Na pitanja radno-pravnog položaja profesionalnih vatrogasca koja nisu uređena ovim Zakonom ili propisima donesenim na temelju ovog Zakona primjenjuju se opći propisi o radu, odnosno kolektivni ugovori koji obvezuju poslodavca.

Članak 57.

(1) Profesionalnom vatrogascu na radnom mjestu s otežanim uvjetima rada staž osiguranja računa se u povećanom trajanju tako da se svakih 12 mjeseci stvarno provedenih u obavljanju vatrogasnih poslova računa kao 15 mjeseci staža osiguranja.

(2) Pod otežanim uvjetima rada iz stavka 1. ovog članka smatra se osobito povećana opasnost za život i zdravlje, kao i spremnost za obavljanje vatrogasnih poslova u posebnim radnim uvjetima.

(3) Dobrovoljnom vatrogascu kada obavlja iste poslove i pod istim uvjetima kao profesionalni vatrogasac duže od mjesec dana, svakih 12 mjeseci efektivno provedenih na tim poslovima računa se u staž osiguranja kao 15 mjeseci staža osiguranja.

Članak 58.

(1) Profesionalni vatrogasac je dužan, u svrhu provjere zdravstvenog stanja i psihičke sposobnosti pristupiti sistematskom kontrolnom zdravstvenom pregledu na obrazloženi prijedlog liječnika primarne zdravstvene zaštite i/ili pristupiti izvanrednoj provjeri razine tjelesne i motoričke sposobnosti na prijedlog vatrogasnog zapovjednika postrojbe.

(2) Profesionalni vatrogasac, koji je rješenjem zdravstvene komisije proglašen nesposobnim za obavljanje poslova vatrogasca zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti koja je nastupila u obavljanju vatrogasnih poslova, ostvaruje naknadu plaće u visini prosječne neto mjesečne plaće isplaćene u posljednja tri mjeseca prije nastupa nesposobnosti za rad i druga prava iz radnopravnog odnosa, i to od dana donošenja odluke o nesposobnosti do dana izvršnosti rješenja nadležne službe koja odlučuje o pravu na mirovinu.

(3) Profesionalnom vatrogascu iz stavka 2. ponudit će se sklapanje ugovora o radu odnosno rasporedit će se na radno mjesto koje odgovara preostaloj utvrđenoj radnoj sposobnosti te što je više moguće poslovima na kojima je radnik prethodno radio.

(4) Profesionalnom vatrogascu iz stavka 2. ovog članka kojem prestao radni odnos radi stjecanja prava na invalidsku mirovinu zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, pripada pravo na neto iznos otpremnine u visini prosječne mjesečne neto plaće isplaćene po zaposlenom u pravnim osobama u Republici Hrvatskoj utvrđenoj od strane Državnog zavoda za statistiku, a za razdoblje siječanj – kolovoz prethodne godine, uvećane 12 puta.

(5) Profesionalnom vatrogascu kojem, sukladno posebnom propisu, prestaje radni odnos radi stjecanja prava na starosnu mirovinu pripada pravo na neto iznos otpremnine u visini prosječne mjesečne neto plaće isplaćene po zaposlenom u pravnim osobama u Republici Hrvatskoj utvrđenoj od strane Državnog zavoda za statistiku, a za razdoblje siječanj – kolovoz prethodne godine, uvećane 10 puta.

(6) Profesionalnom vatrogascu kojem, sukladno posebnom propisu, prestaje služba radi ostvarivanja prava na prijevremenu starosnu mirovinu pripada pravo na neto iznos otpremnine u visini prosječne mjesečne neto plaće isplaćene po zaposlenom u pravnim osobama u Republici Hrvatskoj utvrđenoj od strane Državnog zavoda za statistiku, a za razdoblje siječanj – kolovoz prethodne godine, uvećane 6 puta.

(7) Radnik koji po prestanku radnog odnosa ostvaruje pravo na otpremninu temeljem odredbi ovog Zakona, ne ostvaruje druga prava s iste osnove temeljem drugih pravnih izvora.

Članak 59.

(1) Profesionalni i dobrovoljni vatrogasac koji u obavljanju vatrogasne djelatnosti ili povodom obavljanja vatrogasne djelatnosti izgubi život, sahranit će se u mjestu koje odredi njegova obitelj na trošak Hrvatske vatrogasne zajednice odnosno jedinice lokalne samouprave ovisno u kojoj je vatrogasnoj postrojbi djelovao (u radnom odnosu odnosno članstvu).

(2) Troškom iz stavka 1. ovog članka smatraju se:

1. troškovi prijevoza posmrtnih ostataka do mjesta sahrane
2. troškovi grobnog mjesta, ako obitelj nema grobno mjesto
3. troškovi uobičajeni u mjestu u kojem se obavlja sahrana.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, obitelj koju je uzdržavao poginuli vatrogasac ima pravo:

1. na jednokratnu novčanu pomoć u visini posljednje isplaćene neto plaće poginuloga uvećane 24 puta odnosno prosječne neto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u posljednja tri mjeseca za dobrovoljnog vatrogasca, uvećane za 24 puta i
2. stambeno zbrinjavanje.

(4) Djeci vatrogasca iz stavka 1. ovog članka Hrvatska vatrogasna zajednica odnosno jedinica lokalne samouprave će osigurati potporu za redovito školovanje ovisno u kojoj je vatrogasnoj postrojbi djelovao (u radnom odnosu odnosno članstvu) u najvišem neoporezivom iznosu potpore utvrđene propisima o porezu na dohodak.

Članak 60.

(1) Profesionalnom i dobrovoljnom vatrogascu kod kojeg se, zbog ozljede koja je nastupila u obavljanju vatrogasne djelatnosti ili povodom obavljanja vatrogasne djelatnosti, u postupku ocjene radne sposobnosti odnosno u postupku po zahtjevu za priznavanje prava na naknadu zbog tjelesnog oštećenja i utvrdi tjelesno oštećenje od najmanje 80% i koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu, ima pravo na:

1. jednokratnu novčanu pomoć u visini posljednje isplaćene neto plaće uvećane 24 puta i
2. stambeno zbrinjavanje.

(2) Djeci vatrogasca iz stavka 1. ovog članka Hrvatska vatrogasna zajednica odnosno jedinica lokalne samouprave će osigurati potporu za redovito školovanje ovisno u kojoj je vatrogasnoj postrojbi djelovao (u radnom odnosu odnosno članstvu) u najvišem neoporezivom iznosu potpore utvrđene propisima o porezu na dohodak.

Članak 61.

(1) Osoba koja pruži pomoć vatrogascu u obavljanju vatrogasne djelatnosti i tim povodom bude ozlijeđena, razboli se ili je spriječena za rad, a nije osigurana po drugoj osnovi, za

vrijeme liječenja ima prava iz zdravstvenog osiguranja, a za slučaj djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja prouzročenog ozljedom ili bolešću ima prava iz mirovinskog osiguranja na teret Hrvatske vatrogasne zajednice kao i profesionalni vatrogasac.

(2) Obitelj koju je uzdržavala osoba koja je prilikom pružanja pomoći vatrogascu u obavljanju vatrogasne djelatnosti izgubi život pripadaju troškovi utvrđeni člankom 59. stavkom 2. ovog Zakona te jednokratna novčana pomoć u visini 12 prosječnih neto plaća svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u posljednja tri mjeseca.

(3) Okolnosti pod kojima su vatrogasci ili osoba koja pruži pomoć vatrogascu u obavljanju vatrogasne djelatnosti izgubili život ili zadobili ozljede, kao i okolnosti pod kojima su osobe pružale pomoć vatrogascu i posljedice koje su tim povodom nastale utvrđuje povjerenstvo koje imenuje glavni vatrogasni zapovjednik.

Zdravstveno osiguranje dobrovoljnog vatrogasca zbog ozljede ili bolesti, te psihološka pomoć dobrovoljnom i profesionalnom vatrogascu

Članak 62.

(1) Prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja propisana zakonom koji uređuje obvezno zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti pripadaju dobrovoljnom vatrogascu koji obavlja zadatke gašenja požara, zaštite i spašavanja u slučaju drugih nepogoda, osiguravanja mjesta gdje postoji požarna opasnost, educiranja građana u protupožarnoj zaštiti, obavljanje zadataka na javnim događanjima u sklopu javnih nastupa i demonstracija s prikazom vježbi.

(2) Ako se dobrovoljni vatrogasac ozlijedi pri obavljanju vatrogasne djelatnosti i/ili vatrogasne aktivnosti iz stavka 1. ovog članka, tako da je njegov organizam oštećen najmanje za 20%, pripada mu pravo na jednokratnu novčanu pomoć u visini jedne proračunske osnovice utvrđene zakonom koji uređuje izvršavanje državnog proračuna.

(3) Dobrovoljnom vatrogasacu, koji je nezaposlen ili ako je za njega to povoljnije, zbog ozljede na radu iz stavka 1. ovog članka pripada naknada u visini 100% prosječne mjesečne plaće za zaposlenoga radnika u državi prema zadnjem mjesecu prije nastanka ozljede.

(4) Financijska sredstva za mirovinsko osiguranje u određenim okolnostima i osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti prema propisima o obveznom mirovinskom osiguranju i obveznom zdravstvenom osiguranju, za dobrovoljne vatrogasce koji obavljaju zadatke gašenja požara, zaštite i spašavanja u slučaju drugih nepogoda, osiguravanja mjesta gdje postoji požarna opasnost, educiranja građana u zaštiti od požara, obavljanje zadataka na javnim priredbama u sklopu javnih nastupa i demonstracija s prikazom vježbi te naknade iz stavka 2. i 3. ovog članka se osiguravaju u državnom proračunu, na poziciji Hrvatske vatrogasne zajednice.

(5) Financijska sredstava za obvezna osiguranja prema propisima o obveznim osiguranjima, za dobrovoljne vatrogasce osigurava osoba koja je angažirala dobrovoljnog vatrogasca za obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovog članka te je dužna uplatiti ista po najnižoj osnovici za obračun doprinosa razmjerno broju dana osiguranja, odnosno dana provedenih na navedenim poslovima.

(6) Obveznik prijave na osiguranje, obveznik obračuna, obustave i uplate doprinosa te obveznik izvješćivanja jest Hrvatska vatrogasna zajednica kada glavni vatrogasni zapovjednik naredi angažiranje dobrovoljnih vatrogasaca, vatrogasna zajednica županije kada županijski vatrogasni zapovjednik naredi angažiranje dobrovoljnih vatrogasaca te vatrogasna

zajednica jedinice lokalne samouprave kada vatrogasni zapovjednik te vatrogasne zajednice naredi angažiranje dobrovoljnih vatrogasaca.

(7) Kriterij za priznavanje prava na dodatno osiguranja dobrovoljnih vatrogasaca i način provedbe, sukladno odredbama ovog Zakona, propisuje glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom.

Članak 63.

(1) Vatrogascu koji je u obavljanju vatrogasne djelatnosti ili povodom obavljanja vatrogasne djelatnosti, posredno ili neposredno sudjelovao u traumatskom događaju ili drugoj visokostresnoj i kriznoj situaciji, pružit će se psihološka pomoć.

(2) Pravo na psihološku pomoć može se omogućiti i članovima obitelji osoba iz stavka 1. ovog članka.

(3) Profesionalni vatrogasac koji odbije psihološku pomoć može se uputiti na izvanredni kontrolni zdravstveni pregled.

(4) Psihosocijalna zaštita, mjerila i način postupanja u pružanju pomoći vatrogascima utvrđuju se pravilnikom koji donosi glavni vatrogasni zapovjednik.

Prava i obveze vatrogasca

Članak 64.

(1) Vatrogascu se može promijeniti raspored ili prekinuti korištenje godišnjeg odmora radi obavljanja vatrogasne djelatnosti koja ne trpi odgodu.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka vatrogasac ima pravo na naknadu stvarnih troškova nastalih promjenom rasporeda odnosno prekidom godišnjeg odmora.

Članak 65.

(1) Vatrogasac ne smije politički djelovati u vatrogasnoj postrojbi odnosno vatrogasnoj organizaciji.

(2) Vatrogasac ne smije u službenoj odori prisustvovati stranačkim i drugim političkim skupovima, osim ako je na tim skupovima prisutan radi obavljanja službenih obveza vatrogasne djelatnosti.

(3) Vatrogasac za kojeg se utvrdi da je postupio suprotno odredbi stavka 1. i 2. ovog članka odgovoran je za težu povredu službene dužnosti odnosno povredu obveza iz radnog odnosa odnosno stegovno odgovara sukladno statutu vatrogasne organizacije.

Članak 66.

(1) Štrajk u vatrogasnoj djelatnosti nije dopušten u slučaju:

1. ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti države

2. oružane pobune, ustanka i drugih oblika nasilnog ugrožavanja ustavnog poretka Republike Hrvatske ili temeljnih sloboda i prava čovjeka i građana
3. izvanrednog događaja, nesreće ili katastrofe koje predstavljaju opasnost za područje dviju ili više županija ili za cijelo područje Republike Hrvatske
4. drugih izvanrednih događaja koje ometaju normalno odvijanje života i ugrožavaju sigurnost ljudi i imovine.

Članak 67.

- (1) Profesionalni vatrogasci imaju pravo na sindikalno i strukovno organiziranje.
- (2) Hrvatska vatrogasna zajednica će, u svrhu izrade prijedloga odluka važnih za materijalni položaj vatrogasca i vatrogasne struke, osnovati radne skupine te uključiti predstavnike sindikata.
- (3) U svrhu o čuvanja ugleda, časti, struke i prava profesionalnih vatrogasaca, obavljanja svojih poslova savjesno i u skladu sa zakonom te promicanja, zastupanju i usklađivanja njihovih interese pred državnim i drugim tijelima u zemlji i inozemstvu, osniva se Hrvatska komora profesionalnih vatrogasaca kao samostalna i neovisna strukovna organizacija.
- (4) Glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom propisuje način osnivanja, osnivače i njihova prava i obveze, obveze članova i učlanjivanja, uvjete i djelokrug rada te ostala pitanja koja su potrebna za samostalni rad Hrvatske komore profesionalnih vatrogasaca.

Članak 68.

- (1) Ovisno o složenosti poslova, obrazovanju, osobnom zvanju, stupnju odgovornosti i ovlasti za donošenje odluka te samostalnosti u radu, radna mjesta profesionalnih vatrogasaca klasificiraju se u sljedeće kategorije:
 1. radna mjesta državne razine
 2. radna mjesta županijske razine
 3. radna mjesta gradske ili općinske ili područne razine
 4. radna mjesta operativnih vatrogasaca
 5. radna mjesta neoperativnih vatrogasaca.
- (2) Unutar kategorija iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se potkategorije i razine potkategorija.
- (3) Klasifikaciju postrojbi i radnih mjesta te mjerila za utvrđivanje radnih mjesta vatrogasaca pravilnikom propisuje glavni vatrogasni zapovjednik.

Članak 69.

U vatrogasnu službu ne može se primiti osoba kojoj je prestala služba u državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, radi teže povrede službene dužnosti izvršnom odlukom nadležnoga tijela u razdoblju od 4 godine od prestanka službe odnosno prestanka radnog odnosa otkazom ugovora o radu.

Članak 70.

- (1) Osoba primljena u vatrogasnu službu stječe status operativnog vatrogasca stjecanjem vatrogasnog zvanja.
- (2) Vatrogasno zvanje stječe se ovisno o stupnju obrazovanja iskustvu u obavljanju vatrogasne djelatnosti, položenom stručnom ispitu, obliku stručnog usavršavanja, položenom ispitu za zvanje i godišnjim ocjenama, a sve sukladno Programu iz članka 12. ovog Zakona.

Odgovornosti vatrogasca

Članak 71.

- (1) Profesionalni vatrogasac odgovara za povredu službene dužnosti odnosno povredu obveza iz radnog odnosa ako povjerene poslove i zadatke ne obavlja savjesno, stručno i u predviđenim rokovima, ako se ne pridržava Ustava, zakona, drugih propisa i pravila vatrogasne službe o ponašanju za vrijeme službe ili izvan službe kada šteti ugledu vatrogastva.
- (2) Profesionalni vatrogasac odgovara za povredu službene dužnosti odnosno povredu obveza iz radnog odnosa ako je povredu učinio namjerno ili iz krajnje nepažnje.
- (3) Kaznena odnosno prekršajna odgovornost ne isključuje odgovornost za povredu službene dužnosti odnosno povredu obveza iz radnog odnosa ako djelo koje je predmet kaznenog ili prekršajnog postupka ujedno predstavlja i povredu službene dužnosti odnosno povredu obveza iz radnog odnosa.
- (4) Oslobođenje od kaznene odnosno prekršajne odgovornosti ne pretpostavlja oslobođenje od odgovornosti i za povredu službene dužnosti odnosno povredu obveze iz radnog odnosa ako je počinjeno djelo propisano kao povreda službene dužnosti odnosno povredu obveza iz radnog odnosa.
- (5) Kriteriji i uvjeti pod kojima je vatrogasac počinio povredu službene dužnosti odnosno povredu obveza iz radnog odnosa uređuju se opći aktom vatrogasne organizacije koji mora biti u skladu s ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju njega i pravilima vatrogasne službe.

Članak 72.

- (1) Za štetu koju vatrogasac počinu trećim osobama u obavljanju vatrogasne službe ili u povodom obavljanja vatrogasne službe odgovara Republika Hrvatska odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ovisno na kojoj je vatrogasnoj intervenciji počinio štetu (državnoj, županijskoj ili lokalnoj).
- (2) Nema odgovornosti za štetu koju vatrogasac počinu trećim osobama iz stavka 1. ovog članka ako se dokaže da je šteta posljedica zakonite primjene javnih ovlasti utvrđenih ovim Zakonom.
- (3) Republika Hrvatska odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ovisno na kojoj je vatrogasnoj intervenciji počinjena šteta (državnoj, županijskoj ili lokalnoj) odgovara za štetu koja potječe od opasne stvari, ako je opasna stvar bila u vlasništvu Republike Hrvatske ili vatrogasne postrojbe i ako je štetu počinio vatrogasac.

Članak 73.

(1) Vatrogasac je dužan nadoknaditi štetu koju u obavljanju vatrogasne djelatnosti ili u svezi s obavljanjem vatrogasne djelatnosti namjerno ili krajnjom nepažnjom nanese Republici Hrvatskoj ili jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno vatrogasnoj postrojbi u kojoj radi ili djeluje.

(2) U postupku utvrđivanja teže povrede vatrogasne službe odlučit će se o naknadi štete nastale Republici Hrvatskoj ili jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno vatrogasnoj postrojbi u kojoj radi ili djeluje.

Članak 74.

Vatrogasac se može u cijelosti ili dijelom osloboditi odgovornosti za nastalu štetu ako je do nje došlo postupanjem po nalogu nadređenog rukovoditelja odnosno zapovjednika, pod uvjetom da ga je vatrogasac prethodno pisano ili usmeno upozorio da će provedbom naloga nastati ili da bi mogla nastati šteta.

Članak 75.

(1) Vatrogasac koji je odgovoran za štetu počinjenu krajnjom nepažnjom može se iz opravdanih razloga djelomično ili u cijelosti osloboditi obveze naknade štete.

(2) Smatrat će se da postoje opravdani razlozi u smislu stavka 1. ovog članka ako je šteta nastala obavljanjem vatrogasne djelatnosti, zbog znatnih napora u obavljanju vatrogasne djelatnosti ili pod okolnostima kada je štetu bilo teško izbjeći.

(3) Utvrđivanje postojanja razloga iz stavka 1. ovog članka provodi povjerenstvo od tri člana koje imenuje glavni vatrogasni zapovjednik.

(4) Povjerenstvo iz stavka 3. ovog članka, nakon provedenog postupka, predlaže odluku koju donosi glavni vatrogasni zapovjednik.

Plaća vatrogasca

Članak 76.

(1) Plaću profesionalnog vatrogasca čini umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta uvećanog za dodatke iz stavka 2. i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku godinu navršenoga radnog staža.

(2) Koeficijent složenosti poslova radnog mjesta profesionalnog vatrogasca uvećava se dodacima za:

- povećanu opasnost za život i zdravlje profesionalnog vatrogasca
- osobno vatrogasno zvanje
- odgovornost u sustavu hijerarhije rukovođenja.

(3) Osnovica za izračun plaće profesionalnih vatrogasaca utvrđuje se kolektivnim ugovorom sklopljenim s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, a ne može biti manja od osnovice za izračun plaće državnih službenika i namještenika.

- (4) Osnovice za izračun plaće profesionalnih vatrogasaca ne može biti manja od osnovice za izračun plaće državnih službenika i namještenika ukoliko se kolektivni ugovor ne sklopi.
- (5) Uvećanje plaće za rad noću, prekovremeni rad, rad subotom, rad nedjeljom, pripravnost za vatrogasnu intervenciju i druga prava iz radnog odnosa uređuje se kolektivnim ugovorom profesionalnih vatrogasaca i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- (6) Uvećanje plaće za rad noću, prekovremeni rad, rad subotom, rad nedjeljom, pripravnost za vatrogasnu intervenciju i druga prava iz radnog odnosa profesionalnih vatrogasaca u gospodarstvu uređuje se kolektivnim ugovorom profesionalnih vatrogasaca i poslodavca odnosno pravilnikom o radu odnosno ugovorom o radu.
- (7) Glavni vatrogasni zapovjednik će propisati klasifikaciju radnih mjesta i koeficijente složenosti poslova u javnim vatrogasnim postrojbama.
- (8) Vrijednosti koeficijenta složenosti poslova radnih mjesta, visinu dodataka iz stavka 3. ovog članka te visinu dodatka za rad na poslovima s posebnim uvjetima na temelju klasifikacije radnih mjesta profesionalnih vatrogasaca iz stavka 6. ovog članka utvrđuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

Prava iz mirovinskog osiguranja

Članak 77.

- (1) Ovim se Zakonom uređuju prava iz mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti za profesionalne vatrogasce.
- (2) Profesionalni vatrogasci ostvaruju prava iz mirovinskog osiguranja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine br.: 157/13, 33/15, 120/16, 18/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 62/18 i 115/18) ako ovim Zakonom nije drukčije uređeno.
- (3) Odredbe ovog Zakona o određivanju starosne i prijevremene starosne mirovine primjenjuju se samo na osiguranika - profesionalnog vatrogasca koji je proveo najmanje 20 godina staža osiguranja u efektivnom trajanju u svojstvu profesionalnog vatrogasca kojemu se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem.
- (4) Odredbe ovog Zakona o određivanju starosne i prijevremene starosne mirovine primjenjuju se i na osobe koje na dan stjecanja prava na mirovinu nisu profesionalni vatrogasaci, ako u svojstvu profesionalnog vatrogasca kome se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem ostvarili najmanje 30 godina staža osiguranja u efektivnom trajanju.
- (5) Profesionalni vatrogasac kome se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem ne ostvaruje pravo na mirovinu prema odredbama ovog Zakona ako mu je služba prestala zbog počinjenog kaznenog djela koji je uvjet za prijem u vatrogasnu službu, stegovnog prijestupa ili radi samovoljnog napuštanja službe.
- (6) Profesionalnom vatrogascu kojem se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem starosna granica za stjecanje prava na starosnu mirovinu propisana Zakonom o mirovinskom osiguranju (Narodne novine br.: 157/13, 33/15, 120/16, 18/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 62/18 i 115/18) snižava se prema članku 181. istog Zakona i članku 27. Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (Narodne novine br.: 115/18)

Članak 78.

Na temelju rješenja glavnog vatrogasnog zapovjednika, o prestanku vatrogasne službe zbog potreba službe profesionalni vatrogasac može ostvariti pravo na starosnu mirovinu, bez obzira na godine života, kada navrši mirovinski staž od najmanje 30 godina, od toga najmanje 20 godina mirovinskog staža na dužnostima, odnosno na poslovima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem prema odredbama ovog Zakona.

Članak 79.

- (1) Vrijednosni bodovi osiguranika – profesionalnog vatrogasca radi određivanja mirovine iz članka 77. stavka 2. i 3. te članka 78. utvrđuju se prema najpovoljnijim prosječnim vrijednosnim bodovima, koji se računaju na temelju vrijednosnih bodova utvrđenih za pojedinu kalendarsku godinu prema odredbama članka 81. do 84. Zakona o mirovinskom sustavu (Narodne novine br.: 157/13, 33/15, 120/16, 18/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 62/18 i 115/18) ostvarenih u bilo kojih za osiguranika najpovoljnijih uzastopnih 10 kalendarskih godina ostvarenih od 1998. godine nadalje.
- (2) Najpovoljniji prosječni vrijednosti bodovi računaju se tako da se zbroj vrijednosnih bodova iz stavka 1. ovog članka podijeli s razdobljem za koje su obračunati.
- (3) Osobni bodovi utvrđuju se tako da se ukupni mirovinski staž pomnoži s najpovoljnijim prosječnim vrijednosnim bodovima iz stavka 2. ovog članka i polaznim faktorom.

Članak 80.

- (1) Osiguraniku se mirovina određuje na temelju osobnih bodova utvrđenih prema članku 79. ovog Zakona, povećanih za 45 posto.
- (2) Svota mirovine izračunava se tako da se osobni bodovi iz stavka 1. ovog članka pomnože s mirovinskim faktorom i aktualnom vrijednošću mirovine na dan ostvarivanja prava.
- (3) Svota mirovine određena prema stavku 1. i 2. ovog članka smanjuje se ovisno o visini i to:
 1. za 8% razlika od 2.000,01 do 3.000,00 kuna
 2. za 12% razlika od 3.000,01 do 4.000,00 kuna
 3. za 16% razlika od 4.000,01 do 5.000,00 kuna
 4. za 20% iznos iznad 5.000,01 i dalje.
- (4) Svota mirovine smanjene prema stavku 3. ovog članka ne može iznositi manje od svote najniže mirovine određene prema općim propisima o mirovinskom osiguranju.
- (5) Svota mirovine utvrđena prema ovom članku smanjuje se pod uvjetima i na način propisan Zakonom o smanjenju mirovina određenih odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine br.: 71/10, 130/11 i 157/13).

Članak 81.

Republika Hrvatska osigurava sredstva u državnom proračunu za pokrivanje obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovine pod povoljnijim uvjetima osiguranicima iz ovog Zakona.

VIII. ZAŠTITA NA RADU

Zaštita na vatrogasnoj intervenciji

Članak 82.

(1) Odredbe ovog Zakona koje se odnose na zaštitu na radu na vatrogasnim intervencijama jednako se primjenjuju na profesionalne i na dobrovoljne vatrogasce koji obavljaju vatrogasnu djelatnost odnosno provode vatrogasne intervencije utvrđene ovim Zakonom.

(2) Na vatrogasnoj intervenciji se dodatno primjenjuju posebna pravila zaštite na radu koja se odnose na vatrogasce, način obavljanja poslova i radne postupke na vatrogasnoj intervenciji.

(3) Posebna pravila zaštite na radu sadrže zahtjeve glede dobi, završenog stručnog obrazovanja i drugih oblika osposobljavanja i usavršavanja za rad, zdravstvenog stanja, psihičke sposobnosti, jelesnog stanja, kojima vatrogasci moraju udovoljavati pri obavljanju poslova s posebnim uvjetima rada.

(4) Posebna pravila zaštite na radu, osim zahtjeva iz stavka 3. ovog članka, sadrže i prava i obveze u vezi s:

1. organizacijom radnog vremena i korištenjem odmora
2. načinom korištenja odgovarajuće osobne zaštitne opreme
3. posebnim postupcima pri uporabi, odnosno izloženosti fizikalnim štetnostima, opasnim kemikalijama, odnosno biološkim štetnostima
4. postavljanjem sigurnosnih znakova kojima se daje informacija ili uputa
5. uputama o radnim postupcima i načinu obavljanja poslova, posebno glede trajanja posla te izloženosti radnika drugim naporima na radu ili u vezi s radom
6. postupcima s ozlijeđenim ili oboljelim radnikom do pružanja hitne medicinske pomoći odnosno do prijama u zdravstvenu ustanovu.

(5) Pri organiziranju i provođenju zaštite na vatrogasnoj intervenciji, poslodavac je obavezan uvažavati prirodu obavljanih poslova te prilagoditi zaštitu na vatrogasnoj intervenciji promjenjivim okolnostima radi poboljšanja stanja.

(6) Poslodavac je u organizaciji radnog procesa i povjeravanju poslova vatrogascu obavezan voditi računa o sposobnostima vatrogasca koje mogu utjecati na zaštitu na vatrogasnoj intervenciji.

(7) U svrhu unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja vatrogasca na vatrogasnoj intervenciji poslodavac je obavezan poboljšavati razinu zaštite na radu i usklađivati radne postupke s promjenama i napretkom u području tehnike, zdravstvene zaštite, ergonomije i drugih znanstvenih i stručnih područja te ih je obavezan organizirati tako da smanji izloženost vatrogasca opasnostima, štetnostima i naporima, radi sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s obavljanjem vatrogasne intervencije.

(8) Troškove provođenja zaštite na vatrogasnoj intervenciji snosi poslodavac odnosno njezino provođenje ne smije teretiti vatrogasca.

(9) Na sva ostala pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom, a odnose se na zaštitu na radu primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita na radu.

(10) Glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom propisuje osobna zaštitna sredstva, mjere, pravila, postupke i aktivnosti radi zaštite vatrogasca na vatrogasnim intervencijama.

Članak 83.

(1) Poslodavac je obavezan organizirati i provoditi osnovna pravila zaštite na radu sukladno propisima o zaštiti na radu te posebna pravila zaštite na vatrogasnim intervencijama, vodeći pri tome računa o prevenciji rizika te obavješćavanju, osposobljavanju, organizaciji i sredstvima.

(2) Poslodavac je obavezan provoditi prevenciju u svim radnim postupcima na vatrogasnoj intervenciji, u organizaciji rada i upravljanju radnim postupcima na vatrogasnoj intervenciji, pri čemu mora osigurati vatrogascima najveću moguću razinu zaštite na vatrogasnoj intervenciji.

Obavljanja poslova zaštite na radu

Članak 84.

(1) Poslodavac je obavezan utvrditi i obavljati poslove zaštite na radu u skladu s propisima o zaštiti na radu i ovom Zakonu, stanju zaštite na radu i brojem vatrogasaca.

(2) Poslodavac koji zapošljava do uključivo 49 vatrogasaca, poslove iz stavka 1. ovog članka, može obavljati samo ako ispunjava propisane uvjete ili obavljanje tih poslova može ugovoriti ugovorom o radu sa stručnjakom zaštite na radu.

Obveze prema tijelima nadzora

Članak 85.

(1) Poslodavac je obavezan obavijestiti Hrvatsku vatrogasnu zajednicu o smrtnoj ozljedi vatrogasca i o ozljedi zbog koje je vatrogascu pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je zadržan na liječenju u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici.

(2) Zapovjednik vatrogasne postrojbe društva iz članka 39. ovog Zakona dužan je obavijestiti Hrvatsku vatrogasnu zajednicu o smrtnoj ozljedi dobrovoljnog vatrogasca, pripadnika vatrogasne postrojbe društva i o ozljedi zbog koje je dobrovoljnom vatrogascu pružena hitna medicinska pomoć.

(3) Obavijest iz stavka 1. i 2. ovog članka obvezno se dostavljaju odmah po nastanku smrtne i teške ili druge ozljede na vatrogasnoj intervenciji.

(4) Smatra se da je ispunjena obveza iz stavka 3. ovog članka ako je nakon pružanja prve pomoći vatrogascu te pozivanja hitne medicinske pomoći ili zbrinjavanja vatrogasca u stacionarnu zdravstvenu ustanovu ili dnevnu bolnicu, bez odgađanja obaviješten mjesno nadležni ured tijela nadležnog za inspekcijski nadzor na broj telefona objavljen na službenim stranicama toga tijela ili na jedinstveni telefonski broj za hitne službe 112.

Vatrogasna tehnika i oprema

Članak 86.

(1) Vatrogasna vozila, uređaji, oprema, sredstva za gašenje, alat te zaštitna i druga osobna oprema i sredstva koje vatrogasci koriste na vatrogasnim intervencijama (u daljnjem tekstu: Vatrogasna tehnika) moraju se održavati u ispravnom i funkcionalnom stanju sukladno propisima, tehničkim normativima, normama i uputama proizvođača, o čemu vlasnik ili korisnik mora imati dokumentaciju.

(2) Vlasnik ili korisnik vatrogasne tehnike koju koriste vatrogasne postrojbe je odgovoran za redovno ispitivanje ispravnosti vatrogasne tehnike te je dužan na propisan način provjeriti ispravnost vatrogasne tehnike prije stavljanja u uporabu, a nakon toga u propisanim intervalima.

(3) Korisnik vatrogasne tehnike u smislu ovog članka je vatrogasna organizacija utvrđena ovim Zakonom koja je dobila na korištenje vatrogasnu tehniku od državnih tijela, jedinica lokalne i područne samouprave ili drugih pravnih osoba.

(4) Glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom propisuje popis vatrogasne tehnike (vozila, uređaji, alati i sredstva) koja podliježe ispitivanju, rokove i postupak ispitivanja, sadržaj, oblik i način izdavanja isprava o ispravnosti vatrogasne tehnike te uvjetima pod kojima ispitivanje može obavljati ovlaštena vatrogasna organizacija ili druga pravna osoba.

IX. VATROGASNE INTERVENCIJE

1. Zapovijedanje i ovlasti na vatrogasnoj intervenciji

Vatrogasna intervencija na lokalnoj odnosno područnoj razini

Članak 87.

(1) Vatrogasni operativni centar koji je zaprimio zahtjev za vatrogasnu intervenciju dužan je na vatrogasnu intervenciju, koja se obavlja zbog nastalog događaja, uputiti vatrogasnu postrojbu sukladno vatrogasnom planu.

(2) Zapovjednik vatrogasne postrojbe ili vatrogasac s posebnim ovlastima i odgovornostima (u daljnjem tekstu: zapovjednik vatrogasne intervencije) koji je na temelju akta vatrogasne postrojbe ovlašten za samostalno vođenje vatrogasne intervencije nakon zaprimanja zahtjeva za vatrogasnom intervencijom iz stavka 1. ovog članka na temelju raspoloživih podataka, organizira odlazak potrebnog broja vatrogasaca i vatrogasne tehnike na vatrogasnu intervenciju.

(3) Zapovjednik vatrogasne intervencije iz stavka 2. ovog članka odgovoran je za primjenu propisane zaštitne opreme i sredstva za vatrogasce koji su izašli na vatrogasnu intervenciju te vođenje vatrogasne intervencije sukladno standardnim operativnim postupcima i pravilima vatrogasne struke.

(4) Ako zapovjednik vatrogasne intervencije nakon dolaska na mjestu intervencije ili tijekom same intervencije ocijeni da raspoloživim vatrogasnim snagama nije u moguće uspješno obaviti intervenciju, o tome odmah izvješćuje nadređeni vatrogasni operativni centar sa zahtjevom za dodatnom pomoći vatrogasnih snaga.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovog članka nadređeni vatrogasni operativni centar šalje raspoložive vatrogasne snage koje su trenutno pripravne za vatrogasnu intervenciju te uključuje nadolazeću smjenu vatrogasaca u svrhu uklanjanja nedostataka vatrogasaca u pripravnosti ili poziva dobrovoljne vatrogasce koji su predviđeni vatrogasnim planom.

(6) Kada zapovjednik vatrogasne intervencije ocijeni da nije moguće dalje voditi vatrogasnu intervenciju vatrogasnim snagama koje su mu stavljene na raspolaganje ili nije moguće dalje voditi vatrogasnu intervenciju o tome izvješćava nadležni vatrogasni operativni centar ili nadređenog vatrogasnog zapovjednika koji preuzima zapovijedanje intervencijom ili šalje osobu koju je ovlastio za vođenje konkretne vatrogasne intervencije.

Vatrogasna intervencija regionalne (županijske) razine

Članak 88.

- (1) Vatrogasni zapovjednik vatrogasne zajednice jedinice lokalne samouprave zatražit će od županijskog vatrogasnog zapovjednika dodatno uključivanje vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi s područja županije kad događaj prelazi mogućnost vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi jedinice lokalne samouprave. Zapovijedanje vatrogasnom intervencijom preuzima županijski vatrogasni zapovjednik ili ovlašćuje drugog zapovjednika da zapovijeda tom vatrogasnom intervencijom.
- (2) Zapovijedanje vatrogasnom intervencijom preuzima županijski vatrogasni zapovjednik ili njegov zamjenik ili zapovjednik kojeg on ovlasti u slučaju požara šume ili otvorenog prostora koji su planom zaštite od požara županije određeni kao požari županijske razine.
- (3) Zapovjednik vatrogasne postrojbe koji stavlja na raspolaganje svoje vatrogasne snage županijskom vatrogasnom zapovjedniku odgovoran je za primjenu propisane zaštitne opreme i sredstava za vatrogasce koji su izašli na vatrogasnu intervenciju županijske razine.
- (4) Županijski zapovjednik zatražit će od Vatrogasnog operativnog centra Hrvatske vatrogasne zajednice uključivanje zračnih snaga s konkretnim potrebama (aviona za gašenje, helikoptera za gašenje ili za prijevoz vatrogasaca) kada ocijeni da s raspoloživim zemaljskim snagama, vatrogasnim organizacijama, vatrogasnim postrojbama i vatrogascima nije moguće uspješno sanirati nastali događaj.
- (5) Vatrogasni operativni centar Hrvatske vatrogasne zajednice dužan je u najkraćem roku izvijestiti županijskog vatrogasnog zapovjednika o odobrenim zračnim snagama koje mu se stavljaju na raspolaganje i vremenu u kojem će ih imati na raspolaganju.
- (6) Zapovijedanje zračnim i zemaljskim snagama na događaju iz stavka 1. i 2. ovog članka obavlja županijski vatrogasni zapovjednik ili njegov zamjenik ili zapovjednik kojeg on ovlasti.

Vatrogasne intervencije državne razine

Članak 89.

- (1) Županijski vatrogasni zapovjednik, zatražit će od Vatrogasnog operativnog centra Hrvatske vatrogasne zajednice dodatno uključivanje vatrogasnih snaga, vatrogasnih organizacija, vatrogasnih postrojbi i vatrogasaca s područja drugih županija kad događaj prelazi mogućnosti vatrogasnih organizacija i vatrogasnih postrojbi jedinice područne (regionalne) samouprave. Zapovijedanje vatrogasnom intervencijom nastavlja županijski zapovjednik ako je požar samo na njegovoj županiji, a ako je na području dviju županija tada zapovijedanje tom vatrogasnom intervencijom preuzima glavni vatrogasni zapovjednik ili njegov zamjenik.
- (2) Dodatno uključivanje vatrogasnih snaga, vatrogasnih organizacija, vatrogasnih postrojbi i vatrogasaca s područja drugih županija provodi Vatrogasni operativni centar Hrvatske vatrogasne zajednice na temelju prethodno izrađenog plana angažiranja vatrogasnih snaga na događaje koji zahtijevaju angažiranje vatrogasnih snaga na državnoj razini kojeg izrađuje i potpisuje glavni vatrogasni zapovjednik.

(3) Zapovjednik iz stavka 1. ovog članka, koji zapovijeda vatrogasnom intervencijom zatražit će uključivanje zračnih snaga ili dodatno uključivanje istih preko Vatrogasnog operativnog centra Hrvatske vatrogasne zajednice s jasno naznačenim potrebama (aviona za gašenje, helikoptera za gašenje ili za prijevoz vatrogasaca).

(4) Vatrogasni operativni centar Hrvatske vatrogasne zajednice dužan je u najkraćem roku izvijestiti vatrogasnog zapovjednika iz stavka 1. ovog članka o odobrenim zračnim snagama koje mu se stavljaju na raspolaganje i vremenu u kojem će ih imati na raspolaganju.

Vatrogasne intervencije kod pravne osobe

Članak 90.

(1) Zapovjednik vatrogasne postrojbe u gospodarstvu zapovijeda vatrogasnom intervencijom na prostoru i građevinama osnivača ili druge pravne osobe u skladu sa člankom 48. ovog Zakona.

(2) Kada zapovjednik vatrogasne postrojbe u gospodarstvu ocijeni da raspoloživim vatrogasnim snagama nije moguće provesti vatrogasnu intervenciju, od nadređenog vatrogasnog zapovjednika traži dodatne vatrogasne snage koje mu se stavljaju na raspolaganje te nadalje zapovijeda tom vatrogasnom intervencijom.

(3) Zapovjednik vatrogasne intervencije iz stavka 1. ovog članka odgovoran je za primjenu propisane zaštitne opreme i sredstava za vatrogasce koji su izašli na vatrogasnu intervenciju te vođenje vatrogasne intervencije sukladno standardnim operativnim postupcima.

Zapovijedanju na vatrogasnim intervencijama u ostalim slučajevima

Članak 91.

(1) Vatrogasna intervencija na vojnim objektima obavlja se na zahtjev i uz prisustvo ovlaštene osobe Oružanih snaga Republike Hrvatske.

(2) Vatrogasna intervencija na elektroenergetskim objektima obavlja se uz prisustvo i po uputama ovlaštene osobe konkretnog elektroenergetskog objekta.

(3) Vatrogasna intervencija na cestama obavlja se na zahtjev ovlaštene osobe sukladno pozitivnim propisima.

(4) Vatrogasna intervencija u unutarnjim morskim vodama, teritorijalnom moru i zaštićenom ekološko – ribolovnom pojasu Republike Hrvatske obavlja se na zahtjev Nacionalne središnjice za usklađivanje traganja i spašavanja na moru MRCC Rijeka ili nadležne lučke kapetanije, u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje sigurnost na moru.

(5) Zapovjednik vatrogasne intervencije odgovoran je za stručno i propisno vođenje vatrogasne intervencije te je dužan sačuvati tragove i predmete koji mogu poslužiti za utvrđivanje uzroka događaja.

(6) Spašavanje osoba iz neposredne životne opasnosti na intervenciji završava predajom povrijeđenih ili smrtno stradalih osoba nadležnim službama.

(7) Zapovjednik vatrogasne postrojbe odgovoran je za organiziranost i osposobljenost vatrogasne postrojbe, koja stavlja na raspolaganje svoje vatrogasne snage nadređenom

vatrogasnom zapovjedniku te je odgovoran za primjenu propisane zaštitne opreme i sredstva za vatrogasce koji su izašli na vatrogasnu intervenciju.

(8) Zapovijed o angažiranju pojedine vatrogasne postrojbe ili dijela vatrogasaca izdaje se usmeno preko komunikacijskog sustava odgovarajućeg vatrogasnog operativnog centra ili direktno od zapovjednika, a svaka takva zapovijed se mora snimati te se naknadno potvrđuje pismenom zapovjedi koju provodi nadležni vatrogasni operativni centar.

Javne ovlasti zapovjednika na vatrogasnoj intervenciji

Članak 92.

(1) Zapovjednik vatrogasne intervencije prilikom zapovijedanja na vatrogasnoj intervenciji sukladno ovom Zakonu ima ovlast:

- narediti ulazak u dom bez privole stanara, ako se otklanja izravna ozbiljna opasnost za život i zdravlje ljudi ili imovine većeg opsega
- zabraniti promet vozila i pristup nepozvanim osobama u blizini mjesta intervencije do dolaska policije
- poduzimati potrebne mjere radi sprječavanja nastajanja štetnih posljedica
- narediti izmještanje osoba i ukloniti stvari iz susjednih građevina koje su ugrožene nastalim događajem
- narediti prekidanje dovoda električne energije i plina
- narediti djelomično ili potpuno ograničavanje dovoda vode potrošačima u zoni pojave požara ili čitavom naselju, radi osiguranja potrebne količine vode za gašenje požara
- koristiti vodu iz svih izvora, bez obzira kome pripadaju, bez plaćanja naknade
- narediti djelomično ili potpuno rušenje građevina preko koje bi se požar mogao proširiti, ako se širenje požara ne može spriječiti na drugi način
- narediti privremeno korištenje tuđeg prometnog sredstva radi prijevoza osoba stradalih u događaju u najbližu zdravstvenu ustanovu, ili radi prijevoza osoba na mjesto događaja
- zapovijediti izmještanje vozila koja ometaju izvršenje vatrogasne intervencije
- narediti da sve sposobne osobe koje se zateknu u blizini intervencije pomažu vatrogasnoj postrojbi, u skladu s njihovim znanjima i sposobnostima, s vozilima, oruđem i drugim prikladnim sredstvima koja posjeduju.

(2) Zapovjednik vatrogasne intervencije može iznimno odobriti ili narediti punoljetnoj osobi da obavlja pojedine pomoćne i manje složene poslove tijekom vatrogasne intervencije, ako je to prijeko potrebno radi uspješnosti intervencije.

Pripravnost za vatrogasnu intervenciju

Članak 93.

(1) Na osnovi procjene opasnosti od nastanka požara ili nekog drugog događaja zapovjednik vatrogasne zajednice lokalne samouprave ili područne vatrogasne zajednice na temelju pisane zapovijedi može proglasiti pripravnost vatrogasaca na području jedinice lokalne samouprave odnosno vatrogasne zajednice područja.

(2) Županijski vatrogasni zapovjednik na osnovi procjene opasnosti od nastanka požara ili nekog drugog događaja, na temelju pisane zapovijedi, može proglasiti pripravnost na području cijele županije ili samo na području jedne ili više jedinica lokalne samouprave.

(3) Glavni vatrogasni zapovjednik na osnovi procjene opasnosti od nastanka požara ili nekog drugog događaja na temelju zapovijedi može proglasiti pripravnost vatrogasnih snaga na području jedne ili više županija.

(4) Profesionalni vatrogasac izvan radnog vremena u vatrogasnoj postrojbi i dobrovoljni vatrogasac dužan je odazvati se zapovijedi nadređenog vatrogasnog zapovjednika za pripravnost i/ili se u najkraćem mogućem vremenu staviti na raspolaganje matičnoj vatrogasnoj postrojbi za obavljanje vatrogasne intervencije.

(5) U slučaju spriječenosti profesionalnog i dobrovoljnog vatrogasca iz stavka 4. ovog članka dužan je opravdati svoj izostanak u roku od 24 sata od primitka poziva za pripravnost ili na vatrogasnu intervenciju.

(6) Profesionalni vatrogasac izvan radnog vremena u matičnoj vatrogasnoj postrojbi ima pravo na naknadu za vrijeme pripravnosti za vatrogasnu intervenciju, sukladno odredbama ovog Zakona i propisa donesenih za njegovu provedbu.

2. Troškovi vatrogasne intervencije

Naknada troškova na vatrogasnim intervencijama izvan svog područja odgovornosti i djelovanja

Članak 94.

(1) Dobrovoljno vatrogasno društvo ili profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu koja je intervenirala na događaju izvan svog područja odgovornosti i djelovanja, a na temelju zapovijedi nadređenog zapovjednika, ima pravo na naknadu nastalih troškova.

(2) Troškove, nastale na vatrogasnoj intervenciji na temelju zapovijedi županijskog vatrogasnog zapovjednika uz prethodno traženje gradskog, područnog odnosno općinskog vatrogasnog zapovjednika, snosi jedinica lokalne samouprave na području koje je vatrogasna intervencija obavljena.

(3) Troškove, nastale na vatrogasnoj intervenciji na temelju zapovijedi glavnog vatrogasnog zapovjednika uz prethodno traženje županijskog vatrogasnog zapovjednika, snosi jedinica područne samouprave na području koje je intervencija obavljena.

(4) Ako je proglašena katastrofa, sredstva za naknadu troškova intervencije, na temelju zapovijedi glavnog vatrogasnog zapovjednika, osiguravaju se u državnom proračunu.

(5) Javne vatrogasne postrojbe čiji su profesionalni vatrogasci uključeni izvan područja za koje je osnovana ima pravo na naknadu svih nastalih troškova, osim plaće uključenih vatrogasaca koja je određena na temelju minimalnih financijskih standarda.

Naknada troškova vatrogasne intervencije

Članak 95.

(1) Troškovi vatrogasne intervencije naplaćuju se od pravne i fizičke osobe koja je svojom krivnjom prouzročila izvanredni događaj, a pravomoćno je osuđena, sukladno cjeniku, koji donosi glavni vatrogasni zapovjednik.

(2) Za spašavanje osoba iz neposredne životne opasnosti ne može se tražiti naknada nastalih troškova od osobe koja je spašavana.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka troškovi vatrogasne intervencije na cestama naplaćuju se u roku od 30 dana, od pravne ili fizičke osobe koja je odgovorna za upravljanje i održavanje cesta prema pozitivnim propisima, a sukladno jedinstvenom cjeniku kojeg donosi glavni vatrogasni zapovjednik.

(4) Za svaki drugi rad vatrogasne postrojbe troškovi se nadoknađuju prema odluci koju donosi općinski načelnik, gradonačelnik ili gradonačelnik Grada Zagreba.

Naknade dobrovoljnim vatrogascima na vatrogasnim intervencijama

Članak 96.

(1) Dobrovoljni vatrogasac koji je u radnom odnosu, kad sudjeluje na vatrogasnoj intervenciji za vrijeme radnog vremena, ostvaruje sva prava iz radnog odnosa, a poslodavac ostvaruje pravo na povrat plaće koju je isplatio od jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na čijem području je obavljena vatrogasna intervencija ili jedinice lokalne i područne samouprave ili Hrvatske vatrogasne zajednice ovisno o tome koji je vatrogasni zapovjednik izdao zapovijed za angažiranje vatrogasaca.

(2) Dobrovoljni vatrogasac koji je u radnom odnosu, kad sudjeluje na vatrogasnoj intervenciji poslije radnog vremena, tijekom noći dulje od četiri sata, imaju pravo na plaćene neradne sate u dvostrukom trajanju od vremena provedenog na intervenciji, uz pravo na naknadu plaće za to vrijeme, a poslodavac ostvaruje pravo na povrat plaće koju je isplatio od općine, grada ili Grada Zagreba na čijem je području obavljena vatrogasna intervencija ili jedinice lokalne i područne samouprave ili Hrvatske vatrogasne zajednice ovisno o tome koji je vatrogasni zapovjednik izdao zapovijed za angažiranje vatrogasaca.

(3) Poslodavac je dužan općini, gradu, Gradu Zagrebu ili Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici podnijeti zahtjev za naknadu plaće iz stavka 1. i 2. ovog članka, u roku od 30 dana od dana kad je dobrovoljni vatrogasac bio angažiran, s priloženim obračunom isplaćene plaće za mjesec u kojem je angažiran dobrovoljni vatrogasac te potvrdom o angažiranju dobrovoljnog vatrogasca koju izdaje nadležno dobrovoljno vatrogasno društvo sukladno zapovijedi nadređenog vatrogasnog zapovjednika, a isplatna lista odnosno obračun isplaćene plaće mora biti izrađen sukladno potvrdi o angažiranju.

(4) Dobrovoljni vatrogasac koji nije u radnom odnosu, kad sudjeluje na vatrogasnoj intervenciji ili vatrogasnoj vježbi, ima pravo na naknadu od općine, grada, Grada Zagreba ili Hrvatske vatrogasne zajednice na čijem je području obavljena vatrogasna intervencija odnosno vježba ovisno o tome koji je vatrogasni zapovjednik izdao zapovijed za angažiranje vatrogasaca.

(5) Visinu naknade iz stavka 4. ovog članka, koja ne može biti manja od prosječne naknade za obavljanje poslova profesionalnog vatrogasca u Republici Hrvatskoj, određuje općinski načelnik, gradonačelnik odnosno gradonačelnik Grada Zagreba te za područje države Hrvatska vatrogasna zajednica.

X. NADZOR

1. Upravni nadzor

Članak 97.

Upravni nadzor nad primjenom odredbi ovog Zakona obavlja Hrvatska vatrogasna zajednica.

Članak 98.

(1) U obavljanju upravnog nadzora Hrvatska vatrogasna zajednica može:

- obustaviti od izvršenja opći akt
- poništiti ili ukinuti rješenje nadziranog tijela
- neposredno donijeti rješenje ili poduzeti mjeru nužnu za izvršavanje zakona ili drugog propisa
- naložiti donošenje statuta i drugih općih akata vatrogasnih organizacija, dobrovoljnih vatrogasnih društava ili javnih vatrogasnih postrojbi te njihove izmjene i dopune sukladno ovom Zakonu i propisima donesenih na temelju njega
- narediti provođenje postupka utvrđivanja odgovornosti radnika i čelnika tijela
- podnijeti prijavu nadležnom tijelu za utvrđivanje kaznene ili prekršajne odgovornosti radnika i čelnika tijela.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovog članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

2. Inspekcijski nadzor

Članak 99.

(1) Inspekcijski nadzor provodi se nad primjenom i izvršavanjem Zakona i mjera iz područja zaštite od požara utvrđenih posebnim zakonom.

(2) Inspekcijski nadzor iz stavka 1. ovog članka provode inspektori vatrogastva, zaposlenici Hrvatske vatrogasne zajednice (dalje u tekstu: inspektori).

(3) Minimalnu radnu i zaštitnu opremu, odjeću i obuću inspektora, propisuje pravilnikom glavni vatrogasni zapovjednik.

Članak 100.

(1) Inspekcijski poslovi vatrogastva smatraju se poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada.

(2) Poslove inspektora vatrogastva može obavljati osoba koja, osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu, ima završen stručni dodiplomski studij ili preddiplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski sveučilišni studij zaštite od požara ili kriznog upravljanja čijim završetkom su stekli od 180 do 240 ECTS bodova ili preddiplomski i

diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili završeni integrirani preddiplomski i specijalistički diplomski stručni studij te najmanje pet godina iskustva na poslovima vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima, vozački ispit B kategorije, poznaje rad na računalu te kod koje ne postoje sigurnosne zapreke za obavljanje ovih poslova.

(3) Rukovoditelj unutarnje ustrojstvene jedinice koja obavlja inspekcijske poslove vatrogastva može obavljati osoba koja, osim zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu, ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili završeni integrirani preddiplomski i specijalistički diplomski stručni studij te najmanje deset godina radnog iskustva, od čega najmanje pet godina na najsloženijim poslovima inspekcijskog nadzora provedbe propisa iz vatrogastva ili zaštite od požara, položen državni stručni ispit za vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima ili zaštite od požara, vozački ispit B kategorije i kod koje ne postoje zakonske zapreke za obavljanje tih poslova.

Članak 101.

(1) Inspektori imaju službenu iskaznicu kojom dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(2) Oblik i sadržaj službene iskaznice, način izdavanja, uporabu i vođenje zapisnika o izdanim službenim iskaznicama pravilnikom propisuje glavni vatrogasni zapovjednik.

Članak 102.

(1) Inspektor je u obavljanju inspekcijskog nadzora samostalan te vodi postupak, donosi rješenja i poduzima mjere u okviru prava, dužnosti i ovlasti utvrđenih ovim Zakonom ili drugim propisom.

(2) Nitko ne smije koristeći se službenim položajem ili na drugi način inspektora sprječavati, ometati ili mu naređivati u provedbi nadzora i poduzimanju mjera i radnji za koje je ovlašten.

(3) Ako se inspekcijski nadzor provodi na zahtjev tijela i drugih zainteresiranih pravnih ili fizičkih osoba, inspektor je dužan izvijestiti podnositelja prigovora ili zahtjeva o utvrđenom činjeničnom stanju te o poduzetim mjerama, osim u slučaju anonimne predstavlke.

Članak 103.

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten:

- pregledati prostorije, prostore, građevine, vatrogasnu tehniku i opremu, osobnu zaštitnu opremu i predmete radi utvrđivanja stanja

- pregledati dokumentaciju u svezi provedbe ovog Zakona i propisa donesenih na temelju njega

- upozoriti i udaljiti osobu koja ometa ili onemogućava obavljanje inspekcijskog nadzora

- davati pisana i usmena upozorenja i naloge u svezi provođenja ovog Zakona i propisa donesenih na temelju njega

- ukazati na nedostatke iz područja vatrogastva i odrediti rokove za njihovo uklanjanje

- privremeno zabraniti obavljanje određenih djelatnosti i radnji koje su protuzakonite

- tražiti potrebne podatke i obavijesti te uzimati izjave u svezi provođenja ovog Zakona i propisa donesenih na temelju njega
 - utvrđivati činjenice na vizualan način (foto i videozapis)
 - provjeriti i utvrditi identitet osoba i predmeta kada je to potrebno radi pravilnog vođenja postupka
 - pregledati mjesto vatrogasne intervencije radi utvrđivanja zakonitog postupanja vatrogasnog zapovjednika odnosno vatrogasaca
 - izdati prekršajne naloge i podnositi optužne prijedloge
 - izreći i naplatiti novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja
 - poduzimati i druge potrebne radnje u skladu s propisima.
- (2) Inspektor je dužan, prije početka primjene ovlasti iz ovog članka, predstaviti se pokazivanjem službene značke i službene iskaznice.
- (3) Osoba nad kojom je proveden nadzor obvezna je pisano obavijestiti inspektora o poduzetim mjerama, u roku koji nije duži od sedam dana od dana ukazivanja.
- (4) Ako osoba nad kojom je proveden nadzor ne otkloni nedostatke u zadanom roku, rješenjem će se narediti otklanjanje nedostataka ili pokrenuti prekršajni postupak.

Članak 104.

- (1) U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti inspektor je obavezan surađivati s drugim inspekcijama, pravnim osobama i stručnim službama, ako je to potrebno radi pravilne ocjene činjeničnog stanja.
- (2) U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti inspektor je dužan čuvati kao tajnu podatke koji su prema posebnom propisu klasificirani i označeni odgovarajućim stupnjem tajnosti.
- (3) U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti inspektor, poduzima mjere i radnje, a rješenjem osobito nalaže:
- dovođenje u ispravno stanje vatrogasne tehnike i opreme
 - održavanje i nabavu propisane zaštitne opreme za vatrogasne intervencije u građevinama i na otvorenom prostoru
 - nabavka nedostatne vatrogasne opreme i sredstava za gašenje požara sukladno planu zaštite od požara i propisima donesenih na temelju ovog Zakona
 - osiguranje potrebnog broja operativnih vatrogasaca u vatrogasnoj postrojbi sukladno planu zaštite od požara i propisa donesenih na temelju ovog Zakona
 - zabraniti rad vatrogasnoj organizaciji koja nije ustrojena sukladno odredbama ovog Zakona
 - osnivanje odgovarajućeg broja vatrogasnih postrojbi (dobrovoljnih ili profesionalnih) s potrebnim brojem vatrogasaca i vatrogasne tehnike na području jedinice lokalne samouprave sukladno planu zaštite od požara.
- (4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovog članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (5) Rješenjem iz stavka 1. ovog članka inspektor će odrediti razumne rokove u kojima je moguće otklanjanje utvrđenih nedostataka, te će obvezati stranku u postupku da izvijesti o otklanjanju utvrđenih nedostataka.

(6) Nakon proteka roka koji je određen rješenjem inspektor je dužan utvrditi da li su otklonjeni nedostaci koji su naređeni rješenjem te ako bez opravdanih razloga nisu otklonjeni nedostaci izdat će prekršajne naloge ili pokrenuti prekršajni postupak.

Članak 105.

(1) Inspektor će privremeno usmeno zabraniti, iz razloga neposredne opasnosti za život i zdravlje vatrogasaca ili imovine:

- korištenje vatrogasne tehnike i opreme koja nije ispravna i za koji nema propisanu dokumentaciju o održavanju
- uporabu zaštitne opreme i sredstva na vatrogasnim intervencijama koja nije ispravna odnosno koja nema valjanu potvrdu o sukladnosti na temelju propisa donesenih na temelju ovog Zakona
- obavljanje ili obustavljanje obavljanja određenih radnji ili djelatnosti koje nisu u skladu s odredbama ovog Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

(2) Obveza izvršenja mjere zabrane iz stavka 1. ovog članka počinje izricanjem.

(3) Hrvatska vatrogasna zajednica mjeru zabrane iz stavka 1. ovog članka, izdat će u obliku rješenja, najkasnije u roku od osam dana od dana izricanja usmene mjere zabrane.

(4) Protiv rješenja Hrvatske vatrogasne zajednice ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 106.

(1) Inspektor vatrogastva je dužan obaviti nadzor povodom smrtne i teške ili druge ozljede nastaloj na vatrogasnoj intervenciji, odmah nakon primitka obavijesti o nastanku takvoga događaja od poslodavca, vatrogasca, policije ili od liječnika koji je vatrogascu pružio prvu medicinsku pomoć.

(2) Inspektor vatrogastva je dužan obaviti nadzor kod poslodavca u slučaju utvrđene profesionalne bolesti vatrogasca.

(3) O događaju koji je prouzročio smrt radnika inspektor vatrogastva je dužan, najkasnije u roku od 24 sata od primljene obavijesti o događaju, izvijestiti svoga čelnika.

(4) Nadzor nad provedbom ostalih obveza poslodavca propisanih propisima o zaštiti na radu provodi Državni inspektorat.

(5) Glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom određuje koje podatke mora sadržavati izvješće iz stavka 3. ovog članka.

Članak 107.

(1) O obavljenom inspekcijskom nadzoru inspektor je dužan sastaviti zapisnik.

(2) Primjerak zapisnika inspektor uručuje predsjedniku vatrogasne organizacije ili drugoj ovlaštenoj osobi u pravnoj osobi te fizičkoj osobi nad čijim radom se provodi inspekcijski nadzor.

(3) Inspektor je dužan voditi očevidnik o inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama, kao službenu evidenciju, čiji sadržaj, oblik i način vođenja propisuje glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom.

Članak 108.

Na postupak provođenja inspekcijskog nadzora primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje upravni postupak.

3. Stručni nadzor

Članak 109.

(1) Stručni nadzor provodi se nad radom vatrogasnih postrojbi vatrogasnih organizacija i pravnih osoba.

(2) Stručni nadzor provode glavni vatrogasni zapovjednik, županijski vatrogasni zapovjednik, vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba, gradski, područni odnosno općinski vatrogasni zapovjednik.

(3) Način provođenja stručnog nadzora i njegov sadržaj, obveze koje proizlaze iz istog propisuje pravilnikom glavni vatrogasni zapovjednik.

XI. FINANCIRANJE U SUSTAVU VATROGASTVA

Utvrđivanje sredstava za financiranje vatrogastva

Članak 110.

(1) Sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih zajednica te za opremanje njezinih članica, osim članica iz stavka 7. ovog članka, osiguravaju se u proračunu općine, grada i Grada Zagreba čije područje pokrivaju,

(2) Sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti vatrogasnih zajednica županija i Grada Zagreba osiguravaju se u proračunima županija, odnosno Grada Zagreba.

(3) Sredstva za troškove intervencije vatrogasnih postrojbi koje interveniraju po nalogu županijskog vatrogasnog zapovjednika osiguravaju se u proračunu županije.

(4) Sredstva za troškove intervencije vatrogasnih postrojbi koje interveniraju po nalogu glavnoga vatrogasnog zapovjednika osiguravaju se u državnom proračunu.

(5) Sredstva za financiranje djelatnosti Hrvatske vatrogasne zajednice osiguravaju se u državnom proračunu.

(6) Sredstva za financiranje djelatnosti Nacionalnog odbora za preventivnu zaštitu i gašenje požara osiguravaju se u državnom proračunu, sukladno utvrđenom planu rada.

(7) Sredstva za financiranje redovne djelatnosti profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu osigurava osnivač, sukladno planu zaštite od požara i svojim općim aktima.

- (8) Predstavničko tijelo općine, grada i Grada Zagreba može za financiranje redovne djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava donijeti odluku o uvođenju ili povećanju komunalne naknade glede financiranja vatrogastva.
- (9) Visinu komunalne naknade treba potrebno je uskladiti sa zahtjevima iz Vatrogasnog plana i Plana zaštite od požara jedinica lokalne samouprave.

Način izračuna sredstava za financiranje vatrogastva

Članak 111.

(1) Sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti sukladno odredbama članka 110. stavka 1. i 2. ovog Zakona osiguravaju gradovi, općine, županije i Grad Zagreb iz vlastitih proračuna.

(2) Osnovicu za izračun sredstava iz vlastitog proračuna iz stavka 1. ovog članka, na koje se primjenjuje postotak iz stavka 3. ovoga članka, čine nenamjenski prihodi proračuna grada, općine, županije odnosno Grada Zagreba ostvareni u godini koja prethodi godini izrade proračuna, a koju će nalogom utvrditi glavni vatrogasni zapovjednik uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove financija.

(3) Sredstva za financiranje vatrogastva koja gradovi, općine i županije moraju izdvojiti iz prihoda proračuna definiranih stavkom 1. i 2. ovog članka za djelatnosti i aktivnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih zajednica, utvrđuju se prema sljedećim mjerilima, a najmanje:

1. grad, općina ili županija s proračunom do 5.000.000,00 kuna izdvaja 5% sredstava iz osnove definirane stavkom 2. ovog članka, a svakim povećanjem proračuna za 1.000.000,00 kuna izdvajanje se smanjuje za 0,1% do 25.000.000,00 kuna ukupne vrijednosti prihoda proračuna,

2. grad, općina ili županija s proračunom od 25.000.000,00 kuna izdvaja 3% sredstava iz osnove stavkom 2. ovog članka, a svakim povećanjem osnove za 2.000.000,00 kuna izdvajanje se smanjuje za 0,1% do 45.000.000,000 kuna ukupne vrijednosti prihoda proračuna,

3. grad, općina ili županija s proračunom od 45.000.000,00 kuna izdvaja 2% sredstava iz osnove definirane stavkom 2. ovog članka, a svakim povećanjem osnove za 10.000.000,00 kuna izdvajanje se smanjuje za 0,1%, s tim da izdvajanje ne može biti manje od 1% ukupnih proračunskih sredstava grada, općine ili županije, a Grad Zagreb izdvaja 0,35% iz proračuna Grada Zagreba.

(4) Sredstva koja grad, općina ili županija odnosno Grad Zagreb osigurava za vatrogastvo, sukladno odredbama ovog Zakona doznaju se vatrogasnoj zajednici grada, područja, općine ili županije odnosno Grada Zagreba ili dobrovoljnim vatrogasnim društvima na svojem području gdje nema vatrogasne zajednice i to najmanje u dvanaestina najkasnije do 15. u mjesecu za tekući mjesec.

(5) Ako na području grada ili općine nema osnovanog dobrovoljnog vatrogasnog društva ili javne vatrogasne postrojbe, grad ili općina doznaju sredstva, utvrđena ovim Zakonom vatrogasnoj zajednici županije.

(6) Ako financijska sredstva koja gradovi, općine, županije i Grad Zagreb izdvajaju na temelju ovog članka nisu dovoljna za provedbu vatrogasne djelatnosti i aktivnosti, sukladno

planu zaštite od požara, predstavničko tijelo grada, općine, županije i Grada Zagreb mora odlukom povećati iznos financijskih sredstava.

(7) Čelnik grada, općine, županije i Grada Zagreb odgovoran je za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti na svom području.

(8) Vatrogasne zajednice grada, općine, županije i Grada Zagreb te dobrovoljna vatrogasna društva dužna su dostaviti godišnje izvješće o utrošku financijskih sredstava tijelu koje ih financira prema odredbama ovog Zakona, a najkasnije u roku od 60 dana od isteka kalendarske godine .

Premije osiguranja od požara

Članak 112.

(1) Društva za osiguranje izdvajaju sredstva u visini 5% od premije osiguranja od požara koja se uplaćuju u iznosu od 30% na račun Hrvatske vatrogasne zajednice, u iznosu od 30% na poseban račun županijske vatrogasne zajednice, odnosno Grada Zagreba na području na kojem se nalazi osiguran imovina i u iznosu od 40% na račun vatrogasne zajednice općine, odnosno grada na području na kojem se nalazi osigurana imovina.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka izdvojeno se vode, a koriste se za provedbu vatrogasne djelatnosti i aktivnosti javnih vatrogasnih postrojbi, dobrovoljnih vatrogasnih društava, vatrogasnih zajednica općina, gradova, županija i Grada Zagreba, prema mjerilima koja utvrdi Vatrogasni stožer Hrvatske vatrogasne zajednice.

(3) Pravne osobe koje za osiguranje od požara svoje imovine osnivaju vlastite osiguravajuće fondove, uplaćuju iz tih fondova sredstva u visini i na način utvrđen stavkom 1. ovog članka.

(4) Društva za osiguranje pravnim osobama koje imaju profesionalnu vatrogasnu postrojbu u gospodarstvu i dobrovoljno vatrogasno društvo u gospodarstvu utvrđenu ovim Zakonom umanjuju obračunati iznos premije osiguranja od požara za 30% iznosa utvrđenog u stavku 1. ovog članka samo za imovinu koju njihove postrojbe osiguravaju sukladno planu zaštite od požara.

(5) Društva za osiguranje i fondovi za osiguranje dužni su najmanje kvartalno ispunjavati obvezu uplate sredstava iz stavka 1. ovog članka.

(6) Društva za osiguranje i fondovi za osiguranje iz stavka 3. ovog članka obvezna su Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici najkasnije do kraja veljače tekuće godine, a za prethodnu godinu dostaviti izvješće koje će sadržavati sljedeće podatke:

- ukupni prihod osiguravajućeg društva od premije osiguranja od požara
- o iznosu obvezne uplate sukladno ovom Zakonu
- ukupni iznos uplaćen Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici
- ukupni iznos uplaćen vatrogasnoj zajednici županije i vatrogasnoj zajednici Grada Zagreba
- ukupni iznos uplaćen vatrogasnim zajednicama općinama odnosno grada
- razlika za uplatu, odnosno povrat.

(7) Nadzor nad obvezama društava za osiguranje i fondova za osiguranje iz stavka 3. ovog članka obavlja Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga.

Naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma

Članak 113.

- (1) Sredstva naknade za općekorisne funkcije šuma osiguravaju se za potrebe vatrogasne djelatnosti u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje područje šumarstva u iznosu od minimalno 20 %.
- (2) Sredstva iz stavka 1. ovog članka koriste se za poslove obavljanja vatrogasne djelatnosti, i to za aktivnosti opremanja i aktivnosti osposobljavanja.
- (3) Pravo na sredstava iz stavka 1. i 2. ovog članka ostvaruju vatrogasne organizacije prema stupnju njihove opremljenosti, površini šuma i šumskih zemljišta i stupnju ugroženosti od požara za područje nad kojim provode vatrogasnu djelatnost, koje utvrđuje Vatrogasni Stožer Hrvatske vatrogasne zajednice.

Plaćanja propisanih pristojbi

Članak 114.

- (1) Javne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice kod plaćanja komunalnih i energetske usluga, utvrđenih propisima koji reguliraju komunalnu djelatnost i energetske poslovanje, snose troškove kao kućanstva, odnosno prema tarifnim stavkama za kućanstva.
- (2) Javne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice samostalno i slobodno raspolažu sredstvima koje ostvare priložima pravnih i fizičkih osoba.
- (3) Javne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice plaćaju mjesečne pristojbe za radijske prijamnike koji su ugrađeni u vatrogasnim vozilima, u skladu sa zakonom kojim je uređena Hrvatska radiotelevizija.
- (4) Javne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice, kod obračunavanja i plaćanja posebne naknade za okoliš za vozila na motorni pogon, plaćaju naknade sukladno posebnom zakonu.

Financiranje osposobljavanja i usavršavanja vatrogasaca

Članak 115.

Financijska sredstva za osposobljavanje i usavršavanje vatrogasaca osiguravaju Hrvatska vatrogasna zajednica, vatrogasne zajednice županija i Grada Zagreba, vatrogasne zajednice gradova, područja odnosno općina te dobrovoljna vatrogasna društva i javne vatrogasne postrojbe.

Vatrogasna mreža

Članak 116.

- (1) Vatrogasna mreža obuhvaća vatrogasne postrojbe s područja Republike Hrvatske potrebne za obavljanje vatrogasne djelatnosti.
- (2) Mrežu iz stavka 1. ovog članka izrađuje i predlaže glavni vatrogasni zapovjednik, a donosi Vlada Republike Hrvatske.
- (3) Sredstva za financiranje vatrogasne mreže osiguravaju se iz namjenske stope poreza na dohodak sukladno važećim propisima i iz sredstava državnog proračuna.
- (4) Vlada Republike Hrvatske će uredbom urediti način i kriterije za financiranje i utvrđivanje vatrogasne mreže iz stavka 1. ovog članka.

Ostvarivanje sredstava vlastitom djelatnošću i neoporeziva isplata naknada

Članak 117.

- (1) Sredstva koja profesionalne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice ostvare vlastitom djelatnošću mogu se koristiti za provedbu vatrogasne djelatnosti i aktivnosti.

XII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 118.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne koristi računalne aplikacije evidencije vatrogasnih organizacija, vatrogasnih postrojbi, vatrogasaca i vatrogasne tehnike za evidenciju članstva, tehnike, opreme i intervencija, te iste redovito ne ažuriraju, odmah po nastaloj promjeni (članak 9. stavak 2.)
2. jedinica lokalne samouprave ako na području jedinice lokalne samouprave ne djeluje onoliko javnih vatrogasnih postrojbi ili postrojbi dobrovoljnih vatrogasnih društava koliko je utvrđeno vatrogasnim planom županije (članak 30. stavak 5.)
3. javna vatrogasna postrojba, ako imenuje vatrogasno vijeće javne vatrogasne postrojbe suprotno odredbama ovog Zakona (članak 32. stavak 1., 4., 5.)
4. javna vatrogasna postrojba, ako ne imenuje zapovjednika i zamjenika zapovjednika javne vatrogasne postrojbe, odnosno imenuje ih suprotno odredbama ovog Zakona (članak 33. stavak 1. i 2.)
5. ako osim vatrogasne djelatnosti, obavljaju gospodarske, ugostiteljske i društvene djelatnosti sukladno odredbama posebnih propisa, kojima umanjuju intervencijsku spremnost vatrogasne postrojbe dobrovoljnoga vatrogasnog društva (članak 42. stavak 1.)

6. dobrovoljno vatrogasno društvo, ako u dobrovoljnom vatrogasnom društvu zapošljava profesionalne vatrogasce koji nisu utvrđeni u planu zaštite od požara izrađenom na osnovi procjene ugroženosti od požara jedinice lokalne samouprave i koji ne obavljaju vatrogasnu djelatnosti na području koje pokriva postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva (članak 42. stavak 4.)

7. koja koristi sustav za dojavu požara, a nema osnovanu vatrogasnu postrojbu sukladno ovom Zakonu, ne poveže vatrodojavni sustav s nadležnom javnom vatrogasnom postrojbom ili središnjom postrojbom dobrovoljnog vatrogasnog društva čije područje odgovornosti uključuje tu pravnu osobu ili sa županijskim vatrogasnim operativnom centrom koji uzbuđuje tu javnu vatrogasnu postrojbu ili središnju postrojbu dobrovoljnog vatrogasnog društva (članak 44. stavak 2.)

8. koja zapošljava ili ima obvezu zaposliti profesionalnog vatrogasca ako zaposli profesionalnog vatrogasca ili imenuje vatrogasca s posebnim ovlastima i odgovornostima koji ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom (članak 51. stavak 1)

9. koja zapošljava profesionalne vatrogasce ako ne organizira rad profesionalnih vatrogasaca sukladno odredbama ovog Zakona (članak 54.)

10. koja zapošljava profesionalne vatrogasce ako se u vatrogasnu službu primi osoba kojoj je prestala služba u državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, radi teške povrede službene dužnosti izvršnom odlukom nadležnoga tijela u razdoblju od 4 godine od prestanka službe odnosno prestao radni odnos otkazom ugovora o radu. (članak 69.)

11. koja ima zaposlenog profesionalnog vatrogasca kojem je prestaje služba odnosno radni odnos:

1. utvrđivanjem prava na mirovinu zbog djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti, danom izvršnosti rješenja nadležne službe

2. kada je pravomoćno osuđen za kazneno djelo koje je prepreka za zasnivanje radnog odnosa profesionalnog vatrogasca, danom saznanja za to

3. ako se sazna da u vrijeme prijama u vatrogasnu službu nije ispunjavao uvjete propisane ovim Zakonom – danom saznanja za to

4. kad se sazna da je u vrijeme prijama u vatrogasnu službu postojala zapreka propisana ovim Zakonom – danom saznanja za to

5. ako odbije raspored na drugo radno mjesto sukladno svojoj stručnoj spremi i radnoj sposobnosti, danom kada je trebao početi raditi na novom radnom mjestu (članak 55.)

12. ne osigura propisanu zaštitu na radu utvrđenu ovim zakonom (članak 84.)

13. ne obavijesti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor vatrogastva o smrtnoj ozljedi vatrogasca i o ozljedi zbog koje je vatrogascu pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je zadržan na liječenju u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici (članak 85.)

14. ne podmiri troškove vatrogasne intervencije koji su nastali obavljanjem vatrogasne intervencije izvan svog područja odgovornosti odnosno na prometnicama (članak 99.)

15. dobrovoljnom vatrogascu, koji je u radnom odnosu kada sudjeluje na vatrogasnoj intervenciji poslije radnog vremena tijekom noći dulje od četiri sata, ne isplati plaćene neradne sate u dvostrukom trajanju od vremena provedenog na intervenciji, uz pravo na naknadu plaće za to vrijeme (članak 102.)

16. vatrogasne zajednice općina, gradova, Grada Zagreba i županija te javne vatrogasne postrojbe i dobrovoljna vatrogasna društva ne dostave izvješće o utrošku financijskih sredstava tijelu koje ih financira prema odredbama ovog Zakona (članak 110. stavak 6.)

17. društvo za osiguranje ne izdvoji sredstva u visini od 5% od premije osiguranja od požara te ih ne uplati ih na poseban račun Hrvatske vatrogasne zajednice u iznosu od 30 % (članak 112.)

18. društva za osiguranje i fondovi za osiguranje Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici ne dostavi propisano izvješće (članak 112. stavak 5.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 119.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

1. profesionalni i dobrovoljni vatrogasci ako ne omoguće upis osobnih podataka u računalnu aplikaciju Hrvatske vatrogasne zajednice (članak 9. stavak 3.)

2. ako o svojem radu i radu vatrogasnog zapovjedništva, županijski vatrogasni zapovjednik jednom godišnje ne podnose izvješće Predsjedništvu vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba i županu odnosno gradonačelniku Grada Zagreba, a o stanju vatrogastva i zaštite od požara županijskoj skupštini odnosno skupštini Grada Zagreba (članak 19. stavak 6.)

3. ako o svojem radu i radu vatrogasnog zapovjedništva, gradski, područni odnosno općinski vatrogasni zapovjednik jednom godišnje ne podnese izvješće predsjedništvu vatrogasne zajednice te osnivačima vatrogasne zajednice (članak 26. stavak 5.)

4. ako zapovjednik dobrovoljnog vatrogasnog društva jednom godišnje ne podnese izvješće o svom radu skupštini društva te općinskom, gradskom odnosno područnom vatrogasnom zapovjedniku (članak 39. stavak 2.)

5. ako voditelj intervencije ne osigura pripadnicima vatrogasne postrojbe odmor u trajanju od minimalno 24 sata (članak 54. stavak 8.)

6. ako voditelj intervencije ne osigura smjenu vatrogasne postrojbe odnosno vatrogasaca vatrogasne postrojbe (članak 54. stavak 8.)

7. ako kao zapovjednik vatrogasne intervencije na vatrogasnu intervenciju uputi vatrogasce bez zaštitne opreme (članak 87. stavka 3.)

8. ako kao zapovjednik vatrogasne intervencije na vatrogasnu intervenciju uput i vatrogasce bez sredstva za vatrogasce za konkretnu vatrogasnu intervenciju (članak 87. stavak 3.)

9. ako kao zapovjednik vatrogasne postrojbe u gospodarstvu na vatrogasnu intervenciju uputi vatrogasce bez zaštitne opreme (članak 90. stavka 3.)

10. ako kao zapovjednik vatrogasne postrojbe u gospodarstvu na vatrogasnu intervenciju uputi vatrogasce bez sredstva za vatrogasce za konkretnu vatrogasnu intervenciju (članak 90. stavak 3.)

11. ako ne vodi stručno i propisno vatrogasnu intervenciju te ne sačuva tragove i predmete koji mogu poslužiti za utvrđivanje uzroka događaja (članak 91. stavak 5.)

12. ako se kao profesionalni vatrogasac izvan radnog vremena u vatrogasnoj postrojbi i dobrovoljni vatrogasac ne odazove na zapovijed nadređenog vatrogasnog zapovjednika za pripravnost, a ne opravda svoj izostanak u roku od 24 sata od primitka poziva za pripravnost ili na vatrogasnu intervenciju (članak 93. stavak 4.)

13. ako se kao profesionalni vatrogasac izvan radnog vremena u vatrogasnoj postrojbi i dobrovoljni vatrogasac ne stavi na raspolaganje matičnoj vatrogasnoj postrojbi za obavljanje vatrogasne intervencije, a izdana je zapovijed nadređenog vatrogasnog zapovjednika za pripravnost, i ne opravda svoj izostanak u roku od 24 sata od primitka poziva za pripravnost ili na vatrogasnu intervenciju (članak 93., stavak 4.)

14. ako općinski načelnik, gradonačelnik, gradonačelnik grada Zagreba i župan, ne osigura financijska sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti na svom području (članak 110. stavak 1.).

XIII. OVLASTI ZA DONOŠENJE PROVEDBENIH PROPISA

Članak 120.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti uredbe iz članka 5., članka 10., članka 47., članka 57., i članka 76. ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske će u roku od godine dana od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti uredbu iz članka 116. ovog Zakona.

(3) Do donošenja uredbe iz članka 116. ovog Zakona ne mogu se osnivati javne vatrogasne postrojbe.

(3) Glavni vatrogasni zapovjednik će u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti pravilnike iz članka 9., članka 19., članka 26., članka 34., članka 38., članka 41., članka 43., članka 50., članka 52., članka 53., članka 58., članka 62., članka 63., članka 67., članka 68., članka 70., članka 82., članka 86., članka 99., članka 101., članka 106., članka 107., članka 109. ovog Zakona.

(4) Glavni vatrogasni zapovjednik će u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti naputak iz članka 44. ovog Zakona.

(5) Glavni vatrogasni zapovjednik će propisati i donijeti u roku od 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona Program i način provedbe teorijske nastave i praktičnih vježbi u vatrogasnim postrojbama; Program i način osposobljavanja građana za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, za gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom; Područje primjene i korištenje informacijskog sustava Hrvatske vatrogasne zajednice, prava dužnosti i odgovornosti korisnika te sadržaj i zaštitu osobnih podataka; Mjerila za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriteriji za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane; Pravila vatrogasne službe te cjenik vatrogasnih intervencija.

(6) Zapovjednik javne vatrogasne postrojbe će u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti akt iz članka 35. ovog Zakona.

(7) Zapovjednik vatrogasne zajednice županije odnosno vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba će u roku od 60 dana od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti standard operativnih postupaka iz članaka 21. i članka 28. ovog Zakona.

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 121.

(1) Vatrogasne zajednice županija i Grada Zagreba, vatrogasne zajednice jedinica lokalne samouprave te dobrovoljna vatrogasna društva koja su registrirana kao udruge, sukladno odredbama Zakona o udrugama („Narodne novine“ broj 74/2014, 70/2017), dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovog Zakona u roku 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Javne vatrogasne postrojbe koje su registrirane kao ustanove, sukladno odredbama Zakona o ustanovama („Narodne novine“ broj 76/1993, 29/1997, 47/1999, 35/2008), dužne su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovog Zakona u roku 6 mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Vatrogasne organizacije iz stavka 1. i 2. ovog članka nakon izvršenog usklađivanja svojeg poslovanja s odredbama ovog Zakona, zadržavaju pravni slijed i kontinuitet nad svim nekretninama, pokretninama i dokumentacijom koje su posjedovale i imale u svom vlasništvu ili na korištenju prije donošenja ovog Zakona.

(4) Zapovjednici javnih vatrogasnih postrojbi i njihovi zamjenici koji su imenovani na temelju javnog natječaja sukladno odredbama Zakona o ustanovama („Narodne novine“ broj 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08) nastavljaju s radom do isteka mandata na koji su imenovani.

Članak 122.

(1) Sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti javnih vatrogasnih postrojbi općina, gradova i Grada Zagreba osiguravaju se u proračunima jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba.

(2) U proračunu Republike Hrvatske osiguravaju se nedostajuća sredstva u proračunima jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba za financiranje decentraliziranih funkcija javnih vatrogasnih postrojbi, do iznosa bilančnih prava utvrđenih odlukom iz stavka 4. ovog članka.

(3) Decentralizirano financiranje rashoda za zaposlene te materijalne i financijske rashode javnih vatrogasnih postrojbi u jedinicama lokalne samouprave i u Gradu Zagrebu su:

- rashodi za zaposlene u javnim vatrogasnim postrojbama

- materijalni rashodi za javne vatrogasne postrojbe

- financijski rashodi za javne vatrogasne postrojbe.

(4) Vlada Republike Hrvatske za svaku proračunsku godinu, a na prijedlog Hrvatske vatrogasne zajednice, donosi odluku o minimalnim financijskim standardima, kriterijima i mjerilima za financiranje rashoda iz stavka 3. ovog članka.

(5) Odluku iz stavka 4. ovog članka, Vlada Republike Hrvatske donosi sukladno pozitivnim propisima.

Članak 123.

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona, Hrvatska vatrogasna zajednica, središnji državni ured preuzima od Hrvatske vatrogasne zajednice osnovane Zakonom o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 58/93 i 87/96), koja je nastavila s radom sukladno Zakonu o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 6/99, 117/01, 36/02, 96/03, 174/04, 38/09 i 80/10) prava i obveze, poslove, zatečene zaposlenike i državne službenike, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, pokretnine, pokretnine i nekretnine dobivene na korištenje, a u vlasništvu Republike Hrvatske i drugih pravnih osoba te osigurana financijska sredstva.

(2) Danom stupanja na snagu ovog Zakona, Hrvatska vatrogasna zajednica, središnji državni ured preuzima od Ministarstva unutarnjih poslova inspekcijske poslove u području vatrogastva te državne službenike koji su danom stupanja na snagu ovog Zakona zatečeni na obavljanju inspekcijskih poslova.

(3) Danom stupanja na snagu ovog Zakona zaposlenici Hrvatske vatrogasne zajednice osnovane Zakonom o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 58/93 i 87/96), koja je nastavila s radom sukladno Zakonu o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 6/99, 117/01, 36/02, 96/03, 174/04, 38/09 i 80/10) postaju državni službenici i namještenici Hrvatske vatrogasnoj zajednice, središnjeg državnog ureda. Preuzeti državni službenici sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“ broj 116/18) nastavljaju s radom kao državni službenici Hrvatske vatrogasne zajednice, središnjeg državnog ureda.

(4) Preuzeti državni službenici sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“ broj 116/18) raspoređeni na radna mjesta u sektoru učilište vatrogastva, zaštite i spašavanja i službe vatrogasne škole nastavljaju s radom kao državni službenici Hrvatske vatrogasne zajednice, središnjeg državnog ureda do donošenja uredbe iz članka 10. ovog Zakona.

(5) Državni službenici i namještenici te zaposlenici i stavka 1. i 2. ovoga članka koji su danom stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni u obavljanju poslova vatrogastva, općih, financijskih, administrativnih, pravnih i drugih poslove u Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici i inspekcijskih poslova u području vatrogastva, nastavljaju obavljati poslove na kojima su zatečeni, primati plaću i druga prava prema dosadašnjim rješenjima, ugovorima o radu i kolektivnom ugovoru do donošenja rješenja o rasporedu na radno mjesto sukladno pravilniku o unutarnjem redu Hrvatske vatrogasne zajednice, središnjeg državnog ureda.

(6) Državni službenici i namještenici iz stavka 4. ovog članka koji su danom stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni u obavljanju poslova vatrogastva, općih, financijskih, administrativnih, pravnih i drugih poslove u Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici nastavljaju obavljati poslove na kojima su zatečeni, primati plaću i druga prava prema dosadašnjim rješenjima do sklapanja ugovora o radu sukladno pravilniku o radu Državne vatrogasne škole.

(7) Danom stupanja na snagu ovog Zakona građevine i dijelovi građevine s odgovarajućim suvlasničkim dijelom zemljišta na kojem su izgrađene te oprema i sredstva, koja su u vlasništvu Republike Hrvatske, a koristili su ih djelatnici i službe iz stavka 1. i 2. ovog članka, prenose se bez naknade na korištenje Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici, središnjem državnom uredu i županijskim vatrogasnim zajednicama.

Članak 124.

-

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona Hrvatska vatrogasna zajednica, osnovana Zakonom o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 58/93 i 87/96), koja je nastavila s radom sukladno Zakonu o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 6/99, 117/01, 36/02, 96/03, 174/04, 38/09 i 80/10), prestaje s radom.

(2) Predsjednik Hrvatske vatrogasne zajednice iz stavka 1. ovog članka podnijet će zahtjev za upis prestanka postojanja udruge u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(3) Danom upisa prestanka postojanja Hrvatske vatrogasne zajednice prestaje mandat predsjednika, zamjenika predsjednika, načelnika i zamjenika načelnika Hrvatske vatrogasne zajednice.

Članak 125.

Nacionalni odbor za preventivnu zaštitu i gašenje požara, osnovan Zakonom o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 58/93 i 87/96), nastavlja s radom do imenovanja Nacionalnog odbora za preventivnu zaštitu i gašenje požara sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 126.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona, postojeće državne intervencijske vatrogasne postrojbe prelaze u nadležnost Hrvatske vatrogasne zajednice, središnjeg državnog ureda.

Članak 127.

(1) Državna vatrogasna škola osnovana ovim Zakonom preuzet će poslove Vatrogasne škole – ustanove za obrazovanje odraslih osnovane Odlukom o osnivanju Predsjedništva Hrvatske vatrogasne zajednice KLASA: 602-01/10-01/01, URBROJ: 36302/02-10-5 od 11. ožujka 2010. godine.

(2) Obrazovne ustanove koje danom stupanja na snagu ovog Zakona obavljaju školovanje vatrogasaca, dužne su u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona završiti poslovanje na programima obrazovanja vatrogasaca i vatrogasnih tehničara.

(3) Ravnatelj Vatrogasne škole – ustanove za obrazovanje odraslih podnijet će prijavu za upis brisanja Vatrogasne škole – ustanove za obrazovanje odraslih iz sudskog registra u roku od tri mjeseca od početka rada Državne vatrogasne škole.

Članak 128.

Pravne osobe koje imaju obvezu zapošljavanja profesionalnih vatrogasaca uskladit će radnopravni status vatrogasaca u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 129.

(1) Podzakonski propisi doneseni na temelju Zakon o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 106/99, 117/01, 36/02, 96/03, 139/04 – pročišćeni tekst, 174/04, 38/09 i 80/10) ostaju na snazi do stupanja na snagu podzakonskih propisa donesenih na temelju odredaba ovog Zakona.

(2) Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 106/99, 117/01, 36/02, 96/03, 139/04 – pročišćeni tekst, 174/04, 38/09 i 80/10) osim članka 25. tog Zakona koji prestaje važiti danom stupanja na snagu uredbe iz članka 57. stavka 4. ovog Zakona.

(3) Do stupanja na snagu uredbe iz članka 116. stavka 4. ovog Zakona, primjenjivat će se članak 122. ovog Zakona.

Članak 130.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2020.

OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Opća odredba koja označava što se ovim Zakonom uređuje; sustav vatrogastva u Republici Hrvatskoj, vatrogasna djelatnost, ustrojstvo, područje obavljanja vatrogasne djelatnosti te područje isključeno od primjene odredaba Zakona o vatrogastvu obzirom da se na isto primjenjuju posebni propisi.

Uz članak 2.

Ovim člankom definirani su pojmovi koji se koriste u Zakonu.

Uz članak 3.

Ovim člankom u svrhu njegovanja tradicije vatrogastva utvrđena je stalna manifestacija pod nazivom „Dan vatrogastva“ koja se obilježava 4. svibnja a u cilju promicanja vatrogastva i zaštite od požara, ustanovljuje se stalna tradicionalna manifestacija pod nazivom „Mjesec zaštite od požara“ koja se provodi tijekom mjeseca svibnja.

Uz članak 4.

Ovim člankom se utvrđuje Hrvatska vatrogasna zajednica kao središnji državni ured za vatrogastvo kojim upravlja glavni vatrogasni zapovjednik te je određen djelokrug i nadležnost iste.

Pod nadležnošću Hrvatske vatrogasne zajednice su vatrogasne zajednice županija i Vatrogasna zajednica Grada Zagreba obzirom na svim razinama postoji suradnja prilikom vatrogasnih intervencija, dok se pod organizacijski smisao misli na suradnju i organiziranje vatrogasnih natjecanja obzirom postoji dugogodišnja tradicija vatrogasnih natjecanja. Organiziraju se natjecanja na najvišoj razini te je do sad vatrogasna reprezentacija sudjelovala i na vatrogasnim olimpijadama, Također izražena je i suradnja sa CTIF-om.

Uz članak 5.

Ovim člankom utvrđuju se prava, obveze, ovlasti i odgovornost glavnog vatrogasnog zapovjednika koji ima položaj državnog tajnika te kojeg imenuje Vlada Republike Hrvatske na razdoblje od 5 godina uz suglasnost Predsjedništva Hrvatske vatrogasne zajednice. Predviđeno je imenovanje na razdoblje od 5 godina zbog posebnosti vatrogasnog sustava. Utvrđuje se da će Vlada Republike Hrvatske uredbom o unutarnjem ustrojstvu Hrvatske vatrogasne zajednice utvrditi posebne položaje na koje se raspoređuju državni službenici zaduženi za zračne snage, školovanje, logistiku, operativu, priobalje i kontinent. Razlog imenovanja na mandat od 5 godina se predlaže zbog promjena u izvršnoj vlasti nakon izbora koji se ciklički ponavljaju svakih 4 godine, pa da tako važan sustav zaštite od požara kao što je vatrogastvo, a pogotovo u ljetnim mjesecima, ne bude bez glavnog vatrogasnog zapovjednika već da mu mandat traje barem 1 godinu duže od mandata Vlade Republike Hrvatske, a nakon toga Vlada ima mogućnost imenovanja novog glavnog vatrogasnog zapovjednika ako ocijeni da je to potrebno.

Uz članak 6.

Ovim člankom utvrđuje se Predsjedništvo Hrvatske vatrogasne zajednice kao kolegijalno savjetodavno tijelo koje ima predsjednika te čiji su članovi predsjednici županijskih vatrogasnih zajednica i predsjednik Vatrogasne zajednice Grada Zagreba te ovlasti istog. Propisuje se način uređivanja rada predsjedništva Hrvatske vatrogasne zajednice, njihove obveze odnosno davanje mišljenja glavnom vatrogasnom zapovjedniku na određene akte koje donosi ili predlaže.

Uz članak 7.

Ovim člankom utvrđuje se vatrogasni stožer Hrvatske vatrogasne zajednice, sastav istog te djelokrug poslova.

Uz članak 8.

Ovim člankom utvrđuje se vatrogasno zapovjedništvo Hrvatske vatrogasne zajednice, sastav istog te djelokrug poslova.

Uz članak 9.

Ovim člankom propisuje se obveza vođenja elektroničke evidencije vatrogasnih snaga i vatrogasne tehnike od strane Hrvatske vatrogasne zajednice, obveze vatrogasnih organizacija, profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca, a u vezi s evidencijom.

Evidencija o vatrogasnim postrojbama, profesionalnim i dobrovoljnim vatrogascima te o vatrogasnoj tehnici neophodna je za planiranje te korištenje svih resursa unutar vatrogastva kod velikih vatrogasnih intervencija ili kod pružanja pomoći drugim državama a kojima zapovijeda glavni vatrogasni zapovjednik.

Uz članak 10.

Ovim člankom se utvrđuje osnivanje Državne vatrogasne škole koju osniva Vlada RH uredbom kao javnu ustanovu te tijelo upravljanja i sastav istog.

Uz članak 11.

Ovim člankom se utvrđuje koje oblike obrazovanja u sustavu vatrogastva provodi Državna vatrogasna škola, način provedbe tog obrazovanja, tko donosi program ovog obrazovanja, a tko ga predlaže te čiju suglasnost program prethodno mora dobiti.

Uz članak 12.

Ovim člankom se utvrđuje tko izrađuje programe neformalnog obrazovanja te tko iste provodi. Također se ovim člankom ovlašćuju vatrogasne organizacije na provođenje programa neformalnog obrazovanja. Propisan je i nadzor nad provođenjem programa neformalnog obrazovanja.

Uz članak 13.

Ovim člankom se propisuju opći propisi sukladno kojima će se provoditi obrazovanje, a u skladu s potrebama sustava vatrogastva.

Uz članak 14.

Ovim člankom propisuje se tko je može izvoditi programe obrazovanja za sustav vatrogastva.

Uz članak 15.

Ovim člankom osniva se Muzej Hrvatskog vatrogastva kao ustrojstvena jedinica Hrvatske vatrogasne zajednice.

Muzej hrvatskog vatrogastva prikuplja, čuva, istražuje te stručno i znanstveno obrađuje predmete i dokumente o povijesnom razvoju vatrogastva, a posebno na području Republike Hrvatske; trajno zaštićuje muzejsku građu i dokumentaciju; stalnim postavom i povremenim izložbama predstavlja muzejsku građu stručnoj i najširoj javnosti; organizira tribine, predavanja i multimedijske prezentacije za najširu javnost s ciljem neposrednog upoznavanja građana sa svim aspektima vatrogasnog rada te promicanje samozaštitne kulture s posebnim naglaskom na edukativnu ulogu kod mlađih naraštaja; sa svojim priložima sudjeluje u muzejskoj publicistici i dokumentaristici te razvija domaću i inozemnu suradnju sa srodnim institucijama čime afirmira ulogu vatrogastva u suvremenom hrvatskom društvu.

Uz članak 16.

Ovim člankom ustrojava se Nacionalni odbor za preventivnu zaštitu i gašenje požara te se propisuje njegov djelokrug, sastav te način rada.

Uz članak 17.

Ovim člankom propisuje se način osnivanja vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba, osnivač iste, pravni oblik, nadležnost, članice te ustrojstvo.

Uz članak 18.

Ovim člankom određuje se Skupština kao najviše tijelo upravljanja, nadležnost i način rada iste te biranje članova.

Uz članak 19.

Ovim člankom propisuje se imenovanje županijskog vatrogasnog zapovjednika, vatrogasnog zapovjednika Grada Zagreba, položaj, prava i obveze te uvjeti za razrješenje istog. Propisan je sastav zapovjedništva vatrogasnih zajednica županija te Grada Zagreba.

Uz članak 20.

Ovim člankom određen je položaj predsjednika vatrogasne zajednice županije, odnosno Grada Zagreba te ovlasti predsjedništva vatrogasne zajednice županije, odnosno upravnog odbora Vatrogasne zajednice Grada Zagreba kao i način donošenja financijskog plana te ostalih akata.

Uz članak 21.

Ovim člankom se utvrđuje obveza osnivanja vatrogasnog operativnog centra vatrogasne zajednice županije i Grada Zagreba koji je operativno, komunikacijsko i koordinacijsko tijelo vatrogasnog zapovjedništva preko kojeg se vode vatrogasne intervencije, pruža pomoć u tehnici i ljudstvu, obavljaju pripreme za vatrogasne intervencije na području županije te obavlja i druge poslove koji su utvrđeni Zakonom. Prilikom obavljanja poslova koristi određene komunikacijske kanale i opremu te je propisana obveza pohranjivanja svih komunikacija iz ovog centra prema vatrogasnim postrojbama i vatrogascima.

Potreba za osnivanje vatrogasnog operativnog centra na razini županije, Grada Zagreba proizlazi iz dosadašnje prakse u kojoj postoje više ovakvih i sličnih centara na razini lokalne samouprave, pa tako pojedine veće javne vatrogasne postrojbe imaju svoje vatrogasne centre, u nekim JLS se koristi se centar 112, neke županije imaju jedinstveni centar u javnoj vatrogasnoj postrojbama za županiju i JLS. Ovim se želi urediti ovo područje da nema preklapanja te da se točno zna tko je odgovoran za preuzetu informaciju o potrebi za vatrogasnom intervencijom i tko je poslan na vatrogasnu intervenciju, a ujedno se smanjuje broj osoba koje moraju 24 sata dežurati na sustavima komunikacija i na prijemu informacije o događaju jer će to na razini županije obavljati samo jedan centar. Pored navedenog ustrojavanjem županijskog vatrogasnog operativnog centra lakše će se obavljati koordinacija kod dislokacija vatrogasnih snaga na području drugih županija odnosno na razini države, a također i na razini županije pa neće se događati da pojedina vatrogasna postrojba jedne JLS ne izlazi na događaj na područje druge JLS nego će morati izaći, riješiti događaj i nakon tog potraživati naknadu za vatrogasnu intervenciju na području druge JLS od te JLS.

Uz članak 22.

Ovim člankom propisuje se način pribavljanja i raspolaganja imovinom te ostvarenom dobiti vatrogasne zajednice županije odnosno Grada Zagreba, ograničenja u raspolaganju imovinom te odgovornosti i suodgovornost osnivača za ostvarene obveze.

Uz članak 23.

Ovim člankom propisuje se osnivanje vatrogasnih zajednica lokalne samouprave, osnivači istih, te pravni oblik. Propisuje se da je vatrogasna zajednica JLS nadležno tijelo za vatrogastvo, način osnivanja vatrogasne zajednice JLS kao neprofitne pravne osobe s ovlastima u JLS gdje postoji dvije ili više članica vatrogasne zajednice. Nadalje se utvrđuje osnivanje vatrogasne zajednice područja kada na području JLS ima samo jedna članica ili kada dvije ili više JLS žele osnovati zajedničku vatrogasnu zajednicu za pokrivanje područja tih JLS uz suglasnost županijskog vatrogasnog zapovjednika. Za područje otoka zbog njegove specifičnosti u gašenju požara na otoku, se utvrđuje osnivanje jedne vatrogasne zajednice kao pravne osobe koja je nadležno javno tijelo za vatrogastvo na području otoka. U slučajevima gdje je osnovana javna vatrogasna postrojba za pokrivanje više JLS tamo se za te JLS osniva zajednička vatrogasna zajednica područja

Uz članak 24.

Ovim člankom propisuje se nadležnost i ustrojstvo vatrogasnih zajednica lokalne samouprave.

Uz članka 25.

Ovim člankom određuje se Skupština kao najviše tijelo upravljanja vatrogasnom zajednicom grada, područja odnosno općine e se utvrđuje da će se nadležnost i način rada iste te biranje članova popisati statutom.

Uz članak 26.

Ovim člankom propisuje se imenovanje gradskog, općinskog, odnosno područnog vatrogasnog zapovjednika, položaj, prava i obveze, uvjeti za razrješenje istog i nadležnost. Propisan je sastav zapovjedništva vatrogasne zajednice općine, grada, odnosno područja.

Uz članak 27.

Ovim člankom određen je položaj predsjednika vatrogasne zajednice općine, grada, odnosno područja te ovlasti predsjedništva vatrogasne zajednice općine, grada, odnosno područja.

Uz članak 28.

Ovim člankom se utvrđuje mogućnost da se, ovisno o potrebama, ustroji vatrogasni operativni centar samostalno ili u okviru javne vatrogasne postrojbe koji je operativno, komunikacijsko i koordinacijsko tijelo gradskog ili općinskog odnosno područnog vatrogasnog zapovjednika. Popisana je obveza i rok pohranjivanja komunikacije.

Uz članak 29.

Ovim člankom uređuje se način pribavljanja i raspolaganja imovinom te ostvarenom dobiti vatrogasne zajednice jedinice lokalne samouprave, ograničenja u raspolaganju imovinom te odgovornosti i suodgovornost osnivača za ostvarene obveze.

Uz članak 30.

Ovim člankom utvrđene su vatrogasne postrojbe koje neposredno obavljaju vatrogasnu djelatnost te vatrogasne postrojbe koje vatrogasnu djelatnost obavljaju korištenjem ovlasti utvrđenih Zakonom i vatrogasne postrojbe koje vatrogasnu djelatnost obavljaju samo na objektima i prostoru osnivača, a po zapovijedi glavnog ili županijskog vatrogasnog zapovjednika ili vatrogasnog zapovjednika Grada Zagreba vatrogasnu djelatnost obavljaju u skladu s ovlastima propisanim ovim Zakonom.

Profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu koje su osnovane za intervencije na autocestama i tunelima u dosadašnjem zakonskom rješenju nisu imale javne ovlasti za obavljanje intervencije na prometnim sredstvima koji su u vlasništvu drugih pravnih ili fizičkih osoba te se to trebalo urediti ovim člankom stavkom 4. Ova problematika se mora urediti jer vatrogasci koji interveniraju na vozila pravnih i fizičkih osoba koja su imala prometnu nesreću ili požar moraju primijeniti javne ovlasti kako bi mogli intervenirati na imovinu građana te da zbog eventualnog uništenja ili oštećenja imovine ne bi imali tužbi pojedinaca i pravnih osoba čime bi ugrozili sebe i pravnu osobu u kojoj su zaposleni.

Uz članak 31.

Ovim člankom propisuje se osnivanje javne vatrogasne postrojbe kao javno tijelo za vatrogastvo koja je neprofitna pravna osoba, a koju osniva jedinica lokalne samouprave te nadležnost iste i davanje suglasnosti za osnivanje od strane glavnog vatrogasnog zapovjednika. Također je omogućeno da dvije ili više jedinica lokalne samouprave mogu za svoje potrebe osnovati javnu vatrogasnu postrojbu ako zadovoljava propisane uvjete za obavljanje vatrogasne intervencije što se utvrđuje vatrogasnim planom općine, odnosno grada, odnosno područja te zajedničkom procjenom ugroženosti od požara.

Da bi se osnovala javna vatrogasna postrojba suglasnost daje glavni vatrogasni zapovjednik ako su osigurana financijska sredstva i vatrogasna tehnika s prostorom za smještaj i za rad javne vatrogasne postrojbe od strane osnivača s predviđenim brojem profesionalnih vatrogasaca prema izrađenoj procjeni ugroženosti. Kod osnivanja nove javne vatrogasne postrojbe osnivač imenuje privremenog zapovjednika koji će obaviti sve pripreme za početak rada javne vatrogasne postrojbe, a dozvoljeno je da te poslove obavi i sam osnivač ako tako procjeni da je bolje i svrsishodnije.

Nadalje je utvrđeno kada javna vatrogasna postrojba postaje pravni subjekt, da je nadležno javno tijelo za provedbu vatrogasne djelatnosti na području osnivača s pripadajućim javnim ovlastima, te kako mora izgledati i što mora sadržavati naziv javne vatrogasne postrojbe te gdje mora biti istaknut.

Uz članak 32.

Ovim člankom propisano je da vatrogasno vijeće upravlja javnom vatrogasnom postrojbom te se propisuje unutarnje ustrojstvo i upravljanje javnom vatrogasnom postrojbom, sastav upravljačkog tijela te način rada i odlučivanja istog.

Uz članak 33.

Ovim člankom propisuju se prava i obveza zapovjednika javne vatrogasne postrojbe, ograničenja zapovjednika u poslovanju javne vatrogasne postrojbe, mogućnost davanja punomoći drugim osobama za zastupanje u okviru njegovih ovlasti te da ima zamjenika koji ga zamjenjuje u njegovom odsustvu.

Uz članak 34.

Ovim člankom propisuju se uvjeti za imenovanje zapovjednika javne vatrogasne postrojbe i njegovog zamjenika, tko daje prethodnu suglasnost na njegovo imenovanje, tko imenuje zapovjednika na mandat od 5 godina, povlačenje suglasnosti koja je dana na imenovanje te razrješenje. Također, propisuje se ovlast glavnom vatrogasnom zapovjedniku da pravilnikom propiše postupak izbora zapovjednika javne vatrogasne postrojbe i njegovog zamjenika.

Uz članak 35.

Ovim člankom propisana je mogućnost ustrojavanja stručne službe javne vatrogasne postrojbe u svrhu obavljanja stručnih i administrativnih poslova te propisi koji se primjenjuju na zaposlenike iste. Postrojbama koje imaju potrebe zbog svoje veličine i broja zaposlenih organizirati stručnu službu za obavljanje stručnih i administrativnih poslova (financije, održavanje, kadrovi, pravni poslovi i sl.), na zaposlene u stručnim službama se primjenjuju opći propisi o radu.

Uz članak 36.

Ovim člankom se propisuje da je dobrovoljno vatrogasno društvo s pripadajućom postrojbom tijelo nadležno za vatrogastvo, da se dobrovoljna društva osnivaju, djeluju i prestaju s djelovanjem sukladno odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje udruga, da su ista odgovorna za provedbu vatrogasne djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave sukladno vatrogasnom planu općine, odnosno grada te su propisana prava, obveze i odgovornosti i unutarnje ustrojstvo dobrovoljnih vatrogasnih društava.

Uz članak 37.

Ovim člankom određuje se skupština kao najviše tijelo upravljanja, nadležnost i način rada iste te biranje članova.

Uz članak 38.

Ovim člankom utvrđena je vatrogasna postrojba koja djeluje unutar dobrovoljnog vatrogasnog društva kao operativna snaga za obavljanje vatrogasne djelatnosti na području koje joj je dodijeljeno na temelju vatrogasnog plana, a koja može biti središnja vatrogasna postrojba i vatrogasna postrojba. Propisano je područje djelovanja i područje odgovornosti vatrogasne postrojbe te mogućnost korištenja javne ovlasti. Propisano je zapovijedanje vatrogasnom postrojbom te način rada i nadležnost tijela dobrovoljnih društava. Također, daje se ovlast glavnom vatrogasnom zapovjedniku da donese pravilnik kojim će utvrditi kriterije za određivanje područja odgovornosti i područja djelovanja postrojbi dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Uz članak 39.

Ovim člankom propisana su prava, obveze i odgovornosti zapovjednika dobrovoljnog vatrogasnog društva. Nadalje, propisani su uvjeti za imenovanje, tko daje prethodnu suglasnost na njegovo imenovanje, tko imenuje zapovjednika, povlačenje suglasnosti koja je dana na imenovanje te razrješenje. Nadalje, propisano je zapovjedništvo kao strukovno tijelo kojim rukovodi zapovjednik dobrovoljnog vatrogasnog društva, a u njegovoj odsutnosti njegov zamjenik ili pomoćnici. Također, propisuju se članovi zapovjedništva te ovlasti zapovjedništva i zapovjednika.

Uz članak 40.

Ovim člankom utvrđuje se da predsjednik dobrovoljnog vatrogasnog društva predstavlja i zastupa dobrovoljno vatrogasno društvo, da skrbi o razvoju i promidžbi vatrogastva na području djelovanja te da je predsjednik skupštine i predsjednik upravnog odbora. Propisuje se način izbora, ovlasti i odgovornosti predsjednika te članova upravnog odbora i nadležnost upravnog odbora.

Uz članak 41.

Ovim člankom pripisani su uvjeti za obavljanje poslova dobrovoljnog vatrogasca, uvjeti zdravstvene sposobnosti e da poslove sezonskog vatrogasca može obavljati osoba koja ispunjava uvjete za poslove profesionalnog vatrogasca. Propisana je ovlast glavnom vatrogasnom zapovjedniku da pravilnikom propiše način i uvjete za temeljno osposobljavanje dobrovoljnih vatrogasaca.

Uz članak 42.

Ovim člankom je dana mogućnost da dobrovoljna vatrogasna društva obavljaju gospodarske, ugostiteljske i društvene djelatnosti sukladno odredbama posebnih propisa, ako se time ne umanjuje intervencijska spremnost vatrogasne postrojbe dobrovoljnoga vatrogasnog društva, a da za obavljanje navedenih djelatnosti nije nužno imati zaposlene osobe, da se ostvarena dobit obavljanjem navedenih djelatnosti upotrebljava isključivo za obavljanje i razvoj vatrogasne djelatnosti u skladu sa statutom dobrovoljnog vatrogasnog društva.

Uz članak 43.

Ovim člankom propisano je osnivanje profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu kao ustrojstvene jedinice unutar pravne osobe, koja ima zapovjednika i zamjenika vatrogasne postrojbe, a koju sačinjava određeni broj profesionalnih vatrogasca utvrđen prema posebnom propisu i/ili na temelju procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija izrađene sukladno posebnom propisu. Profesionalni vatrogasci vatrogasne postrojbe moraju biti zaposlenici pravne osobe koja osniva vatrogasnu postrojbju. Nadalje, pravne osoba razvrstane u prvu i drugu kategoriju ugroženosti od požara, čiji se objekti nalaze na području djelovanja javne vatrogasne postrojbe, mogu sklopiti ugovor o obavljanju vatrogasne djelatnosti s tom postrojbom po prethodno pribavljenoj suglasnosti glavnog vatrogasnog zapovjednika, pod uvjetom da ukupni kapacitet te javne vatrogasne postrojbe zadovoljavaju zbroj svih potrebnih kapaciteta, sukladno planu zaštite od požara jedinice lokalne samouprave za tu javnu vatrogasnu postrojbju i planu zaštite od požara svih korisnika usluga te postrojbe.

Utvrđena je i iznimka da pravne osobe koje su razvrstane u II kategoriju ugroženosti od požara koje svoju redovitu djelatnost obavljaju kontinuirano 24 sata za zaštitu javnih cesta i tunela, osnivaju profesionalnu vatrogasnu postrojbju u gospodarstvu kao ustrojstvenu jedinicu te pravne osobe koja ima zapovjednika postrojbe, a broj vatrogasaca u smjeni određuje se temeljem procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija izrađene sukladno posebnom propisu. Ova iznimka je nužna jer su tunelu duži od 1.000 m a kraći od 3.000 m razvrstani u IIb kategoriju ugroženosti a tuneli duži od 3.000 m u IIa kategoriju ugroženosti moraju imati 2 odnosno 3 dežurna profesionalna vatrogasca bez vatrogasnih vozila i opreme za gašenje požara u tunelima, što nije slučaj u stvarnosti već su zbog velike udaljenosti između pojedinih tunela koje pokrivaju organizirani kao profesionalna vatrogasna postrojbama sa zapovjednikom koji organizira i nadzire te rukovodi cjelokupnom postajom pa se ovom odredbom nastoji omogućiti bolja povezanost među pojedinim vatrogasnim postrojbama kako bi se operativnost i učinkovitost na intervenciji podigla što omogućava predloženi način organizacije

Također, propisuje se ovlast glavnom vatrogasnom zapovjedniku da pravilnikom propiše tehničke, kadrovske i druge uvjete za osnivanje profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu.

Uz članak 44.

Ovim člankom se utvrđuje obveza pravnih osoba koje imaju instaliran sustav za dojavu požara da informacije prosljeđuju u svoju vatrogasnu postrojbu ako je ona osnovana ili u javnu vatrogasnu postrojbu odnosno središnju postrojbu dobrovoljnog vatrogasnog društva na čijem su području odgovornosti ili u županijski vatrogasni operativni centar.

Potreba jasnog definiranja obveze prosljeđivanja informacija je posljedica činjenice da informacija o požaru u štíćenom objektu prosljeđuje prema mobitelu osobe zadužene za zaštitu od požara u toj pravnoj osobi koja nakon provjere opet poziva nadležnu vatrogasnu postrojbu da intervenira ili se informacija o požaru sa sustava za dojavu požara prosljeđuje u dežurni centar zaštitarske tvrtke koji šalju svoju ophodnju da provjeri stanje te ako tom prilikom utvrde požar opet zovu nadležnu vatrogasnu postrojbu. Propisuje se, također, da troškove takvog povezivanja snosi pravna osoba koja koristi sustava za dojavu požara te da se u slučaju lažne dojave povodom koje je intervenirala vatrogasna postrojba navedena intervencija naplaćuje od pravne osobe u skladu s cjenikom kojeg propisuje Hrvatska vatrogasna zajednica.

Uz članak 45.

Ovim člankom propisana je mogućnost osnivanja dobrovoljno vatrogasno društvo u gospodarstvu, gdje postoji potreba, te se propisuje odgovarajuća primjena odredbi ovog Zakona koje se odnose na dobrovoljna vatrogasna društva odnosno koje uređuju osnivanje i rad dobrovoljnog vatrogasnog društva u lokalnoj zajednici. Utvrđeno je tko daje poticaj za osnivanje te tko snosi troškove za rad tako osnovanog dobrovoljnog vatrogasnog društva u gospodarstvu.

Uz članak 46.

Ovim člankom je propisana mogućnost da se zbog pružanje pomoći u složenim intervencijama i intervencijama od posebnog značaja osniva vatrogasna postrojba vatrogasne zajednice županije ili vatrogasna postrojba Grada Zagreba, a koji će sačinjavati postojeće dobrovoljne vatrogasne postrojbe i javne vatrogasne postrojbe s područja županije, Grada Zagreba u kojoj se ista osniva. Nadalje, postrojba djeluje bez pravne osobnosti unutar županijske vatrogasne zajednice, odnosno vatrogasne zajednice Grada Zagreba.

Uz članak 47.

Ovim člankom je propisano da će Vlada Republike Hrvatske uredbom urediti način ostvarivanja prava na neovisni i besplatni sustav radio komunikacije u vatrogastvu bez kojeg se ne mogu voditi vatrogasne intervencije.

Uz članak 48.

Ovim člankom propisani su strateški dokumenti u sustavu vatrogastva te što se istima uređuje.

Uz članak 49.

Ovim člankom propisan je postupak donošenja vatrogasnog plana na državnoj razini te na lokalnim i područnim razinama, ovlaštenje za donošenje te potrebu davanja suglasnosti na predložen plan.

Uz članak 50.

Ovim člankom se propisuje sadržaj vatrogasnog plana Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne samouprave te što se njima određuje te se daje ovlast glavnom vatrogasnom zapovjedniku da pravilnikom propiše sadržaj i metodologiju izrade istih.

Uz članak 51.

Ovim člankom propisani su uvjeti za radno mjesto profesionalnog vatrogasca koji pored općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa mora ispunjavati i posebne uvjete koji su propisani ovim stavkom. Kao krajnja životna dob za profesionalnog vatrogasca je propisana 30 godina kao što je to slučaj za policijske službenike i za djelatne vojne osobe. Ova maksimalna dobna granica je propisana iz razloga što osoba s 30 i manje godina života može u profesionalnom vatrogastvu provesti 30 godina te na taj način uz staž uvećan za 3 mjeseca ostvariti pravo za prijevremenu starosnu mirovinu s 59 godina života (ako je starosna granica 65 godina života) ili 61 godinu života (ako je starosna granica 67 godina života). Kako je radno mjesto profesionalnog vatrogasca s posebnim uvjetima rada kod čega mora zadovoljiti posebnu razinu tjelesne i motoričke sposobnosti što nije moguće u životnoj dobi 60 i više godina.

Ako se dozvoli zapošljavanje profesionalnih vatrogasaca bez dobne granice s 40 i više godina života, takav vatrogasac ne može steći uvjete za prijevremenu starosnu mirovinu na način da se za 5 godina beneficiranog staža 15 za 12 mjeseci dobna starosna granica snižava za jednu godinu te će morati raditi do 65 odnosno 67 godine. Kako već s 55 godina života a kod nekih nešto kasnije, zbog starenja ljudskog organizma koji gubi pojedine funkcije (fizičku pripravnost, vid, sluh, visoki šećer, masnoća i sl.) neće moći dobiti liječničko uvjerenje da je zdrav i neće moći položiti fizički test, dakle treba dobiti prema Zakonu o radu osobno uvjetovani otkaz, isti će postati problem društva, nezadovoljan svojim statusom i bez posla na zavodu za zapošljavanje. U tako visokoj životnoj dobi se osobe teško zapošljavaju, pa ostaju na zavodu za zapošljavanje do mirovine, te odlaze u bitno smanjenu mirovinu pa opet postaju društveni problem.

Iz naprijed iznesenih razloga treba jasno propisati da starosna dob prilikom zapošljavanja profesionalnog vatrogasca za koji je utvrđen beneficirani radni staž ne može prijeći više od 30 godina.

Nadalje, utvrđeno je postupanje kada se na natječaj ne jave profesionalni vatrogasci sa odgovarajućom naobrazbom da se može uzeti onaj koji ima minimalno srednju školsku spremu na mjesto vatrogasca vježbenika koji ne može obavljati opasne poslove u vatrogastvu jer za to nije osposobljen, propisana je i prednost pri zapošljavanju profesionalnog vatrogasca ali pod ostalim istim uvjetima a odnosi se na one koji su već dobrovoljni vatrogasci. Također, propisani su posebni uvjeti koje zapovjednici i zamjenici zapovjednika moraju ispunjavati.

Uz članak 52.

Ovim člankom propisana je nadležnost za provođenje stručnog ispita za vatrogasce s posebnim ovlastima i odgovornostima te izdavanje uvjerenja o položenom stručnom ispitu kao i rok na koji se izdaje.

Uz članka 53.

Ovim člankom je utvrđeno tko utvrđuje posebnu zdravstvenu sposobnost osobe koja se prima u vatrogastvo (profesionalno i dobrovoljno), tko utvrđuje posebnu razinu tjelesne i motoričke sposobnosti osobe koja se prima u vatrogastvo (profesionalno i dobrovoljno), da se pravilnikom od strane nadležnog ministra za zdravstvo utvrđuje sastav i način rada zdravstvene komisije, odnosno da pravilnikom glavni vatrogasni zapovjednik utvrđuje uvjete koje moraju zadovoljiti osobe za provjeru razine tjelesne i motoričke sposobnosti, sastav i način rada stručnog povjerenstva za provjeru tjelesne i motoričke sposobnosti te ostala pitanja vezana uz ovu provjeru.

Pored navedenog, ovim člankom je utvrđeno donošenje pravilnika od strane glavnog vatrogasnog zapovjednika, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstva, kojim se definiraju mjerila za utvrđivanje posebne psihičke i tjelesne zdravstvene sposobnosti te propisanu razinu tjelesne i motoričke sposobnosti za osobu koja se prima u vatrogastvo te rokove u kojima se navedene sposobnosti moraju provjeriti.

Uz članak 54.

Ovim člankom utvrđuje se da je profesionalni vatrogasac dužan u obavljanju vatrogasne djelatnosti raditi po posebnom rasporedu rada koji određuje nadležni zapovjednik a koji uključuje: rad u smjenama, rad u turnusu, rad subotama, nedjeljama, praznicima i drugim neradnim danima, prekovremeni rad, rad noću, pripravnost za rad i rad organiziran na drugačiji način, da u cilju održavanja operativne pripravnosti vatrogasaca i vatrogasne tehnike na visokoj razini te gašenja požara, spašavanja ljudi i imovine, dužina trajanja rada profesionalnih vatrogasaca može biti duža od osam sati u razdoblju od dvadeset četiri sata u kojem radi noću, te je utvrđeno pravo na novčanu naknadu ili slobodne dane sukladno općim propisima o radu i kolektivnim ugovorom ako ovim Zakonom nije drugačije uređeno.

Nadalje, definirane su obveze poslodavca da je pri organizaciji noćnog rada i rada u smjeni dužan osigurati profesionalnim vatrogascima dnevni odmor u neprekidnom trajanju od minimalno dvanaest sati, da je pri organizaciji noćnog rada ili rada u smjeni dužan voditi osobitu brigu o organizaciji rada prilagođenoj profesionalnom vatrogascu te o sigurnosnim i zdravstvenim uvjetima u skladu s naravi posla koji se obavlja noću i u smjeni, da je dužan profesionalnim vatrogascima osigurati sigurnost i zdravstvenu zaštitu u skladu s naravi posla koji se obavlja, kao i sredstva zaštite i prevencije koje odgovaraju i primjenjuju se na sve profesionalne vatrogasce te su dostupne u svako doba, da se kod organizacije rada u smjenama koje uključuju i noćni rad, mora osigurati izmjena smjena tako da profesionalni vatrogasac u noćnoj smjeni radi uzastopce najduže jedan tjedan, da organizira smjenski rad odnosnom rad u turnusu na način da se osigura operativna spremnost vatrogasne postrojbe u redovnom smjenskom radom te da se ne ostvaruju prekovremeni sati u redovnom smjenskom radu ili radu u turnusima za što je utvrđen dodatak na plaću u članku 81. stavku 1. ovog Zakona, dok ostala prava i obveze utvrđene propisima o radu primjenjuju se i na profesionalne vatrogasce.

Stavkom 8. ovog članka isključene su od primjene odredbe Zakona o radu koje uređuju pitanje prekovremenog rada, uključujući prekršajno pravne sankcije e se ne primjenjuju se na prekovremeni rad profesionalnih vatrogasaca, koji nastaje zbog obavljanja vatrogasne intervencije i to iz razloga što se neke vatrogasne intervencije obavljaju po nekoliko dana (posebno na Jadranu) kada nije moguće poštivati odredbe Zakona o radu jer su zahtjevi da vatrogasac na takvoj intervenciji radi neprekinuto s manjim stankama za odmor i prehranu.

Stavkom 10. utvrđene su ovlasti glavnog vatrogasnog zapovjednika i županijskog i vatrogasnog zapovjednika da u slučaju pripravnosti zbog mogućeg nastupanja katastrofe ili u slučaju proglašenja katastrofe poduzima mjere i aktivnosti koje zahtijevaju organizaciju drugačijeg rasporeda rada i radnog vremena i mjesta rada službenika i namještenika Hrvatske

vatrogasne zajednice, te je ovlašten narediti prekovremeni rad profesionalnim vatrogascima zaposlenima u javnim vatrogasnim postrojbama i dobrovoljnim vatrogasnim društvima. Stavkom 11. utvrđena je iznimka od primjene općih propisa o radu u slučaju velike nesreće i katastrofe, na službenike i namještenike Hrvatske vatrogasne zajednice, vatrogasnih zajednica županija/Grada Zagreba, vatrogasnih zajednica općina, gradova i područja, te profesionalnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava iz razloga što u takvim uvjetima nije moguća primjena općih propisa o radu jer opći propis o radu reguliraju kontroliranu radnu sredinu i radne uvjete dok u navedenim slučajevima to nije moguće.

Uz članak 55.

Ovim člankom se utvrđuje prestanak radnog odnosa odnosno službe profesionalnog vatrogasca i razlozi kada po sili zakona profesionalnom vatrogascu prestaje radni odnos te iznimka kada vatrogascu neće prestati radni odnos po sili zakona iako je pravomoćno kažnjen za kazneno djelo koje predstavlja prepreka za zasnivanje radnog odnosa profesionalnog vatrogasca.

Uz članak 56.

Ovim člankom utvrđuje se da se odredbe ovog Zakona koje reguliraju specifičnost radno-pravnog položaja operativnih vatrogasaca primjenjuju i na vatrogasce početnike te na osobe koje se obrazuju u sustavu vatrogastva, ako su zaposlene kao profesionalni vatrogasci te sezonski vatrogasci, te da se na ostala pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju opći propisi o radu odnosno kolektivni ugovor sklopljenim u skladu s općim propisima o radu.

Uz članak 57.

Ovom odredbom se utvrđuje radni staž s povećanim trajanjem za vatrogasca raspoređenog na radno mjesto s otežanim uvjetima rada te se staž osiguranja računa u povećanom trajanju tako da se svakih 12 mjeseci stvarno provedenih u obavljanju vatrogasnih poslova računa kao 15 mjeseci staža osiguranja. Nadalje definirano je što su to otežani uvjeti rada.

Uz članak 58.

Ovom odredbom utvrđena je obveza profesionalnog vatrogasca da u svrhu provjere njegove posebne zdravstvene sposobnosti, pristupi sistematskom kontrolnom zdravstvenom pregledu, a na obrazloženi prijedlog liječnika primarne zdravstvene zaštite ili nadređenog rukovoditelja i izvanrednom kontrolnom zdravstvenom i tjelesnom pregledu. Ukoliko se odlukom zdravstvene komisije vatrogasac proglasi nesposobnim za obavljanje poslova vatrogasca zbog oboljenja ili ozljede koja je nastupila u obavljanju vatrogasnih poslova ili povodom obavljanja vatrogasnih poslova, zadržava plaću u visini prosječne neto mjesečne plaće isplaćene u posljednja 3 mjeseca prije nastupa nesposobnosti za rad i druga prava iz radno-pravnog odnosa, i to od dana donošenja odluke o nesposobnosti do dana izvršnosti rješenja nadležne službe koja odlučuje o pravu na mirovinu. Nadalje ovim člankom su propisana prava profesionalnog vatrogasca kod stjecanja prava na invalidsku, prijevremenu starosnu i starosnu mirovinu glede otpremnine i visine otpremnine.

Ova odredba je nužna da vatrogasac koji ne ispunjava uvjete za radno mjesto s posebnim uvjetima rada ne dobije osobno uvjetovani otkaz nego da odlazi u prijevremenu starosnu mirovinu koja nema penalizacije.

Uz članak 59.

Ovom odredbom su utvrđene obveze Hrvatske vatrogasne zajednice odnosno jedinice lokalne samouprave ovisno u kojoj je vatrogasnoj postrojbi djelovao (u radnom odnosu odnosno članstvu) kada profesionalni ili dobrovoljni vatrogasac u obavljanju vatrogasne djelatnosti izgubi život te su definirani troškovi koje navedeni moraju podmiriti. Također su utvrđena prava obitelji poginulog vatrogasca te prava njegove djece na potporu od navedenih subjekata.

Uz članak 60.

Ovim člankom su definirana prava profesionalnog i dobrovoljnog vatrogasca kod kojeg se, zbog ozljede koja je nastupila u obavljanju vatrogasnih poslova ili povodom obavljanja tih poslova, u postupku ocjene radne sposobnosti utvrdi tjelesno oštećenje od najmanje 80% i koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu, te prava na jednokratnu novčanu pomoć i stambeno zbrinjavanje. Pored njegovih osobnih prava utvrđena su prava djece na potporu za redovito školovanje od strane Hrvatska vatrogasna zajednica odnosno jedinica lokalne samouprave ovisno u kojoj je vatrogasnoj postrojbi djelovao (u radnom odnosu odnosno članstvu).

Uz članak 61.

Ovim člankom utvrđena su prava osoba koja pruži pomoć vatrogascu u obavljanju vatrogasnih poslova i tim povodom bude ozlijeđena, razboli se ili je spriječena za rad, a nije osigurana po drugoj osnovi, za vrijeme liječenja ima prava iz zdravstvenog osiguranja, a za slučaj invalidnosti i tjelesnog oštećenja prouzročenog ozljedom ili bolešću ima prava iz mirovinskog osiguranja na teret Hrvatske vatrogasne zajednice kao i profesionalni vatrogasac. Isto su definirana prava osobe koja prilikom pružanja pomoći vatrogascu u obavljanju vatrogasnih poslova izgubi život pripadaju troškovi utvrđeni ovim Zakonom Zakona te jednokratna novčana pomoć u visini 12 prosječnih neto plaća svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u posljednja 3 mjeseca. Okolnosti pod kojima su vatrogasci ili osoba koja pruži pomoć vatrogascu u obavljanju vatrogasnih poslova izgubili život ili zadobili ozljede, kao i okolnosti pod kojima su osobe pružale pomoć vatrogascu i posljedice koje su tim povodom nastale utvrđuje povjerenstvo koje imenuje glavni vatrogasni zapovjednik.

Način na koji će se ostvariti prava profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasaca koja su utvrđena ovim Zakonom propisuje pravilnikom glavni vatrogasni zapovjednik.

Uz članak 62.

Ovim člankom utvrđena su prava dobrovoljnog vatrogasca na zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti prilikom obavljanja vatrogasne djelatnosti, kome se prijava ozljede na radu profesionalnog vatrogasca dostavlja te pravo ako je nezaposlen na jednokratnu naknadu u visini 100% prosječne mjesečne plaće za zaposlenoga radnika u državi prema zadnjem mjesecu prije nastanka ozljede. Nadalje je utvrđeno pravo na jednokratnu novčanu pomoć dobrovoljnom vatrogascu kad se ozljedi pri obavljanju vatrogasne djelatnosti i/ili vatrogasne aktivnosti, tako da je njegov organizam oštećen najmanje za 20%. Ove jednokratne naknade osiguravaju se u državnom proračunu na poziciji Hrvatske vatrogasne zajednice.

Onaj tko je angažirao člana operativnih sastava dobrovoljnih vatrogasnih organizacija za obavljanja poslova vatrogastva dužan je platiti za dobrovoljnog vatrogasca i obvezna osiguranja sukladno posebnim propisima u području plaćanja doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje (posebni doprinos za mirovinsko osiguranje i posebni doprinos za zaštitu zdravlja), primjenom najniže osnovice za obračun doprinosa razmjerno broju dana osiguranja, odnosno dana provedenih na navedenim poslovima.

Utvrđeno tko mora platiti dodatni doprinos za staž s povećanim trajanjem za profesionalne vatrogasce te sredstva koja se osiguravaju za pokrivanje obveza mirovinskog osiguranja koja nastaju priznavanjem i određivanjem mirovine pod povoljnijim uvjetima te kome se ta sredstva uplaćuju i do kojeg datuma u mjesec.

Utvrđuje gdje se osigurava financijska sredstva i na čijoj poziciji za dodatno osiguranje od odgovornosti i/ili posljedica nesretnog slučaja i profesionalne bolesti, za dobrovoljne vatrogasce koji obavljaju zadatke gašenja požara, zaštite i spašavanja u slučaju drugih nepogoda, osiguravanja mjesta gdje postoji požarna opasnost, educiranja građana u zaštiti od požara, obavljanje zadataka na javnim priredbama u sklopu javnih nastupa i demonstracija s prikazom vježbi, prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Nadalje je utvrđeno gdje se osiguravaju financijska sredstva i na čijoj poziciji za dobrovoljne vatrogasce koji se osiguravaju u određenim okolnostima za slučaj smanjenja radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost te djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja nastalih zbog ozljede na radu koje su ozlijeđene na teritoriju Republike Hrvatske kada sudjeluju u gašenju požara, spašavanju ljudi i imovine ugrožene požarom i drugim elementarnim nepogodama, pri odlasku na vježbu i na povratku s vježbe, kao i za vrijeme obučavanja, prema propisima o mirovinskom osiguranju, osiguravaju se u državnom proračunu, na poziciji Hrvatske vatrogasne zajednice.

Postupak i način provedbe dodatnog osiguranja dobrovoljnog vatrogasca propisat će glavni vatrogasni zapovjednik.

Ova odredba je nužna jer prema sadašnjem stanju dobrovoljni vatrogasci kada izlaze na vatrogasne intervencije nisu osigurani za naprijed navedeno pa se ne mogu niti naplatiti u slučaju stradanja, a najbolji ali loš primjer je stradanje jedinog preživjelog vatrogasca na Kornatu. Ovakvim uređenjem svi dobrovoljni vatrogasci koji izlaze na vatrogasne intervencije trebali bi biti dodatno osigurani kao je utvrđeno ovom odredbom, ako nije

Uz članak 63.

Ovom odredbom se utvrđuje pravo profesionalnog i dobrovoljnog vatrogasca na psihološku pomoć koji je u obavljanju vatrogasnih poslova ili povodom obavljanja vatrogasnih poslova, posredno ili neposredno sudjelovao u traumatskom događaju ili drugoj visoko stresnoj i kriznoj situaciji, a koja se osigurava i njihovim članovima obitelji, ako odbije psihološku pomoć može se uputiti na izvanredni kontrolni zdravstveni pregled. Mjerila i način postupanja u pružanju psihološke pomoći donosi glavni vatrogasni zapovjednik.

Uz članak 64.

Ovom odredbom se utvrđuje mogućnost odgode ili prekida korištenja godišnjeg odmora radi obavljanja vatrogasnih poslova koji ne trpe odgodu kao što su vatrogasne intervencije na požare otvorenog prostora gdje se mobilizira cjelokupno vatrogastvo RH i slični veliki događaji za koje je potreban angažman velikog broja vatrogasaca. U tom slučaju vatrogasac ima pravo na naknadu troškova koji su nastali prekidom ili odgodom godišnjeg odmora.

Uz članak 65.

Ovim člankom utvrđena su ograničenja glede političkog djelovanja vatrogasca u vatrogasnoj postrojbi, na stranačkim skupovima te postupak ukoliko vatrogasac ne postupi sukladno utvrđenim ograničenjima. Kako je vatrogasna djelatnost javna i prije svega humanitarna djelatnost ne priliči da vatrogasac u vatrogasnoj odori prisustvuje bilo kakvom stranačkom skupu ili da unutar vatrogasne organizacije djeluje politički u ime bilo koje stranke jer je vatrogasna organizacija nestranačka te pruža sigurnost svim građanima neovisno o stranačkoj opredijeljenosti.

Uz članak 66.

Ovom odredbom je utvrđeno kada vatrogasac nema pravo na štrajk koji se člankom 60. stavkom 1. Ustava RH jamči a isti glasi “Jamči se pravo na štrajk.” Međutim stavak 2. istog članka Ustava RH omogućava ograničenje prava na štrajk a isti glasi: “U oružanim snagama, redarstvu, državnoj upravi i javnim službama određenima zakonom može se ograničiti pravo na štrajk.”

Kako je vatrogasna djelatnost prije svega humanitarna i javna koja osigurava građanima određenu razinu sigurnosti njihove imovine i života to u slučajevima ugrožavanja sigurnosti i života građana ne može štrajkom uskratiti pomoć građanima odnosno njihova ekonomska prava ne mogu biti ispred prava građana na zaštitu njihove imovine i njihovih života.

Uz članak 67.

Ovom odredbom se utvrđuje pravo vatrogasaca da se sindikalno i strukovno organiziraju te obveza da se isti subjekti uključuju u radne skupine koje se osnivaju pri Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici kad su u pitanju materijalni položaj vatrogasaca i vatrogasna struka. Nadalje se utvrđuje sklapanje granskog kolektivnog ugovora za vatrogasnu djelatnost s Vladom RH te se omogućava da jedinice lokalne samouprave koje su osnivači javnih vatrogasnih postrojbi mogu dodatno potpisati kolektivni ugovor za svoju postrojbu, ali ugovorena prava profesionalnih vatrogasac u takvom slučaju ne mogu biti manja od ugovorenih prava granskim kolektivnim ugovorom.

Pored osnivanja i djelovanja sindikata koji zastupaju samo materijalna prava profesionalnih vatrogasaca a u cilju zaštite ugled, časti, struke i prava profesionalnih vatrogasaca, obavljanja svojih poslova savjesno i u skladu sa zakonom te promicanja, zastupanju i usklađivanja njihovih interese pred državnim i drugim tijelima u zemlji i inozemstvu osniva se Hrvatska komora profesionalnih vatrogasaca a način osnivanja, djelovanja i ostalo što je potrebno za rad komore propisat će pravilnikom glavni vatrogasni zapovjednik. Pored sindikalnog udruživanja svakako je potrebno i strukovno udruživanje kao što imaju i druge struke (liječnici, medicinske sestre, šumarski tehničari, inženjeri raznih struka i sl.) kako bi se vatrogasna struka zaštitila od djelovanja politike odnosno izvršne vlasti jer struka i izvršna vlast su u dosta slučajeva u suprotnosti pa se smatra da se mora osigurati mehanizam za zaštitu vatrogasne struke.

Uz članak 68.

Ovim člankom se propisuje klasifikacija radnih mjesta profesionalnih vatrogasaca ovisno o složenosti poslova, obrazovanju, osobnom zvanju, stupnju odgovornosti i ovlasti za donošenje odluka te samostalnosti u radu, te da unutar pojedine kategorije mogu biti i potkategorije i razine potkategorije a pravilnikom će glavni vatrogasni zapovjednik propisati klasifikaciju postrojbi pa unutar takve postrojbe i radna mjesta te mjerila koja su potrebna za utvrđivanje pojedinog radnog mjesta.

Ova odredba je nužna da se ujednače kategorije radnih mjesta u vatrogastvu ovisno o veličini postrojbe i obavljanju poslova unutar postrojbe, te da iz te kategorije proizlaze koeficijenti složenosti za svako radno mjesto u vatrogastvu, a što bi sve trebalo poslužiti za pravednije određivanje minimalnih financijskih standarda za svaku pojedinu vatrogasnu postrojbu što sad nije slučaj.

Uz članak 69.

Ovom odredbom je utvrđena zabrana prijema u vatrogastvo osobe kojoj je prestala služba u državnom tijelu ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno prestao radni odnos radi teške povrede službene dužnosti izvršnom odlukom nadležnoga tijela, u razdoblju od 4 godine od prestanka službe, odnosno radnog odnosa. Kako je vatrogastvo javna služba na usluzi građana te je prije svega humanitarna djelatnost iz kojih razloga ne priliči osobi koja je disciplinski neprimjerena javnoj službi da se ista prima u vatrogastvo.

Uz članak 70.

Ovim člankom utvrđen je kriterij kada osoba koja je primljena u vatrogastvo stječe status operativnog vatrogasca, a to je u slučaju stjecanja vatrogasnog zvanja. Vatrogasno zvanje stječe se ovisno o stupnju obrazovanja, radnom iskustvu na poslovima vatrogastva, položenom stručnom ispitu, obliku stručnog usavršavanja, položenom ispitu za zvanje i godišnjim ocjenama, što će se urediti pravilnikom kojeg donosi glavni vatrogasni zapovjednik, a istim pravilnikom se mora urediti prevođenje postojećih zvanja u nova vatrogasna zvanja.

Ova odredba je nužna jer do sad to nije bilo na ovakav način uređeno pa je osoba koja je primljena u vatrogastvo odmah postala operativni vatrogasac i izlazio na vatrogasne intervencije bez prethodnog stažiranja ili osposobljavanja za rad s vatrogasnom tehnikom i postupanjem na vatrogasnim intervencijama. Svaka osoba koja se prima u profesionalno vatrogastvo morala bi određeno vrijeme provesti kao početnik dok ne savlada određene vještine i postupke kako bi mogla zajedno s ostalim vatrogascima izlaziti na vatrogasne intervencije. Nakon stjecanja prava na operativnog vatrogasca, dodatnim osposobljavanjem i radnim iskustvom se stječu viša zvanja koja uključuju veće složenost poslova, odgovornost i zapovijedanje na vatrogasnim intervencijama.

Uz članak 71.

Ovim člankom se uređuje uvjeti kada vatrogasac odgovara za povredu službene dužnosti ako povjerene poslove i zadatke ne obavlja savjesno, stručno i u predviđenim rokovima, ako se ne pridržava Ustava, zakona, drugih propisa i pravila o ponašanju za vrijeme službe ili izvan službe kada šteti ugledu vatrogasne službe ako je ovu povredu učinio namjerno ili iz krajnje nepažnje. Kaznena i prekršajna odgovornost ne isključuje odgovornost za povredu službene dužnosti, te oslobađanje od prekršajne ili kaznene odgovornosti se ne smatra automatskim oslobađanjem od odgovornosti za povredu službene dužnosti. Kriteriji i uvjeti pod kojima je vatrogasac počinio povredu službene dužnosti uređuju se opći aktom vatrogasne organizacije koji mora biti sukladan s ovim Zakonom i propisima koji su donijeti na temelju tog Zakona a kojeg donose ovlaštena tijela utvrđena ovim Zakonom.

Uz članak 72.

Ovom odredbom su utvrđeni uvjeti kada za štetu koju vatrogasac počini trećim osobama u službi ili u svezi sa službom odgovara Republika Hrvatska odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ovisno na kojoj je vatrogasnoj intervenciji počinio štetu (državnoj, županijskoj ili lokalnoj), a ne odgovara kada se dokaže da je šteta posljedica zakonite primjene vatrogasnih ovlasti. Pored odgovornosti činjenjem samog vatrogasca trema trećim osobama utvrđena je i odgovornost Republika Hrvatska odnosno jedinica lokalne samouprave i uprave ovisno na kojoj je vatrogasnoj intervenciji počinio štetu (državnoj, županijskoj ili lokalnoj) koja potječe od opasne stvari, ako je opasna stvar bila u vlasništvu Republike Hrvatske ili vatrogasne postrojbe i ako je štetu počinio vatrogasac u službi ili u svezi s obavljanjem službe.

Uz članak 73.

Ovim člankom je utvrđeno kada je vatrogasac osobno dužan nadoknaditi štetu koju u službi ili u svezi s obavljanjem službe namjerno ili krajnjom nepažnjom nanese Republici Hrvatskoj ili jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno vatrogasnoj postrojbi u kojoj radi ili djeluje, a u disciplinskom postupku zbog povrede službene dužnosti može se odlučivati o naknadi štete koju je nanio.

Uz članak 74.

Ovim člankom je utvrđeno kada se vatrogasac može u cijelosti ili djelomično osloboditi nadoknade štete koju je učinio postupanjem po nalogu nadređenog rukovoditelja odnosno zapovjednika, pod uvjetom da ga je vatrogasac prethodno pisano ili usmeno, ako to okolnosti nalažu, upozorio da će provedbom naloga nastati ili da bi mogla nastati šteta.

Uz članak 75.

Ovim člankom je utvrđena mogućnost da se vatrogasac koji je odgovoran za štetu počinjenu krajnjom nepažnjom može iz opravdanih razloga djelomično ili u cijelosti osloboditi obveze naknade štete, te je definirano kada su postojali opravdani razlozi da se prizna oslobođanje od odgovornosti a to su slučajevi kada je šteta nastala obavljanjem vatrogasnih poslova, zbog znatnih napora u obavljanju vatrogasnih poslova ili pod okolnostima kada je štetu bilo teško izbjeći. Da bi se utvrdilo kad su postojale olakotne okolnosti da se vatrogasac oslobodi odgovornost, glavni vatrogasni zapovjednik imenuje povjerenstvo od 3 člana a koje predlaže donošenja odluke od strane glavnog vatrogasnog zapovjednika.

Uz članak 76.

Ovim člankom je uređeno određivanje plaće profesionalnog vatrogasca s dodacima na plaću zbog rada u turnusu, radnog staža, povećanu opasnost za život i zdravlje profesionalnog vatrogasca, osobno vatrogasno zvanje, odgovornost u sustavu hijerarhije rukovođenja. Vrijednosti koeficijenta složenosti poslova radnih mjesta, visinu dodataka za specifičnost profesionalnih vatrogasaca te visinu dodatka za rad na poslovima s posebnim uvjetima na temelju klasifikacije radnih mjesta profesionalnih vatrogasaca iz članka 78. ovog Zakona, utvrđuje Vlada Republike Hrvatske uredbom, a osnovicu za izračun plaće utvrđuje osnivač vatrogasne postrojbe sukladno općim propisima o radu i kolektivnom ugovoru.

Ova odredba je bila nužna kako bi se na jedinstven način utvrdili kriteriji za raspodjelu financijskih sredstva koja se osiguravaju kao pomoć iz državnog proračuna jedinicama lokalne samouprave koji su osnivači javnih vatrogasnih postrojbi kroz minimalne financijske standarde za decentralizirano financiranje djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi, a koji su se u dosadašnjem razdoblju mijenjali gotovo svake godine tako da ne postoji jasan i transparentan kriterij zašto pojedina javna vatrogasna postrojba u jednoj godini dobije pomoć u određenom financijskom iznosu a koji se svake godine mijenja makar se osnovni parametri nisu promijenili.

Uz članak 77.

Ovim člankom su utvrđena prava profesionalnih vatrogasaca kojima se staž računa s povećanim trajanjem odnosno uvjeti za odlazak u starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu ako je na poslovima profesionalnog vatrogasca proveo više od 20 godina kad odlazi u mirovinu s radnom mjestu profesionalnog vatrogasca ili kad odlazi u mirovinu s radnog mjesta koji nije profesionalni vatrogasac a proveo je 30 godina na radnom mjestu profesionalnog vatrogasca. Za oba uvjeta je nužno da je poslodavac uplaćivao dodatni mirovinski doprinos kako bi ostvario prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu

utvrđenu ovim Zakonom. Ovo je bilo nužno jer dosta poslodavaca ne uplaćuje dodatni doprinos za beneficirani staž a osobe rade na radnom mjestu profesionalnog vatrogasca. Nadalje su propisani uvjeti kada profesionalni vatrogasac ne ostvaruje pravo na mirovinu prema odredbama ovog Zakona a to se odnosi na one profesionalne vatrogasce kome je služba prestala zbog počinjenog kaznenog djela koji je uvjet za prijem u vatrogasnu službu, stegovnog prijestupa ili radi samovoljnog napuštanja službe. Profesionalnom vatrogascu kad odlazi u mirovinu gornja životna dob za odlazak u starosnu mirovinu se smanjuje ovisno koliko mu je bio beneficirani radni staž.

Uz članak 78.

Ovom odredbom propisano je pravo profesionalnog vatrogasca na odlazak u mirovinu rješenjem glavnog vatrogasnog zapovjednika zbog potreba službe, bez obzira na godine života, kada navrší 30 godina radnog staža, od čega 20 godina na poslovima profesionalnog vatrogasca kome se staž osiguranja računa u povećanom trajanju. Ova odredba je potrebna jer zapovjedni kadar u profesionalnom vatrogastvu prolazi reizbor svakih 5 godina te kod promjene vlasti u pravilu se mijenjaju i vatrogasni dužnosnici koji zbog starosne dobi nisu više u mogućnosti naći sebi adekvatan posao pa bi trebali završiti na ulici odnosno na zavodu za zapošljavanje. Kako je ipak kao profesionalni vatrogasac žrtvovao je svoje zdravlje spašavajući tuđu imovine i ljudske živote kroz period od 20 godina zaslužio je bolji tretman kad mu se dogodi da nije zbog politike mogao nastavio rad u profesionalnom vatrogastvu.

Uz članak 79.

Ovom odredbom je utvrđeno određivanje povoljnijeg odlaska u mirovinu odnosno najpovoljnijih prosječna vrijednost boda u 10 godina te način određivanja osobnih bodova. Ova odredba je potrebna zbog malo radnog staža minimalno 30 godina pa bi mirovina bila vrlo mala što se nastoji ovom odredbom kompenzirati.

Uz članak 80.

Ovom odredbom koja se nastavlja na prethodni članak utvrđen je način određivanja svote mirovine prijevremenog umirovljenja profesionalnog vatrogasca.

Uz članak 81.

Ovim člankom se uređuje osiguranje sredstva u državnom proračunu za pokrivanje obveza mirovinskog osiguranja koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovine pod povoljnijim uvjetima osiguranicima iz ovoga Zakona.

Uz članak 82.

Ovim člankom se propisuje posebno područje zaštite na radu profesionalnih vatrogasaca koje nije uređeno općim Zakonom o zaštiti na radu jer se rizici za sigurnost i zdravlje vatrogasca na vatrogasnoj intervenciji ne mogu u potpunosti ukloniti ili se mogu samo djelomično ukloniti primjenom osnovnih pravila zaštite na radu sukladno propisima o zaštiti na radu, te je potrebna dodatna primjena posebnih pravila zaštite na radu koja se odnose na vatrogasce, način obavljanja poslova i radne postupke na vatrogasnoj intervenciji.

Prema članku 4. stavku 4. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“ broj 71/14, 118/14, 154/14, 94/18, i 96/18) isti se ne primjenjuje na profesionalne vatrogasce na vatrogasnim intervencijama pa se također ne primjenjuju niti propisi koji su donijeti na temelju tog zakona a koji se odnose na mjere zaštite na radu na vatrogasnim intervencijama, a taj stavak glasi:

„(4) Pri obavljanju pojedinih specifičnih poslova kod kojih se zbog njihovih posebnosti i neizbježne proturječnosti s ovim Zakonom ne mogu u cijelosti primijeniti opća načela

prevencije, kao pri pojedinim poslovima Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, zaštite i spašavanja, zaštite osoba i imovine, vatrogasaca i pirotehničara te drugim specifičnim poslovima, zaštita na radu uređuje se posebnim propisima ili priznatim pravilima zaštite na radu.“

Iz navedenih razloga potrebno je urediti ovim Zakona ovo područje kako bi vatrogasci na vatrogasnim intervencijama imali potpunu zaštitu te u slučaju ozljede na vatrogasnoj intervenciji (a postoji velika vjerojatnost nastanka ozljede jer je intervencija nepredvidiva) mogu ostvariti prava kao što je to ozljeda na radu s 100% plaćom, invalidnost i slično. Sukladno navedenom bilo je potrebno definirati kada započinje vatrogasna intervencija, kada završava, što sadrže posebna pravila zaštite na radu kod vatrogasne intervencije, čija je obveza provođenje posebnih pravila zaštite na radu te da se ostala pravila zaštite na radu primjenjuju i na dobrovoljnog i profesionalnog vatrogasca koja nisu uređena ovim Zakonom utvrđena su osnovnim propisima iz zaštite na radu.

Uz članak 83.

Ovim člankom su utvrđene obveze osnivača vatrogasne postrojbe glede provođenja osnovnih i posebnih mjera zaštite na radu; provođenja prevencije u radnim postupcima na vatrogasnoj intervenciji, organizaciji rada i upravljanju radnim postupcima na vatrogasnoj intervenciji, pri čemu mora osigurati vatrogascima najveću moguću razinu zaštite na vatrogasnoj intervenciji, uvažavati prirodu obavljanih poslova te prilagoditi zaštitu na vatrogasnoj intervenciji promjenjivim okolnostima radi poboljšanja stanja; voditi računa o sposobnostima vatrogasca koje mogu utjecati na zaštitu na vatrogasnoj intervenciji; poboljšavati razinu zaštite na radu i usklađivati radne postupke s promjenama i napretkom u području tehnike, zdravstvene zaštite, ergonomije i drugih znanstvenih i stručnih područja, te ih je obavezan organizirati tako da smanji izloženost vatrogasca opasnostima, štetnostima i naporima, radi sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s obavljanjem vatrogasne intervencije a troškovi koji nastanu radi provođenja zaštite na radu na vatrogasnim intervencijama ne smije snositi vatrogasac. Nadalje je utvrđeno da će glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom propisati osobna zaštitna sredstva, mjere, pravila, postupke i aktivnosti radi zaštite vatrogasaca na vatrogasnim intervencijama.

Uz članak 84.

Ovim člankom uređeni su kriteriji tko i na koji način može obavljati poslove zaštite na radu u vatrogasnoj postrojbi, da li je to sam osnivač, da li je to uposlena osoba stručnjak zaštite na radu ili je osnivač te poslove ugovorio s ovlaštenom pravnom ili fizičkom osobom te koje su obveze u tom slučaju ovlaštene osobe.

Uz članak 85.

Ovim člankom utvrđena je obveza osnivača vatrogasne postrojbe da obavijesti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor vatrogastva u slučaju smrtnoj i teškoj ili drugoj ozljedi nastaloj na vatrogasnoj intervenciji te u kom roku je obavezan to učiniti.

Uz članak 86.

Ovim člankom je utvrđena obveza održavanja vatrogasne tehnike i opreme u ispravnom i funkcionalnom stanju sukladno propisima, tehničkim normativima, normama i uputama proizvođača, o čemu vlasnik ili korisnik mora imati dokumentaciju te redovito ispitivanje vatrogasne tehnike u propisanim rokovima od strane ovlaštenih vatrogasnih organizacija. Ova odredba se nastavlja na zaštitu na radu vatrogasaca na vatrogasnoj intervenciji jer ukoliko vatrogasna tehnika nije ispravna i funkcionalna odnosno ispitana u određenim vremenskim rokovima, sigurnost vatrogasca je upitna kada koristi neispravnu i nefunkcionalnu vatrogasnu

opremu na vatrogasnoj intervenciji. Glavni vatrogasni zapovjednik ovlašten je donijeti pravilnik o popisu vatrogasne tehnike (vozila, uređaji, alati i sredstva) koji podliježu ispitivanju, rokove i postupku ispitivanja, sadržaju, obliku i načinu izdavanja isprava o ispravnosti vatrogasne tehnike te uvjetima pod kojima ispitivanje može obavljati ovlaštena vatrogasna organizacija i svi kriteriji. Također, propisuje se tko je korisnik vatrogasne tehnike.

Uz članak 87.

Ovim člankom propisana je obveza vatrogasnog operativnog centra koji je zaprimio zahtjev za vatrogasnu intervenciju da uputi vatrogasnu postrojbu na intervenciju sukladno vatrogasnom planu. Nadalje propisane su obveze i odgovornosti zapovjednik vatrogasne postrojbe ili vatrogasac s posebnim ovlastima i odgovornostima koji je na temelju akta vatrogasne postrojbe ovlašten za samostalno vođenje vatrogasne intervencije.

Uz članak 88.

Ovim člankom je propisan jasan postupak vatrogasne intervencije na razini županije, kada vatrogasna intervencija postaje županijske razine. Posebno je utvrđeno kada požar šume ili otvorenog prostora postaje županijska vatrogasna intervencija da se ne gubi dragocjeno vrijeme za organiziranje veće vatrogasne intervencije, što se utvrđuje planom zaštite od požara županije a tada odmah županijski vatrogasni zapovjednik preuzima zapovijedanje takvom vatrogasnom intervencijom. Posebno je utvrđena obveza i odgovornost zapovjednika vatrogasne postrojbe koji stavlja svoje vatrogasne snage na raspolaganje županijskom vatrogasnom zapovjedniku, da ne stavi na raspolaganje vatrogasce koji nisu za to osposobljeni, a isto tako i da vatrogasci moraju imati propisanu vatrogasnu opremu radi njihove zaštite na vatrogasnoj intervenciji. Utvrđen je postupak angažiranja zračnih snaga na gašenje požara otvorenog prostora te obveze Vatrogasnog operativnog centra u takvim slučajevima.

Uz članak 89.

Ovim člankom utvrđen je kriterij je kada vatrogasna intervencija postaje državnog značaja te tko zapovijeda u takvim slučajevima vatrogasnom intervencijom državne razine te kako se u velikim požarima otvorenog prostora koriste pored vatrogasnih snaga i sredstva i snage Hrvatske vojske te pripadnici civilne zaštite i policije.

Uz članak 90.

Ovim člankom utvrđeno je zapovijedanje i upravljanje vatrogasnim intervencijama kod pravne osobe koja ima profesionalnu vatrogasnu postrojbu u gospodarstvu te postupanje kada se njoj priključuju dodatne vanjske vatrogasne snage i tko u takvom slučaju zapovijeda vatrogasnom intervencijom. Kako je zapovjednik profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu odgovoran vlasniku za učinkovito obavljanje vatrogasnih poslova to i u slučajevima dolaska većih vanjskih postrojbi na intervenciju kod pravne osobe, on zapovijeda i nadalje takvom intervencijom jer je on odgovoran vlasniku za svoje postupke.

Uz članak 91.

Ovim člankom je utvrđeno kako i pod kojim uvjetima se obavlja vatrogasna intervencija na vojnim objektima, na elektroenergetskim objektima te na javnim cestama. Kako vatrogasne postrojbe interveniraju na javnim cestama i na tehničke intervencije koje se odnose na uklanjanje vozilo, teret, stvari ili drugi materijal s kolnika, a ovi radovi su sukladno Zakonu o sigurnosti prometa na cestama i Zakonom o cestama ugovoreni s drugim pravnim osobama

koje trebaju sanirati cestu, za ove radove bi bilo potrebno da zahtjev uputi onaj koji upravlja cestama.

Za spašavanje ljudi iz automobila koji je sudionik prometne nesreće zahtjev za vatrogasnom intervencijom se može uputiti i na broj 193 nadležnom vatrogasnom operativnom centru. Kako u slučaju ugrožavanja ljudskog zdravlja i života se ne smije čekati, pa da se ne čeka da na mjesto prometne nesreće dođe policijski službenik i on zatraži vatrogasnu intervenciju, zbog brzine postupanja to može napraviti svaki građanin pozivom na 193.

Nadalje, utvrđena je odgovornost vatrogasnog zapovjednika koji zapovijeda vatrogasnom intervencijom da je odgovoran je za stručno i propisno vođenje vatrogasne intervencije te je dužan sačuvati tragove i predmete koji mogu poslužiti za utvrđivanje uzroka događaja, a također je utvrđena granica gdje prestaje nadležnost vatrogasnog zapovjednika kod spašavanja osoba iz neposredne životne opasnosti, da se ne preklapaju nadležnosti drugih hitnih službi na vatrogasnoj intervenciji.

Uz članak 92.

Ovim člankom propisane su ovlasti koje ima vatrogasac odnosno vatrogasna postrojba prilikom sudjelovanja na vatrogasnim intervencijama, a sve u cilju spašavanja ljudskih života i materijalnih dobara, kako bi vatrogasna intervencija bila najkvalitetnija, a da događaj uzrokuje najmanju moguću štetu i utjecaj na zdravlje i život osoba. Pored utvrđivanja ovlasti, utvrđeno je i pravo da može angažirati svaku punoljetnu osobu u vatrogasnoj intervenciji na pomoćnim poslovima koji ne ugrožavaju zdravlje tako angažirane osobe.

Uz članak 93.

Ovim člankom propisani su uvjeti kada i pod kojim uvjetima se proglašava pripravnost vatrogasaca na području jedinice lokalne samouprave, županije i države. Nadalje su propisane obveze profesionalnog vatrogasca izvan radnog vremena i dobrovoljnog vatrogasca da se prilikom proglašenja pripravnosti odazovu zapovjedniku u najkraćem mogućem roku ili da se stave na raspolaganje matičnoj vatrogasnoj postrojbi te da u slučaju spriječenosti opravdaju svoj izostanak.

Uz članak 94.

Ovim člankom propisano je pravo na naknadu troškova koje su imali na vatrogasnoj intervenciji kada su morali intervenirati izvan područja za koje su osnovani za dobrovoljnu i profesionalnu vatrogasnu postrojbu u gospodarstvu, pravo na troškove kada je naredbu o uključivanju vatrogasne postrojbe izdao županijski vatrogasni zapovjednik te kada je naredbu izdao glavni vatrogasni zapovjednik na traženje županijskog, odnosno kada je proglašena katastrofa. Pored navedenog utvrđeno je da javne vatrogasne postrojbe čiji su profesionalni vatrogasci angažirani izvan područja za koje je osnovana ima pravo samo na naknadu svih nastalih troškova osim plaće angažiranih vatrogasaca koja je određena na temelju minimalnih financijskih standarda.

Uz članak 95.

Ovom odredbom je propisana mogućnost naplate troškova vatrogasne intervencije od pravne i fizičke osobe koja je svojom krivnjom prouzročila događaj, a na temelju pravomoćne sudske presude sukladno jedinstvenom cjeniku kojeg donosi Hrvatska vatrogasna zajednica. Za spašavanje osobe iz neposredne životne opasnosti od nje se ne mogu tražiti naknada troškova, ali se može tražiti od vlasnika ili korisnika kod kojeg je intervencija obavljena. Propisano je da će se troškovi vatrogasne postrojbe koji nisu taksativno određeni Zakonom naplaćivati sukladno odluci općinskog načelnika, gradonačelnika ili gradonačelnika Grada Zagreba.

Uz članak 96.

Ovim člankom propisana su prava dobrovoljnog vatrogasca kada sudjeluje u vatrogasnoj intervenciji za vrijeme radnog vremena i izvan radnog vremena (zaposleni dobrovoljni vatrogasac) da mu se isplati plaća odnosno da ima pravo na slobodne sate od redovnog radnog vremena te da će taj dio plaće poslodavac naknaditi od općine, grada, Grada Zagreba ili Hrvatske vatrogasne zajednice ovisno tko ga je angažirao i gdje je obavljena vatrogasna intervencija. Utvrđen je postupak isplatio plaću dobrovoljnom vatrogascu za vrijeme odsustva s posla, odnosno postupak za isplatu plaće od strane poslodavca zaposlenom dobrovoljnom vatrogascu.

Nadalje, utvrđeno je pravo dobrovoljnog vatrogasca koji nije u radnom odnosu, kad sudjeluju u vatrogasnim intervencijama ili vatrogasnim vježbama, na naknadu od općine, grada, Grada Zagreba ili Hrvatske vatrogasne zajednice na čijem je području obavljena vatrogasna intervencija odnosno vježba, odnosno koji je vatrogasni zapovjednik izdao zapovijed za angažiranje vatrogasaca te je utvrđena visina ovakve naknade koja ne može biti manja od prosječne naknade za obavljanje poslova profesionalnog vatrogasca u Republici Hrvatskoj, a tu visinu naknade određuje općinski načelnik, gradonačelnik odnosno gradonačelnik Grada Zagreba te za područje države Hrvatska vatrogasna zajednica.

Uz članak 97.

Ovim člankom propisan je nadzor nad vatrogasnim organizacijama i pravnim osobama, vezano uz izvršavanje i provedbu Zakona i mjera iz područja zaštite od požara utvrđenih posebnim zakonom. Utvrđen je oblik nadzora, inspekcijski, upravni i stručni.

Uz članak 98.

Ovim člankom su opisani uvjeti koje moraju ispunjavati osobe koje će obavljati poslove inspektora vatrogastva te poslove glavnog inspektora vatrogastva te da su to osobe s posebnim ovlastima i odgovornostima, a da su poslovi inspektora poslovi koji se smatraju poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada.

Uz članak 99

Ovim člankom je utvrđeno da inspektori imaju službenu iskaznicu kojom dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlasti te da će oblik i sadržaj službene iskaznice, način izdavanja, uporabu i vođenje zaspisnika o izdanim službenim iskaznicama biti propisano pravilnikom.

Uz članak 100.

Ovim člankom je propisana samostalnost i neovisnost inspektora u obavljanju inspekcijskog nadzora te obveza izvješćivanja podnositelja prigovora ili zahtjeva o utvrđenom činjeničnom stanju te o poduzetim mjerama, osim u slučaju anonimne predstavke.

Uz članak 101.

Ovim člankom se propisuju ovlaštenja inspektora te obvezu predstavljanja i pokazivanja službene značke i službene iskaznice te da je osoba nad kojom je proveden nadzor obvezna pisano obavijestiti inspektora o poduzetim mjerama, u roku koji nije duži od 7 dana od dana ukazivanja. Ako osoba nad kojom je proveden nadzor ne otkloni nedostatke u zadanom roku rješenjem će joj se narediti otklanjanje nedostataka ili pokrenuti prekršajni postupak.

Uz članak 102.

Ovim člankom je utvrđena obveza inspektora vatrogastva da surađuje s drugim inspekcijama, pravnim osobama i stručnim službama, ako je to potrebno radi pravilne ocjene činjeničnog stanja, da je dužan čuvati kao tajnu podatke koji su prema posebnom propisu klasificirani i označeni odgovarajućim stupnjem tajnosti, da poduzima upravne mjere i radnje prema vatrogasnim organizacijama, vatrogasnim zapovjednicima i vatrogascima te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, radi provođenja odredbi propisanih ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega, odlukama tijela lokalne uprave i samouprave, općim aktima pravnih osoba, procjenama ugroženosti i planovima zaštite od požara. Pored navedenog ovim člankom je propisano što rješenjem može narediti inspektor vatrogastva, da je dopuštena žalba na njegovo rješenje Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici, da je u rješenju dužan odrediti razumne rokove za provođenja pojedinih točaka rješenja, te da mora obvezati stranku da ga izvijesti nakon što je provela naređene mjere i na kraju da nakon proteka roka o provođenju mjera iz rješenja obavi nadzorni inspekcijski pregled te ako mjere nisu poduzete ovlašten je podnijeti prekršajni nalog ili podnijeti optužni prijedlog.

Uz članak 103.

Ovim se člankom ovlašćuje inspektor da u slučaju neposredne opasnosti za život i zdravlje vatrogasaca ili imovine privremeno usmeno zabrani korištenje vatrogasne tehnike i opreme koja nije ispravna, zaštitne opreme i sredstva na vatrogasnim intervencijama koja nije ispravna odnosno obavljanje ili obustavljanje određenih radnji ili djelatnosti, a navedenu mjeru zabrane potrebno je izdati i u obliku rješenja, najkasnije u roku od osam dana od dana izricanja usmene mjere zabrane.

Uz članak 104.

Ovim člankom se obvezuje inspektor vatrogastva da obaviti nadzor povodom smrtne i teške ili druge ozljedi nastaloj na vatrogasnoj intervenciji, odmah nakon primitka obavijesti o nastanku takvoga događaja od poslodavca, vatrogasca, policije ili od liječnika koji je vatrogascu pružio prvu medicinsku pomoć te da obavi nadzor kod poslodavca u slučaju utvrđene profesionalne bolesti vatrogasca i nakon obavljenog nadzora propisana je obveza izvještavanja nadležne službe Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje nadležne prema mjestu prebivališta, odnosno boravka osigurane osobe, a može i regionalnom uredu odnosno područnoj službi prema sjedištu poslodavca odnosno osnivača vatrogasne postrojbe, a glavni vatrogasni zapovjednik pravilnikom će propisati sadržaj izvješća kojeg mora dostaviti inspektor u ovom slučaju.

Ova odredba je bila nužna jer Zakonom o zaštiti na radu nije pokriveno područje vatrogasne intervencije pa kod stradavanja vatrogasaca na vatrogasnim intervencijama nije izlazio inspektor rada ili zaštite na radu te se nije dostavljalo izvješće nadležnoj službi HZZO pa vatrogasac nije mogao ostvariti pravo na ozljedu na radu ili profesionalnu bolest, odnosno vrlo ju je teško ostvarivao.

Uz članak 105.

Ovim člankom je propisana obveza inspektora o sačinjavanju zapisnika, vođenju očevidnika o provedenom nadzoru i poduzetim mjerama.

Uz članak 106.

Ovim člankom je propisana primjena Zakona o općem upravnom postupku na postupak provođenja inspekcijskog nadzora.

Uz članak 107.

Ovim člankom je propisan i opisan upravni nadzor, tko može obavljati poslove upravnog nadzora te se propisuje ovlast glavnom vatrogasnom zapovjedniku da pravilnikom propiše način provođenja upravnog nadzora i sadržaj istog.

Uz članak 108.

Ovim člankom su propisane ovlasti inspektora te mogućnosti da obustavi od izvršenja opći akt, poništiti ili ukinuti rješenje nadziranog tijela, neposredno donijeti rješenje ili poduzeti mjeru nužnu za izvršavanje zakona ili drugog propisa, narediti provođenje postupka utvrđivanja odgovornosti radnika i čelnika tijela, podnijeti prijavu nadležnom tijelu za utvrđivanje kaznene ili prekršajne odgovornosti radnika i čelnika tijela, a u svrhu utvrđivanja postoje li određene nezakovitosti ili nepravilnosti u donošenju propisa odnosno općih akata, radu ili postupanju, postoje li nedostaci u rješavanju upravnih stvari, je li unutarnje ustrojstvo nesvrhovito.

Uz članak 109.

Ovima člankom je propisan stručni nadzor kao oblik nadzora koji će provoditi glavni vatrogasni zapovjednik, županijski vatrogasni zapovjednik, gradski, područni odnosno općinski vatrogasni zapovjednik, svaki u okviru svoje nadležnosti odnosno nad vatrogasnim postajama u okviru svoje nadležnosti. Provodit će se nadzor nad radom vatrogasnih postrojbi vatrogasnih organizacija i pravnih osoba. Način provođenja stručnog nadzora i njegov sadržaj, obveze koje proizlaze iz istog propisat će se pravilnikom.

Uz članak 110.

Ovim člankom utvrđen je način financiranja provedbe vatrogasne djelatnosti i aktivnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava i vatrogasnih zajednica županije, jedinica lokalne samouprave i Grada Zagreba te nabavke vatrogasne tehnike i opreme sukladno planu zaštite od požara jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba, a sredstva za navedeno osiguravaju se u njihovim proračunima.

Uz članak 111.

Ovim člankom je utvrđen način izračuna sredstava za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti koja jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave moraju osigurati iz vlastitih proračuna, što čini osnovicu za izračun postotka i iznosa te mjerila za utvrđivanje postotka i iznosa financijskih sredstava koja se osiguravaju za financiranje vatrogasne djelatnosti na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Nadalje je utvrđena obveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kada na gore navedeni način određena financijska sredstva nisu dostatna za aktivnosti utvrđene planom zaštite od požara te je propisana odgovornost čelnika općine, grada, Grada Zagreba i županije za financiranje vatrogasne djelatnosti na svom području, a isto tako je utvrđena obveza onih koji koriste ovako utvrđena financijska sredstva za dostavom izvješća o utrošku financijskih sredstava tijelu koje ih financira prema odredbama ovog Zakona.

Uz članak 112.

Ovim člankom određuje se postotak koji izdvajaju društva za osiguranje od premije osiguranja od požara te način na koji se uplaćuju ova sredstva, utvrđuje se obveza pravnih osoba koje imaju vlastite osiguravajuće fondove za osiguranje od požara. Nadalje je utvrđeno smanjenje izdvajanja iz premije osiguranja od požara pravnim osobama koje imaju profesionalnu vatrogasnu postrojbu utvrđenu zakonom za 30% od stope utvrđene ovim člankom. Pored navedenog utvrđena je obveza društva za osiguranje i fondova za osiguranje

da Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici za dostavom izvješća te sadržaj izvješća te tko vrši nadzor nad obvezama društava za osiguranje i fondova za osiguranje.

Uz članak 113.

Ovim člankom utvrđena je obveza Ministarstva poljoprivrede da osigura sredstva naknade za općekorisne funkcije šuma za potrebe vatrogastva u skladu sa odredbama Zakona o šumama te je propisano za što će se koristiti i tko ima pravo na navedena sredstva.

Uz članak 114.

Ovim člankom uređuje se plaćanje propisanih pristojbi.

Uz članak 115.

Ovim člankom je određeno da financijska sredstva za osposobljavanje i usavršavanje vatrogasaca osiguravaju Hrvatska vatrogasna zajednica, vatrogasne zajednice županija i Grada Zagreba, vatrogasne zajednice općina, gradova odnosno područja te dobrovoljna vatrogasna društva i javne vatrogasne postrojbe.

Uz članak 116.

Ovim člankom definirana je vatrogasna mreža. Vatrogasna mreža je sastavni dio vatrogasnog plana državne razine, a obuhvaća sve vatrogasne organizacije na području Republike Hrvatske. Vlada Republike Hrvatske uredbom će propisati kriterije za izradu vatrogasne mreže te kriterije financiranja. Kriteriji za izradu vatrogasne mreže se izrađuju na način da se u obzir uzimaju procjena učinka rizika, statistički podaci o vatrogascima, obrazovanju istih, rasporedu vatrogasnih postrojbi, području djelovanja te području odgovornosti vatrogasnih organizacija i druge, po potrebi utvrđene varijable. Mrežom bi se trebao utvrditi broj vatrogasnih organizacija potrebnih za obavljanje vatrogasne djelatnosti na području Republike Hrvatske, području jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno područje jedinica lokalne samouprave.

Uz članak 117.

Ovim člankom utvrđeno je da se financijska sredstva koja profesionalne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društava i vatrogasne zajednice ostvare vlastitom djelatnošću mogu koristiti za provedbu vatrogasne djelatnosti i aktivnosti.

Uz članak 118.

Ovim člankom su utvrđene novčane kazne za prekršaje koje počine pravne osobe u provedbi ovog Zakona te odgovorne osobe u pravnim osobama za počinjene prekršaje pravne osobe.

Uz članak 119.

Ovim člankom određene su novčane kazne za prekršaje koje počine fizičke osobe.

Uz članak 120.

Ovim člankom su utvrđene ovlasti za donošenje provedbenih propisa odnosno rok za donošenje uredbi Vlade Republike Hrvatske te pravilnika koje je sukladno ovom Zakonu ovlašten donijeti glavni vatrogasni zapovjednik, zapovjednik javne vatrogasne postrojbe te zapovjednik vatrogasne zajednice županije. Propisano je da se do donošenja Uredbe iz članka 116., a koja se odnosi na utvrđivanje načina i kriterija financiranja Vatrogasne mreže, ne mogu osnovati javne vatrogasne postrojbe.

Uz članak 121.

Ovim člankom utvrđeno je usklađivanje vatrogasnih organizacija odnosno da zapovjednici javnih vatrogasnih postrojbi i njihovi zamjenici nastavljaju s radom do isteka mandata na koji su imenovani, nakon čega se postupak njihovog izbora i imenovanja mora uskladiti s odredbama ovog Zakona.

Uz članak 122.

Ovim člankom se uređuju sredstva za financiranje vatrogasne djelatnosti i aktivnosti javnih vatrogasnih postrojbi općina, gradova i Grada Zagreba te da se sredstva osiguravaju u proračunima jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave i Grada Zagreba. Pojašnjeno je shvaćanje decentraliziranog financiranja rashoda te je propisano da Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o minimalnim financijskim standardima, kriterijima i mjerilima za financiranje rashoda.

Uz članak 123.

Ovim člankom se uređuje kako će Hrvatska vatrogasna zajednica preuzeti inspekciju vatrogastva od Ministarstva unutarnjih poslova. Nadalje, kako će djelatnici koje je Hrvatska vatrogasna zajednica Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“ broj 116/18) preuzela iz Državne uprave za zaštitu i spašavanje te djelatnici Hrvatske vatrogasne zajednice osnovane Zakonom o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 58/93 i 87/96), a koja je nastavila s radom sukladno Zakonu o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 6/99, 117/01, 36/02, 96/03, 174/04, 38/09 i 80/10) postati državni službenici i namještenici u Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici te da će se građevine i dijelovi građevine s odgovarajućim suvlasničkim dijelom zemljišta na kojem su izgrađeni te oprema i sredstva, koja su u vlasništvu Republike Hrvatske, a koristile su ih gore navedeni djelatnici i službe, prenijeti bez naknade na korištenje Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici i županijskim vatrogasnim zajednicama.

Uz članak 124.

Ovim člankom propisuje se prestanak s radom Hrvatske vatrogasne zajednice koja je kao udruga osnovana Zakonom o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 58/93 i 87/96), a koja je nastavila s radom sukladno Zakonu o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 6/99, 117/01, 36/02, 96/03, 174/04, 38/09 i 80/10) te se propisuje rok za podnošenje zahtjeva za upis prestanka postojanja udruge i prestanak mandata predsjednika, zamjenika predsjednika, načelnika i zamjenika načelnika obzirom su imenovani na mandat od 4. godine.

Uz članak 125.

Ovim člankom utvrđen je nastavak djelovanja Nacionalnog odbora za preventivnu zaštitu i gašenje požara osnivanog na temelju Zakona o vatrogastvu („Narodne novine“, broj: 58/93. i 87/96.) nastavlja s radom. Prati stanje zaštite od požara, organiziranost, opremljenost osposobljenost vatrogastva, skrbi o unaprjeđenju zaštite od požara, ustroju i strukovnom napretku vatrogastva Republike Hrvatske.

Uz članak 126.

Ovim člankom određeno je kako postojeće državne intervencijske vatrogasne postrojbe prelaze u nadležnost Hrvatske vatrogasne zajednice.

Uz članak 127.

Ovim člankom je propisan rok za donošenje Uredbe o osnivanju Državne vatrogasne škole koja će nastaviti kontinuitet u obrazovanju vatrogasaca, prekvalifikaciji za zanimanje vatrogasni tehničar i za zanimanje vatrogasac. Hrvatska vatrogasna zajednica osnovana Zakonom o vatrogastvu (Narodne novine br.: 58/93 i 87/96), a koja je nastavila s radom sukladno Zakonu o vatrogastvu (Narodne novine br.: 6/99, 117/01, 36/02, 174/04, 38/09 i 80/10) je osnovala Vatrogasnu školu – ustanovu za obrazovanje odraslih. Ustrojavanjem središnjeg državnog ureda za vatrogastvo, Hrvatske vatrogasne zajednice Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o unutarnjem ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave 1.1.2020. Hrvatska vatrogasna zajednica osnovana Zakonom o vatrogastvu prestaje postojati u dosadašnjem obliku. Obzirom da Vatrogasna škola – ustanova za obrazovanje odraslih, a koja je osnovana sukladno Zakonu o ustanovama te provodi programe sukladno Zakonu o obrazovanju odraslih, provodi prekvalifikacije za zanimanje vatrogasac i prekvalifikacije za zanimanje vatrogasni tehničar, u svrhu ujednačene prekvalifikacije i obrazovanja vatrogasaca nastavlja kontinuitet u Državnoj vatrogasnoj školi osnovanoj ovim Zakonom.

Uz članak 128.

Ovim člankom je propisana obveza pravnih osoba koje imaju obvezu zapošljavati profesionalne vatrogasce da usklade radno – pravni status vatrogasaca u roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu ovog Zakona.

Uz članak 129.

Ovim člankom se propisuje prestanak važenja Zakon o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 106/99, 117/01, 36/02, 96/03, 139/04 – pročišćeni tekst, 174/04, 38/09 i 80/10) osim odredbe članka 25. tog Zakona kojim se propisuje staž osiguranja u uvećanom trajanju za profesionalne vatrogasce u trajanju od 15 mjeseci za 12 mjeseci stvarno provedenih na poslovima profesionalnog vatrogasca, a to iz razloga izbjegavanja pravne praznine do stupanja snagu uredbe kojom će Vlada Republike Hrvatske, na temelju članka 57. stavka 4. ovog Zakona, propisati radna mjesta s posebnim uvjetima rada na kojima se staž osiguranja računa u uvećanom trajanju.

Ovim člankom se, također, propisuje da će se propisi koji su doneseni na temelju Zakona o vatrogastvu („Narodne novine“ broj 106/99, 117/01, 36/02, 96/03, 139/04 – pročišćeni tekst, 174/04, 38/09 i 80/10) primjenjivati do donošenja propisa na temelju ovog Zakona kojima se uređuju predmetna pitanja.

Propisuje se i da će do stupanja na snagu Uredbe Vlade Republike Hrvatske kojom se uređuju kriteriji i način financiranja Vatrogasne mreže primjenjivati način financiranja vatrogasne djelatnosti i aktivnosti javnih vatrogasnih postrojbi sukladno članku 122.

Uz članak 130.

Ovim člankom propisano je stupanje na snagu ovog Zakona.